

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ

Öğrenci Bilimsel Araştırma Kongresi

ÖBAK 2014

16 Ocak 2014

13:00-17:00

Yakutiye Araştırma Hastanesi Konferans Salonu
ERZURUM

KONGRE KİTAPÇIĞI

Kongre Başkanları

Şule ÖZSAGLICAK - Elif ÇAKIR (İngilizce Tıp 3)

Onursal Kurul

Prof. Dr. Hikmet KOÇAK (Rektör)
Prof. Dr. S. Selçuk ATAMANALP (Dekan)
Prof. Dr. Necip BECİT (Başhekim)
Doç. Dr. Hamit ACEMOĞLU (Dekan Yrd.)
Prof. Dr. Metin AKGÜN (Dekan Yrd.)

Düzenleme Kurulu

Abdullah Süha AKÇA (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
(Düzenleme Kurulu Başkanı)
Ahmet ÖZDEMİR (İngilizce Tıp Hazırlık)
Bahadır AKINCIOĞLU (Türkçe Tıp 3. Sınıf)
Berk ORAL (İngilizce Tıp Hazırlık)
Dilara EKİNCİ (İngilizce Tıp Hazırlık)
Enes AKTAŞ (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Eray USTA (İngilizce Tıp Hazırlık)
Ercüment GÖKÇEK (İngilizce Tıp Hazırlık)
Erencan KILCI (İngilizce Tıp Hazırlık)
Ezgi Büşra TOSUN (İngilizce Tıp Hazırlık)
Furkan KARADOĞAN (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Hamdi ÇETİN (İngilizce Tıp Hazırlık)
Hazal DÜNDAR (İngilizce Tıp Hazırlık)
Hüsnü SERDAR Kızıltunç (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Merve ÖRNEK (İngilizce Tıp Hazırlık)
Merve ŞAHİN (İngilizce Tıp Hazırlık)
Mustafa Gökhan İŞLER (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Numan BULUT (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Okancan YILMAZ (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Taner HACIOSMANOĞLU (İngilizce Tıp 2. S.)
Zehra AYDINLI (İngilizce Tıp Hazırlık)

Kongre Sekreteri

Zehra Begüm KOÇAK (İngilizce Tıp 2. Sınıf)

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ebubekir BAKAN (T. Biyokimya AD)
Prof. Dr. Hasan KAYNAR (Başhekim Yrd.)
Prof. Dr. Kadir YILDIRIM (Başhekim Yrd.)
Prof. Dr. Şahin ASLAN (Başhekim Yrd.)
Prof. Dr. Zekeriya AKTÜRK (Aile Hekimliği)
Doç. Dr. Enbiya AKSAKAL (Başhekim Yrd.)
Doç. Dr. Habib BİLEN (Başhekim Yrd.)
Doç. Dr. İsmail MALKOÇ (Anatomi AD)
Doç. Dr. Mücahit EMET (Acil Tıp AD)
Doç. Dr. Samet KAPAKİN (Anatomi AD)

Bilimsel Kurul

İsmail Talha ÖZDOĞAN (İngilizce Tıp 3. Sınıf)
(Bilimsel Kurul Başkanı)
Ayşenur OKTAY (İngilizce Tıp 3. Sınıf)
Bedia BULUT (İngilizce Tıp 3. Sınıf)
Betül ÇETİNKAYA (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Buyçe KAYA (İngilizce Tıp 3. Sınıf)
Cansu TATAR (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Enes Cihat TOSUN (İngilizce Tıp 3. Sınıf)
Fulya ÖZMEN (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Ulvi CABBARLI (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Zeynep Merve KODAY (İngilizce Tıp 2. Sınıf)
Züleyha ZENGİN (İngilizce Tıp 3. Sınıf)

Web Sayfası Tasarımı

Abdullah AKYOL

<http://sayam.atauni.edu.tr/BilgiFormu>

Merhabalar,

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 1962 yılından beri eğitim veren Türkiye'nin en köklü fakültelerinden biridir.

Bildiğiniz gibi tıp fakültesi olmak demek hasta bakmak kadar eğitim ve araştırmaya da vakit ayırmak demektir.

Araştırmaya ayrılan vakit bir ülkenin bilimsel olarak kalkınması ve bu alanda bağımsızlığın kazanılması

açısından büyük öneme haizdir. Diğer bir ifadeyle,

öğrencileri bilimsel araştırmalara teşvik etmenin bir ülkenin geleceğine yatırım yapmak için temel yöntemlerden biri olduğunu söyleyebiliriz.

Bilimsel araştırmaların öğretim görevlileriyle sınırlı kalmayıp öğrencilerin de bu alana yönlendirilmesi, gelecekte yapılacak araştırmaların güvencesi görülmeye başlanırsa üniversitemiz bu konuya yönelmesinin önemi daha da iyi anlaşılacaktır. Tıp fakültesi öğrencilerinin bilimsel çalışmalara aktif bir şekilde katılmasında biyoistatistik derslerinin önemli katkıları olmaktadır.

Fakültemizin öğretim üyeleri ise araştırma konusunda biz öğrencilere cesaret vermekle kalmayıp aynı zamanda bu konuda zamanlarını ayırarak yol göstermektedir. Bilimsel araştırma yöntemlerini üniversite sıralarında öğrenmenin öğrenciler için büyük şans olduğunu düşünüyoruz.

Üniversitemizin genel sekreterliği, Tıp Fakültemizin Dekanlığı başta olmak üzere yöneticilerimiz ve danışman öğretim üyelerimize bunun için teşekkür ederiz.

Geçen yıl da yapılan ve büyük beğeni toplayan öğrenci araştırma kongremizde bu yıl da sizinleyiz. Kongremizde tamamı orijinal ve öğrenciler tarafından planlanıp gerçekleştirilmiş araştırmaları yine öğrenci arkadaşlarımız sizlere sunacaklar.

Elif Çakır – Şule Özsağlıcak
Kongre Başkanı

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA KONGRESİ
16 OCAK 2014 PERŞEMBE

Program

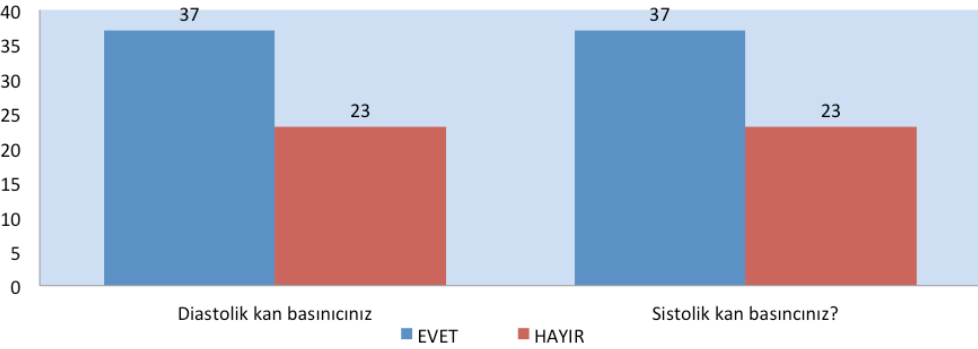
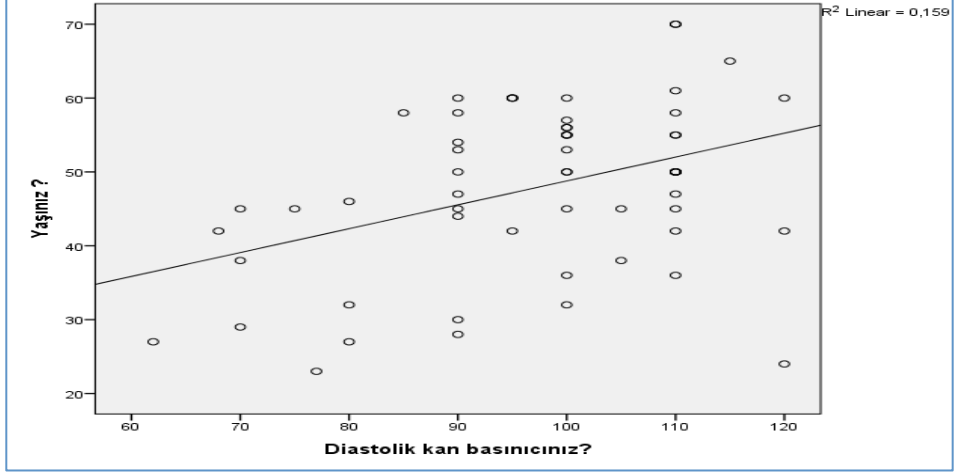
13.00-13.15	Açılış <ul style="list-style-type: none">Saygı Duruşu ve İstiklal MarşıElif ÇAKIR – Şule ÖZSAĞLICAK (Kongre Başkanları)Prof. Dr. S. Sabri ATAMANALP (Tıp Fakültesi Dekanı)Prof. Dr. Mehmet TAKKAÇ (Rektör Vekili)
13.15-14.00	1. Oturum <p>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mustafa GÜL</p> <ul style="list-style-type: none">(52) Sosyo-Demografik Değişkenlerin Kısa Süreli Hafızaya Etkisi<ul style="list-style-type: none">Murat ATEŞ, Feyzanur GÜNDOĞDU, Buğra Mete HANCI, Zehra PALA, Serpil AĞRIDanışman: Yrd. Doç. Dr. Zahide KOŞAN (Halk Sağlığı AD)(59) Cinsiyet ve Beyin Cinsiyeti ve Hafıza<ul style="list-style-type: none">Yasin AYDIN, Merve Zeynep KODAY, Zehra Begüm KOÇAK, Cansu TATAR, Onur KOÇDanışman: Yrd. Doç. Dr. Zeliha CANSEVER (Tıp Eğitimi AD)(16) Tıp Fakültesi 2., 3., 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Venöz Kan Alma ve İntramuskuler Enjeksiyon Yapma Becerilerinin Karşılaştırılması<ul style="list-style-type: none">Neslihan CEREN, Esra ÇETİN, Muhammet ÇELİK, Mert BÜYÜKGÖLCİGEZLİ, Seda TAKIMDanışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep AVŞAR (Tıp Eğitimi AD)
14.00-14.45	2. Oturum <p>Oturum Başkanı: Doç. Dr. Hakan USLU</p> <p>Poster Gezisi ve Puanlama Çay ve Kahve İkramı</p>
	3. Oturum <p>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ahmet AYYILDIZ</p> <ul style="list-style-type: none">(11) Engellilerin Hayata Bakışı Diğer Öğrencilerden Farklı mı?<ul style="list-style-type: none">Mehmet Emin TAŞCI, Mahmut KARACA, Oğuzhan ÇAMLICA, Fatma G. KARAKAŞ, Merve AKÇAYDanışman: Doç. Dr. Mustafa KELEŞ (Nefroloji Bilim Dalı)
14.45-15.30	<ul style="list-style-type: none">(50) Tıp Fakültesi ve Hukuk Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenci İşlerinden Beklentileri ve Memnuniyet Düzeyleri<ul style="list-style-type: none">Bağdagül KARACA , Berivan KARATAŞ , Emre AKGÜNEŞ, Eyüp ERYAMAN, Mehmet MUTLUDanışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep AVŞAR (Tıp Eğitimi AD)(58) Farklı Fakültelerdeki Öğrenciler Arasında Üniversiteye Başlama İle Sigaraya Başlama İlişkisi Bakımından Bir Fark Var mıdır?<ul style="list-style-type: none">M. Furkan KARADOĞAN, Fatma GÜZEL, Fatma BİLMİŞ, Aygül TAJIYEVA, Refik Selim ATAMANALPDanışman: Doç. Dr. Abdülkadir YILDIRIM (Tıbbi Biyokimya AD)
15.30-15.45	Çay- kahve arası
15.45-16.30	4. Oturum <p>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Cemal GÜNDOĞDU</p> <ul style="list-style-type: none">(45) Hasta ve Hekim Haklarının Hekimler ve Hastalar Tarafından Bilinme Durumları Arasında Fark Var mıdır?<ul style="list-style-type: none">Esra KOÇ, Fadıma İZGİ, Bekir BÜYÜKÇELİK, Uğur ERKAN, Emre KOÇAKDanışman: Yrd. Doç. Dr. Recep DEMİR (Nöroloji AD)(47) Dahili, Cerrahi Ve Temel Tıp Bölümlerindeki Hekimler Arasında Benlik Saygısı ve Özgüven Açısından Fark Var mıdır?<ul style="list-style-type: none">Gamze ALBAYRAK, Mustafa BURGAÇ, Fatma Bircan UNCUOĞLU, Pınar SÖNMEZ, Ali Bani ODEHDanışman: Doç. Dr. Göksin ŞENGÜL (Beyin ve Sinir Cerrahisi AD)(53) Öğrenciler Kime İyi Bir Eğitici Der?<ul style="list-style-type: none">Sümeyye BAYRAKTUTAN, Zelal YILMAZ, Hüsnü Serdar KIZILTUNÇ, Mustafa Gökhan İŞLER, Gülper ŞENTÜRKDanışman: Prof. Dr. Zekeriya AKTÜRK (Aile Hekimliği AD)
16.30-17.00	Kapanış-ödül töreni

No	Konu, Hazırlayanlar, Danışman
52	<p>SOSYO-DEMOGRAFIK DEĞİŞKENLERİN KISA SÜRELİ HAFIZAYA ETKİSİ</p> <p>Murat ATEŞ, Feyzanur GÜNDOĞDU, Buğra Mete HANCI, Zehra PALA, Serpil AĞRI Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zahide KOŞAN (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GİRİŞ: Kısa süreli bellek veya Geçici Bellek, bilgileri tutma süresi 30 saniyeden daha kısa olan bellektir. AMAÇ: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri arasında, işitsel sözel öğrenme testini uygulayarak, kısa süreli hafızadaki farklılıkları araştırmaktır. GEREÇ VE YÖNTEM: Evren ve Tarih: Araştırmamızı, 26.09.2013 tarihinde Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 1 ve 2.sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Örneklem: Basit rastgele yöntem ile A.Ü. Tıp Fakültesi 1. Ve 2. sınıf öğrencilerinden seçilmiştir. Araştırma örneklemimizi 24'ü erkek 26'ı kız olan 50 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada katılımcıların sosyo-demografik özellikleriyle, ilgili kişisel bilgi formu ve daha önceden Türkçeye çevrilerek geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılan Rey işitsel sözel öğrenme testi kullanılmıştır. Anket yüz yüze görüşme tekniği ile uygulanmıştır. Veri girişi ve istatistiksel analizler SPSS for Windows programı aracılığı ile yapılmıştır. Tanımlayıcı analizler ve Bağımsız gruplarda t testi yapılmıştır. REY İŞİTSEL SÖZEL ÖĞRENME TESTİ Rey işitsel sözel öğrenme testi (Rey auditory verbal learning test-RAVLT): Testin orijinal formu Rey tarafından geliştirilmiştir. Türkçe standardizasyon çalışması yapılmıştır. Rey işitsel Sözel Öğrenme Testi, proaktif unutmaya, retroaktif unutmaya, hatırlama, karşı düzeltmeyi kodlama ve özne organizasyonunu da içine alan sözel öğrenme ve hafızayı değerlendiren bir testtir. Bu test, 7 ile 89 yaş arasındaki tüm bireylere uygulanabilir. BULGULAR: Katılımcıların %48'i kız %52'si erkek ve % 18'ini birinci sınıf %82'sini ikinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilerin annelerinin %6'sı eğitim görmemiş, % 24'ü ilköğretim mezunu, %14'ü ortaokul mezunu, %20'si lise mezunu, %36'sı üniversite mezunudur. Katılımcıların %4'ü düz lise, %42'si Anadolu Lisesi, %20'si Anadolu Öğretmen Lisesi, %20'si Fen Lisesi, %14'ü özel lise mezunudur. Kız öğrencilerin erken geri çağırma puan ortalaması ve uzun süreli bellek puan ortalaması erkeklerinkinden yüksek olup bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır.(p = 0.019, p=0.046). 1. sınıfların retroaktif interferanslarının ortalaması, 2.sınıflarinkinden daha düşük tespit edilmiş olup fark istatistiksel açıdan önemlidir.(p= 0.042). Gruplar arasında diğer kriterler bakımından ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Sonuç ve tartışma : Araştırmamızın sonucuna göre kızlar ve erkekler arasında erken geri çağırma ve uzun süreli bellekte, sınıflar arasında ise retroaktif interferans arasında fark bulduk. Ancak sınıflar arasındaki bu fark ikinci sınıf öğrencilerinin katılımının fazla olmasından kaynaklanıyor olabilir. Kadınların genel anlamda sosyal ilişkilerinin ve insanlarla iletişimlerinin erkeklere göre daha iyi olması, strese daha az yatkın olmaları ve hayata daha bağlı olmaları, daha sağlıklı beslenmeleri, daha az sigara, alkol tüketmeleri ve Lauren E. Banks'ın yaptığı çalışmaya göre ise kelimeler arasında bağlantı kurmaları ve kelimelerle hikaye oluşturmaları buna sebep olarak gösterilebilir. Beyinde hafızadan sorumlu olan hipokampus, erkeklerde testosteron, kadınlarda ise östrojen seviyelerinden etkilenmektedir. Phillips SM, Sherwin BB. nin yaptığı çalışmalar kadınlarda algı sürecinde östrojenin önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Ayrıca Spritzer MD, Daviau ED, Coneeny MK, Engelman SM, Prince WT, Rodriguez-Wisdom KN. yaptıkları çalışmaya göre erkeklerde testosteronun uzamsal beceri ve hafızayı pozitif olarak etkilediği bulunmuştur. Uyguladığımız test sözel beceriye dayalı olduğundan erkek öğrenciler kız öğrencilere göre daha başarılı çıkmıştır.</p>
59	<p>ÇİNSİYET VE BEYİN ÇİNSİYETİ VE HAFIZA</p> <p>Cansu TATAR, Merve Zeynep KODAY, Onur KOÇ, Yasin AYDIN, Zehra Begüm KOÇAK Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeliha CANSEVER (Tıp Eğitimi AD)</p> <p>Giriş: Cinsiyet, biyolojik ve fizyolojik özelliklerle belirlenen ve sosyal statüyle ilişkilendirilen bir kavramdır. Beyin cinsiyeti ise embriyolojik dönemden itibaren kişinin maruz kaldığı gonadal hormon miktarına bağlı olarak değişir. Hafıza, bilginin kodlandığı, depolandığı ve geri çağırıldığı işlemler bütünüdür. Yapılan araştırmalarda cinsiyete ve beyin cinsiyetine bağlı olarak kişilerde hafıza konusunda farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Amaç: Cinsiyet ve beyin cinsiyetinin hafıza üzerindeki etkisini, İngilizce tıp 1.sınıf öğrencileri üzerinde araştırmak. Yöntem: Araştırma, İngilizce tıp 1. sınıf öğrencilerinden hafıza geliştirme seminerine gönüllü olarak katılan 32 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Anket formlarına ikinci ve dördüncü parmaklarının uzunlukları kaydedilmiş, böylelikle beyin cinsiyetleri belirlenmiş ve daha sonra kendilerinden yaş ve cinsiyet bilgilerini doldurmaları istenmiştir. Eğitim öncesinde ve sonrasında akılda kalması beklenen 30 kelimenin sıra numaralarıyla not edilmesi istenmiştir. Bulgular: Çalışmaya katılan 32 öğrenciden 19'unu kız öğrenciler oluşturmuştur. Katılımcıların 16'sının dişi, 13'ünün erkek beyinli olduğu tespit edilmiştir. 3 kişi ise herhangi bir beyin cinsiyetine mensup olmadığı için çalışmaya dahil edilmemiştir. Yapılan ikili örneklem testlerinde p=0,000 olarak bulunduğu için anlamlı bir fark elde edilmiştir. Cinsiyet üzerinde yapılan bağımsız örneklem testlerinde T testinde p=0,013 olarak bulunmuş ve kızların erkeklerden anlamlı bir farkla daha başarılı olduğu belirlenmiştir. Aynı test beyin cinsiyeti için yapıldığında p=0,432 sonucu elde edilmiştir ve böylece dişi beyinliler ile erkek beyinliler arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur. Çoklu karşılaştırma testlerinde ise hiçbir p<0,05 olmadığı için gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varılmıştır. Sonuç: Hafıza üzerinde cinsiyet farklılığı etkili bir faktörken beyin cinsiyetinin anlamlı bir etkisi yoktur. Bu sonucun elde edilmesinde katılımcıların yetiştirilme tarzının farklı olması, cinsiyete bağlı spesifik beyin bölgelerinin farklılıkları ve özellikle gonadal hormonların kişiden kişiye farklılık göstermesi (aynı cinsiyet grubunda bile) sonuçları etkileyen başlıca nedenlerdir.</p>
16	<p>TIP FAKÜLTESİ 2., 3., 4. VE 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN VENÖZ KAN ALMA VE İNTRAMÜSKÜLER ENJEKSİYON YAPMA BECERİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</p> <p>Neslihan CEREN, Esra ÇETİN, Muhammet ÇELİK, Mert BÜYÜKGÖLCİGEZLİ, Seda TAKIM</p>

	<p>Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep AVŞAR (Tıp Eğitimi AD)</p> <p>Amaç: Tıp Fakültesi 1.sınıfta öğrencilere klinik beceri kazanma amacıyla intramuskuler enjeksiyon yapma ve venöz kan alma becerisi dersleri verilmektedir. Bu çalışmada tıp fakültesi 1.sınıfta öğretilen bu becerileri uygulama açısından tıp fakültesi 2,3,4 ve 5.sınıf öğrencileri arasında fark olup olmadığını araştırmak amaçlandı.</p> <p>Yöntem: Çalışma Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Beceri Laboratuvarında gerçekleştirildi. Örneklem tıp fakültesi 2,3,4 ve 5.sınıflardan rastgele seçilen her sınıftan 13 öğrenci olmak üzere toplamda 52 öğrenci olarak belirlendi. Çalışmada beceri derslerinde kullanılan 20 basamaklı beceri rehberleri kullanıldı. Öğrencilerden hazırlanan maketler üzerinden venöz kan alma ve intramuskuler enjeksiyon yapmaları istendi. Bu esnada yapmış oldukları işlemler basamaklara uygun olarak puanlandırıldı. Veriler SPSS programına girildi, independent samples testle değerlendirildi.</p> <p>Bulgular: Katılımcıların 27'si bayan, 25'i erkekti. Anket sonuçlarımıza göre öğrencilerin intramuskuler enjeksiyon yapma ve venöz kan alma uygulamalarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark yokken her sınıfta enjeksiyon yapma puan ortalamasının venöz kan alma puan ortalamasından daha düşük olduğu görüldü. Öğrenciler arasında intramuskuler enjeksiyon yapma uygulaması genel olarak daha az biliniyordu. Daha zor olan venöz kan alma becerisi daha iyi yapıldı. Intramuskuler enjeksiyon yapma uygulamasında öğrencilerin genel olarak atladığı basamak "Enjeksiyon bölgesini pasif elin 1 ve 2. parmaklarıyla germe." idi.</p> <p>Sonuç: Sınıflar arasında bir karşılaştırma yapıldığında 3. Sınıf öğrencilerinin diğer sınıflardan başarısız olduğu gözlemlendi. İkinci sınıf öğrencilerinin 3. Sınıf öğrencilerinden daha başarılı olmasının sebebinin sahip oldukları bilgilerin daha taze olmasından, 4. ve 5. Sınıf öğrencilerinin 3. Sınıf öğrencilerinden daha başarılı olmasının sebebinin ise bu uygulamaların pratiklerini daha fazla yapmalarından kaynaklandığını düşünüyoruz. Kliniğe başlamadan 3. Sınıfta becerilerin tekrarı yapılabilir.</p>
11	<p>ENGELLİLERİN HAYATA BAKIŞI DİĞER ÖĞRENCİLERDEN FARKLI MI?</p> <p>Mehmet Emin TAŞCI, Mahmut KARACA, Oğuzhan ÇAMLICA, Fatma G. KARAKAŞ, Merve AKÇAY Danışman: Doç. Dr. Mustafa KELEŞ (Nefroloji Bilim Dalı)</p> <p>Giriş ve Amaç: Bireyin fiziksel işlevlerindeki bozukluk ve bunların hareket yeteneğinde yarattığı eksiklik ve güçlük, onu toplumun diğer bireylerinden farklı kılar. Bu çalışmada özel eğitim merkezlerindeki engelli öğrencilerin hayattan beklentilerinin ve hayattan memnuniyetlerinin devlet okulu ve özel okullardaki öğrencilerle karşılaştırılmasını amaçladık.</p> <p>Materyal ve Metot: Çalışmaya özel eğitim merkezi, devlet okulu ve özel okul öğrencilerinden olmak üzere toplam 70 öğrenci alındı. Ankete katılan kişilere hayata bakış açılarına dair görüşlerini alabileceğimiz 40 soru uygulandı. Anket okullara gidip cinsiyet ya da yaş tercihi yapmadan rastgele seçtiğimiz öğrencilere uygulandı. Anket sorularına verilen cevaplar 1'den 5'e kadar puanlandırıldı.</p> <p>Bulgular: Engelli gruptaki öğrencilerin diğer gruptaki öğrencilere göre anlamlı düzeyde; hayattan memnuniyetlerinin düşük olduğu, kendilerini ifade ederken çok zorluk çektikleri, birilerinin kendisiyle alay etmesinden korktukları, haksızlığa uğramanın kendilerini öfkeliendirdiği, kendilerini üzüntülü ve sıkıntılı hissettikleri, kalabalık ortamlarda bulunmak yerine yalnız kalmayı tercih ettikleri görüldü (hepsi için $p < 0,05$). Bunların yanı sıra engelli öğrencilerle diğer gruptaki öğrenciler arasında toplum içinde güler yüzlü olmaları, küçük yaşta çocuklarla iyi anlaşabilmeleri, kolay arkadaş edinebilmeleri, kendilerine güvenmeleri, geleceğe baktığında şimdikiye oranla daha mutlu olacaklarını ve ileride iyi yerlere gelebileceklerini düşünmeleri açısından anlamlı bir fark yoktu (hepsi için $p > 0,05$).</p> <p>Tartışma ve Sonuç: Engelli öğrencilerin sosyal ortamlara girebilmeleri için rehabilite edilmeleri ve fiziksel olarak engelli olmalarına rağmen, ruhen ve hayalen engelli olmadıklarından dolayı, ümitlerinin sürekli desteklenmesi gerekmektedir. Toplumsal olarak bu insanlara farklı ve eksik olarak bakılmaması bilincinin oluşturulması için gereken eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının yapılması ve ailelerin daha ilgili olmaları konusunda bilgilendirilmesi ve eğitilmesi daha faydalı olacaktır.</p>
50	<p>TIP FAKÜLTESİ VE HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENCİ İŞLERİNDEN BEKLENTİLERİ VE MEMNUNİYET DÜZEYLERİ</p> <p>Bağdagül KARACA , Berivan KARATAŞ , Emre AKGÜNEŞ, Eyüp ERYAMAN, Mehmet MUTLU Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep AVŞAR (Tıp Eğitimi AD)</p> <p>Giriş ve Amaç: Öğrenci işleri; öğrencilerin genel resmi işlerini yapan birimdir, fakültelerin öğrenciye bakan yüzüdür. Ülkemizdeki birçok fakültenin öğrenci işleri maalesef Avrupa standartlarının altındadır. Bu öğrencileri olumsuz etkilemekle beraber fakültelerin prestij kaybına da sebep olmaktadır. Bu çalışmada tıp fakültesi öğrenci işleri ile hukuk fakültesi öğrenci işlerinden fakülte öğrencilerinin memnuniyetleri arasında farkın olup olmadığını araştırmak amaçlandı.</p> <p>Yöntem: Atatürk Üniversitesi tıp fakültesi ve hukuk fakültesinden rastgele seçilen 30'ar öğrenciyle yüz yüze görüşerek 18' er sorudan oluşan anket uygulandı. Bu sorularla 5li Likert skalasına göre memnuniyet değerlendirmesi yapıldı. Veriler SPSS programına girildi ve Chi- Square testi kullanılarak değerlendirildi.</p> <p>Bulgular: Çalışmaya katılanların %42'si bayan, %58'i erkekti. Tıp fakültesi öğrenci işleri ile hukuk fakültesi öğrenci işlerinden fakülte öğrencilerinin memnuniyetleri arasında bazı noktalarda istatistiksel olarak anlamlı derecede fark vardı. Bunlardan bazıları şöyleydi: Tıp fakültesi öğrencileri öğrenci işlerinin konumunu ulaşımı için uygun bulmazken, hukuk fakültesi uygun buluyordu. Tıp fakültesi öğrencileri öğrenci işlerinin öğretim üyeleri ile kurduğu koordinasyonu yetersiz buluyor, öğle arasında kapalı olmasından rahatsız oluyordu. Ayrıca her iki fakülte öğrencileri öğrenci işlerine internetten bir ağ ile bağlanabilmeyi istiyordu. Öğrenci işleri çalışanlarının iletişim üsluplarından rahatsızlık oranı da tıp öğrencilerinde daha fazlaydı. İstenilen belgelerin hazırlanmasında geçen süre uzun bulunuyordu. Hukuk fakültesi ve tıp fakültesi öğrencilerinin öğrenci işlerinden memnun ayrılma durumlarında da fark vardı.</p> <p>Sonuç: Tıp fakültesi öğrencilerinin memnuniyeti hukuk fakültesi öğrencilerinden daha düşüktü. Fiziksel ulaşım zorluğu tıp fakültesindeki öğrenci işlerinin yerleşimi ve özellikle de 8-5 derste olan ve devam mecburiyeti olan öğrencilerin öğle aralarında da bu hizmete ulaşamamasından kaynaklanmaktadır. Bu sorun öğle aralarında nöbetçi memur uygulaması ile giderilebilir. Ayrıca çalışanlarla öğrenciler arasında iletişim problemlerinin olduğu da gözlenmiştir. Bu konularda çalışanlara seminerler verilebilir.</p>

58	<p>FARKLI FAKÜLTELERDEKİ ÖĞRENCİLER ARASINDA ÜNİVERSİTEYE BAŞLAMA İLE SİGARAYA BAŞLAMA İLİŞKİSİ BAKIMINDAN BİR FARK VAR MIDIR?</p> <p>Fatma BİLMİŞ, Fatma GÜZEL, M. Furkan KARADOĞAN, R. Selim ATAMANALP Danışman: Doç. Dr. Abdülkadir YILDIRIM (Tıbbi Biyokimya AD)</p> <p>AMAÇ: Bu çalışmada farklı fakültelerdeki öğrenciler arasında üniversiteye başlama ile sigaraya başlama ilişkisi bakımından bir farkın olup olmadığının araştırılması amaçlandı.</p> <p>METOT: Araştırmamızı Atatürk Üniversitesi Kampüsü'nde 4 fakülteden (Tıp, Hukuk, Mühendislik, Eğitim) 10'ar bayan ve erkek öğrenciye uyguladık. Anketimizi kişi başı 20'şer anket olmak üzere grup üyelerimize dağıttık. Grubun her bireyi anketimizi fakülteler içerisinde, fakülte kantinlerinde ve fakülte girişlerinde rastgele seçilen kişilere yüz yüze görüşme yöntemiyle uyguladı. Bütün testlerimiz Ki Kare testi ile yapılmıştır.</p> <p>Bulgular: Anketimize katılan katılımcıların yaş ortalaması 21,56 (18-39) dır. Sigara kullanan kişilerin sigaraya başlama yaşları ortalama 17,50'dir (10-23). Sigaraya başlayan kişilerin %22,5'i arkadaş ortamı yüzünden, %16,3'ü üniversite hayatı yüzünden, %13,8'i tadını merak ettiğinden, %10'u içen birine özendiğinden ve %7,5'i de diğer sebeplerden dolayı sigaraya başlamıştır. Anketimize katılan kişilerin; %32,5'i sigarayı bırakmayı düşünmektedir. %43,8'i sigara kullanma üzerinde fakültenin etkisinin olduğunu düşünmektedir. %37,5'inin ailesinde sigara kullanan birey bulunmaktadır Anketimize katılan kişilerin %18,8'i sigarayı bırakma girişiminde bulunmuştur. %45'i mezun olunca sigarayı bırakmayı düşünmektedir. %1,3'ünün sigarayı bırakma sebebi üniversiteye başlamalarıdır.</p> <p>TARTIŞMA : Anketimize katılan kişilerin %40'ı üniversiteye başlamadan önce sigara kullanmaktaydı. Bu oran üniversiteye başladıktan sonra %65'e yükselmiştir. Bu sonuçlarda da görüldüğü üzere lisede aile baskısı altında kalan birey hem özgürlüğünü yaşamak hem de arkadaş ortamı ve derslerin zorluğundan dolayı sigaraya üniversite döneminde başlamıştır.</p> <p>SONUÇ: Sigara içen kişilerin sigaraya başlama yaş ortalaması ise 17,5'tir. Türkiye'de sigara satış yaşının en az 18 olması bu konunun üzerinde düşünülmesini gerektirmektedir. Farklı fakültelerdeki öğrencilerin üniversiteye başlamadan önce sigara içme oranları arasında belirgin bir fark yoktur. Yapılan istatistik çalışmasında da böyle bir sonuca varılmıştır. Aynı öğrencilerin üniversiteye başladıktan sonra sigara içme oranları araştırıldığında, bu oranın Eğitim Fakültesi öğrencilerinde diğer fakülte öğrencilerine göre daha düşük olduğu saptandı ancak bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildi.</p>
45	<p>HASTA VE HEKİM HAKLARININ HEKİMLER VE HASTALAR TARAFINDAN BİLİNME DURUMLARI ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Esra KOÇ, Fadıma İZGİ, Bekir BÜYÜKÇELİK, Uğur ERKAN, Emre KOÇAK Danışman: Yrd. Doç. Dr. Recep DEMİR (Nöroloji AD)</p> <p>Yaptığımız araştırma hekimlerin hasta hakları hakkındaki bilgilerini ve hastaların hekim hakları hakkındaki bilgilerini ölçmek üzere yapılmıştır. Araştırmamızı 25 hekim ve 25 hastaya 11 soruluk anket şeklinde uyguladık.</p> <p>AMAÇ: Hekimlerin hasta haklarını ne ölçüde bildiğini görmek.</p> <p>Hekim ve sağlık çalışanlarına karşı artan şiddet olaylarında, tarafların birbirlerinin haklarını göz ardı etmesi söz konusu mudur? BULGULAR ve SONUÇ: Hekimlerin %25 i hasta hakları hakkındaki bilgilerinin çok iyi, %50 si iyi, %25 i ise kötü durumda olduğunu bildirmiştir. Hastaların % 80 i daha önce hekim haklarını duymuşlardır, %20 si ise hekim haklarının varlığından haberdar değildir. Hastaların %40 ı hekim reddetme (değiştirme) hakkı olduğundan haberdardır, kalan % 60 ı ise böyle bir hakkın varlığından haberdar değildir. Hekimlerin %96 sı ötenaziye karşı olmakla beraber kalan %4 lük kısmı ise hastanın talebi doğrultusunda ötenazi yapılması gerektiğini bildirmişlerdir.</p> <p>Hekimlerin hastalardan öncelikli beklentileri saygı, anlayış, sorumluluk ve sabırdır. Hastaların hekimlerden öncelikli beklentileri güler yüz, saygı, ilgi ve tecrübedir. Hekimlerin tamamı hekime ve sağlık çalışanlarına karşı olan şiddete karşıdır. Hekime ve sağlık çalışanlarına şiddette son yıllarda gözle görülür bir artış olmuştur. Bu kutsal mesleği icra eden insanların bunu hak etmediğini hepimiz biliyor, esefle kınıyoruz.</p>
47	<p>DAHİLİ, CERRAHİ VE TEMEL TIP BÖLÜMLERİNDEKİ HEKİMLER ARASINDA BENLİK SAYGISI VE ÖZGÜVEN AÇISINDAN FARK VAR MIDIR?</p> <p>Gamze ALBAYRAK, Mustafa BURGAÇ, Fatma Bircan UNCUNOĞLU, Pınar SÖNMEZ, Ali Bani ODEH Danışman: Doç. Dr. Gökşin ŞENGÜL (Beyin ve Sinir Cerrahisi AD)</p> <p>GİRİŞ: ÖZGÜVEN: Kendimizi nasıl gördüğümüz, kendi hakkımızda ne düşündüğümüz ve kendimize ne kadar değer verdiğimiz tanımlar. BENLİK SAYGISI: Yüksek ve özgüvenli bir kişi olmak için hissedilen yeterliliktir.</p> <p>AMAÇ: Toplum tarafından saygınlık gören doktorların gerek iş gerekse sosyal yaşantısından memnun olup olmadıklarını, branşlarının benlik saygısı ve özgüvenlerine olan etkisini araştırmaktır.</p> <p>GEREÇ-YÖNTEM: N=50 ROSENBERG BENLİK SAYGISI ÖLÇEĞİ, ANOVA TESTİ</p> <p>Anketimizde: Benlik saygısı, Kendilik kavramı, İnsanlara güven duyma, Eleştiriye duyarlılık, Depresif duygulanım, Hayalperestlik, Psikosomatik belirtiler, Kişilerarası ilişkilerde tehdit hissetme, Tartışmalara katılabilme derecesi, Ana-baba ilgisi, Baba ile ilişki, Psikişik izolasyon konularını ele aldık.</p> <p>BULGULAR: 23K-27E, 23-48y, Benlik saygısı , Kendilik kavramı, İnsanlara güven duyma, Eleştiriye duyarlılık, Hayalperestlik, Psikosomatik belirtiler, Kişilerarası ilişkilerde tehdit hissetme, Tartışmalara katılabilme derecesi, Ana-baba ilgisi Baba ile ilişki, Psikişik izolasyon konularında ise hekimler arasında fark yoktur.(p>0,05), Araştırdığımız konular arasında DEPRESİF DUYGULANIM da hekimler arasında belirli bir fark olduğunu saptanmıştır. (F=3,301, P=0,046). Depresif duygulanım Cerrahi Bilimlerde görev alan hekimlerde daha yüksek çıkmıştır. Bu farkın nedeni olarak; Cerrahi bilimlerdeki hekimlerin yaptığı işlerin risk oranının yüksek olması, yoğun çalışmaları ve son zamanlarda karşılaştıkları uygunsuz davranışlardan kaynaklandığını düşünüyoruz.</p> <p>SONUÇ: Çalışmadan elde edilen sonuçlar tıp doktorları arasındaki branş farklılığının benlik saygısı ve özgüvenle ilişkili olmadığını ortaya koymaktadır.</p>

53	<p>ÖĞRENCİLER KİME İYİ BİR EĞİTİCİ DER?</p> <p>Sümeyye BAYRAKTUTAN, Zela YILMAZ, Hüsnü Serdar KZILTUNÇ, Mustafa Gökhan İŞLER, Gülper ŞENTÜRK Danışman: Prof. Dr. Zekeriya AKTÜRK (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Amacımız, fakülteler arasında iyi bir eğitici algısında farklılık olup olmadığını ortaya çıkarmaktır. Bu araştırmanın evrenini Atatürk Üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır, üniversite öğrencileri arasından rastgele seçilen 50 kişi araştırmaya alınmıştır, katılımcılara tek soruluk bir anket uygulanmıştır, anket dışında da katılımcılarla röportaj yapılmıştır. Araştırmamız sonucunda en çok aşağıda belirttiğimiz 5 özellik ön plana çıkmıştır:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sabırlı: Güzel sanatların sabır gerektiren bir bölüm olduğu bilinmesine rağmen, Güzel Sanatlar Fakültesi katılımcılarının bu seçeneğe çok fazla yönelmemesinin sebebinin zaten sabırlı eğitimcilere sahip olmasından kaynaklandığını düşünmekteyiz.• Anlayışlı: Eğitim Fakültesi derslerinin diğer fakültelerin derslerine göre nispeten daha rahat olmasının etkisi olduğu düşüncesindeyiz.• Tecrübeli: Eğitimin her aşamasında tecrübenin önemi herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir.• Bilgili: Tıp, mühendislik ve güzel sanatların birikerek ilerleyen bilimler olmasının etkili olduğu kanaatindeyiz. Eğitimde bilgili olmaktan çok bilgileri ne kadar aktarabildiğin önemli olduğu için din de ise dogmatik bilginin geçerliliğinden dolayı sonuçların bu şekilde geldiğini düşünüyoruz.• Güler yüzlü: Tıp Fakültesi ve Mühendislik Fakültesinde derslerin zorluğu; Eğitim Fakültesinde ise verimli öğrenmenin psikolojiyle olan bağlantısı düşünüldüğünden bu özelliğin seçildiğine inanıyoruz. <p>Sonuç olarak fakültele göre, iyi eğitici özelliklerinin değiştiğini gördük ayrıca en çok sayılan özelliklerin sabırlı, tecrübeli, anlayışlı, güler yüzlü, kendini geliştirme olduğunu saptadık.</p>
----	---

No	Konu, Hazırlayanlar, Danışman
1	<p>HASTANEYE BAŞVURAN BİREYLERDE HİPERTANSİYON RİSK FAKTÖRLERİ NELERDİR VE ÇEŞİTLİ GRUPLAR ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Yaşar BİNALİYEV , Levent GÜL , Eren BAKAN , Ümran ŞELİMEN Danışman: Prof. Dr. Bünyami ÜNAL (Histoloji ve Embriyoloji AD)</p> <p>Genel Bilgiler ve Amaç: Hipertansiyon basit olarak yüksek kan basıncı demektir. Kan basıncı, kanı kalpten dokulara taşıyan damarlarda oluşan basınçtır. Yaş, cinsiyet, ırk, fiziksel durum (istirahat, efor gibi) kan basıncını etkiler. Bugün kabul edilen ortalama kan basıncı, istirahat halinde 120/80 mmHg'dır. Herhangi bir kişide kan basıncı uykusu sırasında düşük, sinirli, heyecanlı iken veya efor sırasında yüksektir. Ayrıca genetik olarak birinci dereceden akrabalarda olan hipertansiyon bulguları yeni nesillere aktarılmaktadır. Kan basıncı devamlı olarak 140/90 mmHg üzerinde seyrediyorsa hipertansiyondan bahsedilir. Amacımız hipertansiyon hastalığının yaş, cinsiyet, boy ve kilo gibi etkilere olan ilişkisini incelemektir.</p> <p>Yöntem: Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi Dâhiliye Polikliniği Evren kabul edilerek Dâhiliye Polikliniğindeki tansiyonu ölçülen hastalar örnekleme üzerinden 10 sorudan oluşan, bir anket uygulanmıştır. Anket sorularının bir kısmı anketörün hipertansiyonun risk faktörüne yönelik (cinsiyet, yaş, kilo, boy) bilgilere dayalıdır. Elde edilen anket sonuçları SPSS 19 programında Ki-kare testi, bağımsız örnekleme T testi ve Korelasyon analizi yapılarak sonuca ulaşılmıştır.</p> <p>Bulgular: İstatistiksel analizler gruplar arasında ($p < 0,05$). Önemli farklılıkların olduğu gösterilmiştir. Birinci dereceden yakın akrabalar arasında hipertansiyon hastalığının daha yaygın olduğu gösterilmiştir.</p> <p>Yaptığımız araştırmada yaş faktörü ile sistolik kan basıncı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamasıyla birlikte diyastolik kan basıncı ile yaş faktörü arasında doğrusal bir ilişki olduğu görülmüştür</p> <p>Tartışma: Hipertansiyon çoğunlukla bir yakınma oluşturmadığı için uzun süre tanınmamaktadır. Uzun süre tanınmadan sinsi olarak seyreden hastalık; beyin kanamaları, miyokart enfarktüsü, kalp yetmezliği, kronik böbrek yetersizliği gibi tedavisi uzun ve pahalı seyreden klinik tablolara yol açabilmektedir. Hipertansiyon kişilerin olduğu kadar toplumunda rahatsızlığıdır. Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği Uzmanlık Tezi (Dr. Orhan Çınar) araştırmasında; Polikliniğe başvuran hastalarda sistolik kan basıncı ortalama değeri erkeklerde 150.01±24.38 mmHg, kadınlarda 149.02±24.09 mmHg idi. 40 yaş altı gruplarda SKB erkeklerde 144.26, kadınlarda 140.99 mmHg'dir. 40-49 ve daha ileri yaş kadınların tümünde SKB değerleri yaşlanmanın etkisiyle artmaktadır. Erkek hastalarda ise SKB değerleri 50-59 yaş grubuna kadar artarken, 60 yaş ve üzeri hastalarda düşmeye başlamaktadır. Diyastolik kan basıncı ortalamaları kadınlarda 91.55±12.83 mmHg, erkeklerde 93.06±14.61 mmHg'dir. DKB değerleri her iki cinsiyete yaşlanmaya paralel olarak artarken, 60 yaşından itibaren düşmeye başlamaktadır. Nitekim 50-59 yaş grubunda DKB kadınlarda 92.11 mmHg, erkeklerde 97.22 mmHg iken, bu değerler 60,69 yaş grubunda sırasıyla 89-55 mmHg ve 90.36 mmHg değerlerine düşmektedir. bulguları bulunmuşken bizim yaptığımız araştırmada ise yaş faktörü ile diyastolik kan basıncı arasında doğrusal bir ilişki varken, sistolik tansiyonla yaş faktörü arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.</p>
2	<p>KÜTÜPHANEYE GİTME ALIŞKANLIĞI</p> <p>Salim Musaev, İsmail Atalay Öcal, Emre Gönen, Alim Ragebov, Hasan Balcı</p>

	<p>Danışman: Yrd. Doç. Dr. Kenan TAŞTAN (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Giriş: Yaşadığımız yüzyıl bilgi, ilerleme dönemidir. Kitaplar bilime giden yoldur. Çağımızın buluşlarını kitap, dergi gazete gibi yayın organlarından öğreniriz. Okuduğumuz kitaplar, dergiler, gazeteler bilgilerimizi artırır. Bizi dünyadaki gelişmelerden, değişimlerden haberdar eder.</p> <p>Bu araştırmadaki amacımız; öğrencilerin kütüphaneden ne sıklıkta yararlandığını öğrenmektir.</p> <p>Gereç ve Yöntem: Araştırma; Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. 2. ve 3. sınıf öğrencilerine uygulandı. Anket 50 kişiye yöneltildi. Yüz yüze uygulama yöntemi ile anket uygulandı.</p> <p>İstatistik Analiz: Çalışmadan elde edilen veriler SPSS 18 analiz programıyla değerlendirildi. Araştırmanın sonunda elde edilen verilerin analizinde; t-testi, Chi Square(ki-kare) testleri ve frekans analizi yöntemleri kullanıldı.</p> <p>Bulgular: Anketimize katılan 50 katılımcının 10 tanesi kütüphanelere gitmediğini söyledi. Geriye kalan 40 kişinin 8'i sürekli, 16'sı bazen, 16'sı çok az da olsa gittiğini belirtti. Bu 40 kişiden 23'ü haftada 1 gün, 10'u 3 gün, 4'ü 5 gün, 3'ü de haftanın her günü kütüphaneye gittiğini belirtti. Ankete katılanların; 14'ü 1-2 saat, 17'si 3-4 saat, 5'i 5-6 saat, 4'ü 7-8 saat kütüphaneden faydalandıklarını belirttiler. Kütüphanenin yazılı kaynakları %46 oranında, çalışma ortamı %49 oranında yeterli bulunmasına rağmen bilgisayar yeterliliği %80 oranında yetersiz bulunmuştur. Katılımcıların %87 si kütüphanede internetin gerekliliğini belirtmiştir.</p> <p>Tartışma ve Sonuç: Araştırmanın sonucunda elde ettiğimiz veriler doğrultusunda, anketimizde kütüphaneye gidenlerin sayısının bilinen aksine yüksek olduğunu gördük. Bu durum bilinen uzman yaklaşımlarına göre ters bir sonuç oluşturdu. Daha önce yapılan araştırmaların ve yayınlanan makalelerin ışığında genel kütüphane kullanımının yaygın olmadığı dile getirilmiştir. Ancak yaptığımız anket neticesinde fakültemizde bu durumun aksi ispatlanmıştır. Bu durumu tıp fakültesi derslerinin yoğun çalışma gerektirmesine ve kütüphanelerimizin geniş ve güncel kaynaklara sahip olmasına bağlıyoruz.</p>
3	<p>TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF TIBBA BAKIŞ AÇISI</p> <p>Caner YILMAZ, Aslan İSGANDAROV, Asena Nazlı DUMLU Danışman: Yrd. Doç. Dr. Memet IŞIK (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Giriş: Tamamlayıcı Tıp, geleneksel ve günümüz batı tıbbının her ikisinin de dışında kalan geniş yelpazedeki şifa uygulamalarını içerir. Tamamlayıcı Tıp, günümüz batı tıbbıyla birlikte, onun etkisini azaltmadan, hastanın durumunu iyileştirmek üzere kullanılır. Bu terapinin, kullanılan esas terapinin yaptıklarını desteklerken, hastanın kullanılmadığı takdirde gerçekleşeceğinden çok daha çabuk iyileşmesini sağlayan olumlu bir etkisi olmalıdır. Buna güzel bir örnek olarak, radyasyon terapisi veya kemoterapiyle birlikte akupunktur, Reiki ve biyoenerji kullanılması gösterilebilir. Kansere mücadelede kullanılan bu terapiler bağışıklık sistemini etkiler ve bitkinlik, bulantı ve yorgunluğa yol açabilirler. Hatta bağışıklık sisteminin düzgün çalışmasını engelleyerek, hastayı ikincil enfeksiyonlar kapma riskiyle karşı karşıya bırakabilecek bir noktaya kadar getirebilirler. CAM ve günümüz tıbbı arasındaki bu işbirliği türüne, tek elden organize edildiği ve tatbik edildiği zaman "Entegre Tıp" (Integrative Medicine) denir.</p> <p>CAM (Tamamlayıcı ve Alternatif tıbbın İngilizcesi Complementary & Alternative Medicine'in kısa hali), Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp'ın kısaltmasıdır. CAM; genellikle bütün geleneksel, özellikle de doğu tıp sistemlerini içerdiği gibi, tıp okullarında okutulan ve sonunda tıp doktoru ünvanının alınmasını sağlayan Batı Tıbbının erişim alanı dışında olan diğer her türlü yeni terapi ve tedavi yöntemlerini de içinde barındıran bir kavram olarak tanımlanır. CAM'in bu klasik tanımlaması artık eskimiştir çünkü, gün geçtikçe daha çok tıp okulu CAM uygulamalarını müfredatlarına almakta ve batı tıbbı tarafından "başarılı" bulunan CAM'leri kendi teori ve pratiklerine yavaşça dahil etmektedir. Dünya Sağlık Örgütü, Geleneksel Tıp (Traditional Medicine) yani TM ile, Tamamlayıcı ve Alternatif Tıbbı (CAM) birbirinden ayırmak için TM/CAM kısaltmasını kullanmaktadır. Bu ayırımı temelinde, Çin, Ayurvedik (Hint) ve Tibet Tıbbının kendi bağımsız teori ve pratikleriyle tam birer tıp sistemi olmaları yatar. Ayrıca kendilerine özgü eğitim gereksinimleri, programları vardır ve geleneksel tıbbı kendi kültürleri dahilinde oluştururlar. Bu sebeple bunları, CAM tanımı tarafından kapsanan geniş yelpazedeki teknikler ve uygulamalardan ayrı tutmakta fayda vardır.</p> <p>Araştırmamızın amacı guruplar arasında Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp'a bakış açısını belirlemek, bilgi ve tutumlarını ölçmektir</p> <p>YÖNTEM: Araştırmayı yaparken 12 sorudan oluşan bir anket hazırladık. Sorular katılımcıların CAM hakkındaki bilgi ve tutumlarını belirlemeye yönelik hazırlanmış olup; 27.09.2013 tarihinde Erzurum'da 20 şer kişi olan üç gruptan (öğrenci, hekim ve diğer meslek grupları)(Tablo 1) toplam 60 kişiye uygulanmıştır. Daha sonra verilerimizi SPSS'e girerek veri analizi yaptık.</p> <p>BULGULAR: Araştırmamıza katılanların 32'si (%53.3) daha önce Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp yöntemlerini kullanmıştır. Kullanılanlar arasında en yüksek oran %60 ile öğrencilere ait olup en fazla kullanılan yöntemde 17 kişi ile (%28.3) ile bitkisel droglardır. Kullandığı yöntemlerden memnun kalma 10 kişi (%83.3) ile en yüksek öğrencilerde görülmüştür. Anketimize katılan öğrencilerin en fazla tercih ettiği yöntem ise bitkisel tıptır(Tablo 2).Anketimizde ki "Alternatif tıp yöntemlerini modern tıp yöntemlerine tercih eder misiniz?" sorusuna 18(%30) kişi 'evet' derken 26(%43.3) 'hayır modern tıp daha güvenli 16 (%26.7) ise daha önce CAM kullanmadığı için bilemem demmiştir. "Alternatif tıp yöntemlerini çevrenizdeki insanlara önerir misiniz?" sorusuna 40 (%69) evet derken en yüksek oran meslek gruplarına göre %78.9(15 kişi) ile hekimlerde görülmüştür. Alternatif tıbbı tercih etme nedeni olarak %40'lık kesim sağlık sisteminden hoşnutsuzluğu belirtirken bu seçeneği en fazla seçen meslek grubu ise 13 (%65) ile hekimlerdir.</p> <p>SONUÇ: Araştırmamız sonucu meslek düzeylerine göre alternatif tıbbı doğru örnekendirme ve tıba olumsuz bakış açısını belirleme açısından belirgin bir fark olduğu diğerlerinde fark görülmediği tespit edilmiştir.</p>
4	<p>SOSYAL MEDYA KULLANIMININ VE SOSYAL MEDYANIN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARI DURUMUNA ETKİSİ</p> <p>Emirhan AKARSU, Ozan Arif ÖZ, M. Fatih ADATEPE, Nagihan KOCABAŞ, Taha TAVACI Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ümit AVŞAR (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GİRİŞ: Günümüzde artan teknoloji ile birlikte kullanım alanı oldukça genişleyen internet dünyasının, bizlerin katılımına olanak sağladığı oluşumlardan olan "Sosyal Medya" kavramı aslında az da olsa bir birikime sahip olmasına rağmen asıl patlamayı geçirdiğimiz birkaç yıl içinde yaptı demek çok da yanlış olmasa gerek.</p> <p>AMAÇ: Üniversitemizin bünyesindeki Diş Hekimliği, İktisadi ve İdari Bilimler, Mühendislik, Ziraat ve Tıp Fakülteleri öğrencilerinin sosyal medya kullanımları ve bunun öğrenciler üzerindeki etkilerini araştırmayı amaçladık.</p>

	<p>YÖNTEM: Gözlemsel ve kesitsel bir çalışma olarak 5 farklı fakülteden rastgele seçilen 25 kız/25 erkek öğrenciye sosyal medya kullanımları ve bunun hayatlarına etkileri hakkında bir anket uyguladık. Öğrencilerin sosyal medya kullanım sıklığı, tercih ettikleri sosyal medya oluşumları ve sosyal medya kullanımlarının eğitimlerine etkileri hakkında sorular sorduk. Elde edilen veriler SPSS programı yardımıyla analiz ederek değerlendirdik.</p> <p>BULGULAR: Öğrencilerden %98'i herhangi bir sosyal medya oluşumunda kullanıcılar ve bu oluşumlardan en çok kullandıkları sosyal ağ ise % 94 ile Youtube olarak tespit ettik. Öğrencilerin en az kullandıkları oluşum % 4 ile sosyal imleme siteleriydi. Mikroblog sitelerinde Twitter % 76'lık kullanım oranı ile ilk sıradayken katılımcı sözlük tarzında olan ağ sayfalarında ise %72 ile Ekşi sözlük zirvede yer alıyordu. Forum siteleri kullanıcı oranlarına bakıldığında ise Tıp Fakültesi öğrencileri %80 ile diğer fakülte öğrencilerinin önündelerdi. Sosyal medya kullanımı açısından fakülteler arasında blog, mikroblog, katılımcı sözlük tarzında ağ bağlantıları ve sosyal imleme siteleri kullanımı açısından fark bulunmadı. Öğrenciler sosyal medya kullanımlarının sınavlarına herhangi bir etkisi olmadığı görüşünde birleşiyorlardı.</p> <p>TARTIŞMA ve SONUÇ: Öğrenciler sosyal medyayı yaygın olarak kullanmaktadır. Dikkat ettiklerinde derslerini etkilememesi sevindirici bir bulgudur. Ancak sosyal medyada herkes olduğu gibi görünmediği için aldatıcı ve tehlikeli olabilir. Her türlü eğlencede olduğu gibi sosyal medya kullanımında da ölçülü ve temkinli olmak gerekir.</p>
5	<p>ÇALIŞAN VE ÇALIŞMAYAN KADINLARIN AİLE HAYATLARI ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Burhan SAVAŞ, Aslıhan BÜLBÜL, İbrahim Alper ERTAŞ, Yücel AYATA, Duygu HATİNOĞLU Danışman: Arş. Gör. Tarık SARI (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Amaç: Çalışan kadınlarla ev hanımları arasında ailesiyle ilgilenmesi bakımından fark olup olmadığını araştırmak. Gereç ve Yöntem: Araştırma hastanesinde çalışan bayanlarla Erzurum ilinden yaşayan ev hanımlarıyla, 2013 yılı Eylül ayı içinde yüz yüze görüşülerek yapılmıştır. Ankette çalışıp çalışmadığı, çocukları ile ne kadar zaman geçirdiği, sosyal aktivitelere ailesi ile birlikte ne kadar katıldığı ve ev işlerini kimin yaptığı gibi sorular soruldu.</p> <p>Bulgular: Anketimize çalışmayan 26, çalışan 24 olmak üzere toplam 50 bayan katılmıştır. Katılımcıların yarısına yakını haftada bir ailesi ile birlikte sosyal aktiviteye katılmaktadır (n=22, %44). Katılımcıların büyük çoğunluğu ev temizliğini kendisi yapmaktadır (n=41, %82). Akriba/arkadaş ile görüşme sıklığı bakımından "haftada bir" (n=23, % 46) ile en büyük paya sahip. Katılımcıların büyük çoğunluğu tatilini ailesiyle birlikte evde geçirmektedir (n= 27, %54). Ev işlerine eşin yardım etmesi bakımından çalışan ve çalışmayan grup arasında anlamlı bir fark yoktur (P > 0.05). Katılımcıların büyük bir kısmı kahvaltı ve akşam yemeklerini ailesiyle düzenli olarak yapmaktadır (n=31, %62). Katılımcıların büyük çoğunluğu çocuklarıyla 3-4 saat ilgilenmektedir (n=22, %44) Çocuklarla ilgilenme süreleri Grafik 1'de gösterilmiştir. Katılımcıların yarısından fazlası çocuk bakımını kendisi üstlenmektedir (n=38, %76).</p> <p>Tartışma: Analiz sonuçlarımıza göre en çok öğretmen ve hemşireler ailesiyle sosyal aktivitelere katılmaktadır. Öğretmen ve hemşirelerin diğer meslek gruplarına göre mesailerinin daha kısa sürmesi bunun nedeni olarak görülmektedir. Ev temizliğini çoğu kadın kendisi yapıyor ve bu durum özellikle doktor gibi yoğun iş hayatına sahip kadınları zorlamakta. Bu yüzden çalışan kadınların eşleri ev hanımlarının eşlerine göre ev hayatlarında daha destekleyici ve yardımcı rol üstleniyorlar. Arkadaşlarıyla görüşme bakımından belirgin bir fark var. Ev hanımları çalışanlara göre arkadaşlarıyla daha sık görüşüyorlar. Çocuklarının derslerine çalışan kadınlar daha çok yardımcı oluyor bunu da çalışan kadınların ev hanımlarına göre bilgi birikiminin ve eğitim seviyesinin daha yüksek olması belirleyici bir etken olarak göze çarpmaktadır. Çalışan kadınların çocukları ev hanımlarının çocuklarına göre ilgisizlikten daha çok şikayetçi bu da çalışan kadınların vaktinin yetersizliğinden kaynaklanıyor. Buna rağmen çalışan kadınlarla çocuklarıyla günde 3-4 saat ilgilenabiliyorlar. Ancak çalışan kadınlar işte olduğu vakitlerde çocuklarını akrabaya veya bakıcıya bıraktıkları gözlemlendi.</p> <p>Sonuç: Ev hanımları eş ve çocuklarıyla daha çok vakit geçirmektedirler, akraba eş dost ziyaretlerini daha sık gerçekleştirmektedirler. Fakat buna rağmen çocuk sayısı bakımından çalışan kadınlarla ev hanımları arasında fark gözlenmemiştir.</p>
6	<p>KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞI AÇISINDAN İLKÖĞRETİM, LİSE VE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Bengü Berrak ÖZKUL, Burak TÜRKERİ, Rashid MUMUZİEV, Ebubekir SÖNMEZ, Şeyma DİLEK Danışman: Arş. Gör. Dr. Tarık SARI (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Genel bilgi: İnsanları diğer canlılardan ayıran, onları farklı kılan, düşünme yeteneği ise ;bu yeteneği geliştirebilmenin, doğru ve güzel işler üretebilmenin yolu da kitaplarla dost olmaktan geçer. İnsan, yaşadığı çevreyi geliştirme, güzelleştirme uğruna çalışır. Daha güzel, daha sağlıklı bir çevrede yaşamının insan sağlığı açısından önemini bilir. Kitaplarla dost ,arkadaş olduğumuzda, bilinç düzeyimiz yükselir; yaşadıklarımızı daha iyi kavrayabilir, yorumlayabiliriz. Doğruları görebilir, birilerinin de görmesine yardımcı olabiliriz. Montesquieu, "Çeyrek saatlik bir okumanın gideremediği bir üzüntüm olmamıştır." demiştir.</p> <p>Amaç: Bu çalışmada Erzurum ilinde kitap okuma alışkanlığının lise ve üniversite öğrencileri arasında karşılaştırılmasını amaçladık. Yöntem: Araştırma Erzurum ilinde 25.09.2013 tarihinde yapıldı. Araştırma evrenini lise ve üniversite öğrencileri oluşturdu. Veri Erzurum ilindeki lise ve üniversitede okuyan öğrencilerden rastgele seçilerek, yüz yüze görüşme yapılarak veri toplandı. Araştırmaya 70 kişi katıldı.</p> <p>Bulgular: Araştırmamıza 70 kişi katılıp bayan-28 erkek-42 idi. Araştırmaya 34 lise, 36 üniversite öğrencisi katılmıştır. (Toplam 70). Araştırmaya 70 kişi katıldı, yaş min-14 max-24 ort-18.04. Son ne zaman kitap okudunuz sorusuna 18 lise (%52.9) ,13 üniversite (%36.1) öğrencisi bir hafta önce cevabını vermiştir. P=0.328 olduğundan dolayı lise ve üniversite öğrencileri arasında fark yoktur. Ne tür kitaplar okuyorsunuz sorusuna 0 lise, 2 (%5.6) üniversite öğrencisi makale cevabını vermiştir. P=0.055 olduğundan dolayı lise ve üniversite öğrencileri arasında fark yoktur.</p> <p>Tartışma ve Sonuç: Yapılan araştırma sonucunda kitap okumayı sevme, en son kitap okuma zamanı, okunan kitabın türü, kitap okumanın insana kazandırdıkları, kitap seçiminde ve kitap okuma alışkanlığı kazanılmasında etkili olan unsurlar bakımından fark bulunmamıştır. Kitap okuma alışkanlığı bakımından fark beklenmezken lise öğrencilerinin kitap okumanın okul derslerine daha faydalı olduğunu düşündükleri görülmüştür.</p>
7	<p>ÇEŞİTLİ GRUPLARIN AİLE SAĞLIĞI MERKEZLERİNİ KULLANMA DURUMLARI VE MEMNUNİYETLERİ ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Mehmet T.ÇELİK, Cemile Elif ALBAYRAK, Taha ŞEKER, Emre ÖZİL, Fatma UZUN Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep AVŞAR (Tıp Eğitimi AD)</p>

	<p>Amaç: Yapılan çalışmada Erzurum ilinde 2010 yılında geçilen aile hekimliği sistemine kayıtlı kişilerin aile sağlığı merkezlerine başvurma durumları, başvuru nedenleri ve memnuniyet durumlarını araştırmak amaçlandı.</p> <p>Yöntem: Erzurum merkezde farklı bölgelerdeki aile sağlığı merkezlerine kayıtlı rastgele seçilen 51 kişiyle yüz yüze görüşerek 30 sorudan oluşan bir anket uygulandı. Ankette yaş, cinsiyet, eğitim durumu gibi sosyo-demografik özelliklerin yanı sıra aile sağlığı merkezlerine başvuran bireylerin başvuru sebepleri, sıklıkları ve memnuniyet düzeyleri sorgulandı. Memnuniyet ile ilgili sorularda doktorla ve diğer sağlık çalışanları ile aralarındaki iletişim, ulaşılabilirlik, bilgi alma, fiziki şartlar ile ilgili sorular yöneltildi. Veriler SPSS programına girildi ve ANOVA, Bağımsız örneklem t testi ve Chi- Square testleri kullanılarak değerlendirildi.</p> <p>Bulgular: Anketi yanıtlayan 22 erkek 29 bayandan oluşan 51 kişinin %90'ı aile sağlığı merkezlerine herhangi bir nedenle başvuruda bulunmuşken %10'luk bir dilim başvuruda bulunmamıştı. Bayanların %95'i, erkeklerin %80'i aile sağlığı merkezine başvuruda bulunmuştu. Başvuru sebeplerinin %41'ini hastalık,%23'ünü ilaç yazdırma,%12'sini genel kontrol,%6'sını rapor yazdırma,%18'ini diğer bölümü oluşturmaktadır. Bu bireylerin eğitim durumunu göz önüne aldığımızda ilköğretim mezunlarının %95'i,lise mezunlarının % 75'i,üniversite mezunlarının % 90'ı aile sağlığı merkezlerine başvuruda bulunmuştur.</p> <p>Sonuç: Aile sağlığı merkezlerine başvurma durumları açısından cinsiyet, yaş ve eğitim durumları açısından anlamlı bir fark görülmemiştir. Aile Sağlığı Merkezlerindeki hizmetlerden yararlanan her kesimden insanın yüksek oranda memnun oldukları görülmüştür.</p>
8	<p>ÇEŞİTLİ FAKÜLTELERDEKİ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞI VE NAKLİNE BAKIŞLARI ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Ayten ÇALKAN, Abdulhamit AYYILDIZ, Mücahit MACİT, Ufuk TEMTEK, Mehmet Eren ÖZTÜRK Danışman: Prof. Dr. Hülya AKSOY (Tıbbi Biyokimya AD)</p> <p>Giriş: Organ nakli, vücutta görevini yapamayan bir organın yerine canlı bir vericiden veya ölüden alınan sağlam doku veya organın nakledilmesi işlemidir. Tedavi edici amaçlarla kullanılmasının temelleri 19. yüzyılın başlarında ortaya atılmıştır. Hayvan deneylerinin ardından insanlar üzerinde yapılan çalışmalarla bugünkü biçimini almıştır. Günümüzde böbrek, karaciğer, kalp, akciğer, pankreas, kemik iliği, kan ve kornea gibi pek çok organın nakli gerçekleştirilebilmektedir. Bildiğiniz üzere organ bağışı hayati önem taşıyan konuların başında gelmektedir.</p> <p>Çalışmamızın amacı üniversitemizde bulunan tıp, diş hekimliği ve mühendislik fakültelerindeki öğrencilerin organ nakli konusunda bakış açılarını ve bilgi düzeylerini belirlemektir.</p> <p>Yöntem: Evreni Atatürk üniversitesinin farklı üç fakültesindeki öğrenciler oluşturdu ve tıp fakültesinden 20 kişi, diş hekimliği fakültesinden 20 kişi ve mühendislik fakültesinden ise 10 kişi örneklemimizi meydana getirdi.</p> <p>Bu konuda düzenlenen anket, fakülteler ziyaret edilerek öğrencilere uygulandı. Elde edilen anket sonuçları SPSS 21 programına girildi. Fakülteler arasında organ nakli konusundaki bilgi düzeyleri ve bakış açılarındaki farklılıkları belirlemek için Ki kare testi yapıldı.</p> <p>Bulgular: Katılımcılardan 27 si (%54) erkek, 23 si (%46) kadın olup yaş ortalamaları 20,44±1,88 yıl idi. Organ bağışı hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünenlerin sayısı 22 (%44) idi. Bunlardan 8 i (%36,3) tıp fakültesi öğrenci iken 10 tanesi (%45,4) diş hekimliği öğrencisi idi. Katılımcılardan 45 kişi (%90) organ bağışı için doku uyumunun gerekli olduğu bilgisine sahipti. Bunların 19 u(%42,2) tıp fakültesi 16(%35,5) diş hekimliği öğrencisi idi. Ayrıca organ bağışında bulunabilmek için sağlık raporunun gerekli olduğunu bilenlerin sayısı 42 idi (%84).Bunlardan 17si (%40,4) tıp fakültesi öğrencisi iken 15i (%35,7). Kornea nakli için yasal iznin gerekli olmadığını 36 kişi (%72) biliyordu. Bu görüşü belirten katılımcıların 15i(%41,6) tıp fakültesi öğrencisi iken 12i (%33,3) diş hekimliği öğrencisi idi. Katılımcılardan 13 kişinin (%26) yakın çevrelerinde organ naklinde bulunmuş kişilerin bulunduğu belirlendi. Bu görüşteki katılımcıların 6 sı (%46,1) tıp fakültesi öğrencisi iken 6sı(%46,1) diş hekimliği öğrencisi idi. "Organlarınızı bağışlamayı düşünüyor musunuz" sorusuna 23 kişi (%46) evet cevabı verdi. Katılımcılardan 23 kişinin(%46) organ bağışında bulunmayı düşündüğü belirlendi. Anket sonuçları açısından fakülteler arasında istatistik olarak önemli farklılık olmadığı belirlendi.</p> <p>Katılımcılardan yalnızca 12 kişi (%24) ince barsak naklinin gerçekleştirilebildiği bilgisine sahipti. Bunların 3 ü(%25) tıp fakültesi öğrencisi iken 7 si (%58,3) diş hekimliği öğrencisi idi. Organ bağışında ince bağırsak naklinin gerçekleştirilebildiği konusunda fakülteler arasında fark önemli değildi.</p> <p>Tartışma: Yapılan anket çalışması sonucunda organ bağışı hakkında yeterli bilgiye sahip olanların % 50 den az olduğu görülmüştür. Bu konu ile ilgili yapılan bir çalışmada bir devlet üniversitesinde çalışan üniversite personelinin % 72 sinin organ bağışı hakkında bilgi sahibi oldukları görülmüştür (1). Bizim çalışmamızda anket uyguladığımız 3 fakülte öğrencilerinin bu konudaki bilgi düzeyleri yukarıdaki çalışmaya göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Aynı çalışmada doku uyumu organ bağışı için gerekli olduğunu bilenlerin oranı %70 olarak bulunmuştur (1). Bizim çalışmamızda elde ettiğimiz sonuç bu çalışmaya göre daha yüksektir. İki çalışma arasındaki farkın muhtemel sebebi, çalışma kapsamına alınan kişilerin daha bilinçli ve güncel konuları daha iyi takip eden üniversite öğrencilerinden seçilmiş olmasıdır. Anayasa mahkemesinin belirtmiş olduğu hukuk kuralları çerçevesinde kornea nakli için yasal izne gerek olmadığı açıklanmıştır. Çalışmamızda da kornea nakli için yasal izne gerek yoktur diyenlerin oranının çok yüksek olduğu tespit edildi. Üstelik fakülteler arasında bu konuda önemli bir görüş farklılığının olmadığı belirlendi. Organ nakillerinde karşılaşılan önemli sorunların başında organ bağış sayısının yeterli olmaması gelmektedir (2). Yaptığımız çalışmada öğrencilerimizin % 46 sının organlarını seve seve bağışlamayı düşündüğü belirlenmiştir. Çalışmamızın bulgularına göre öğrencilerin eğitim gördükleri fakültelerin organ nakli ile ilgili bakış açısı ve bilgi düzeyini önemli ölçüde etkilemediği sonucu çıkarılabilir.</p>
9	<p>FARKLI EĞİTİM DÜZEYİNDEKİ İNSANLARIN DOKTORLAR HAKKINDA DÜŞÜNCELERİ</p> <p>Dilara YAKIŞAN, Murat YILDIRIM, Hatice ÇAKMAK, Yusuf OCAK, Seda SEVİNÇ Danışman: Arş. Gör. Abdulkadir KAYA (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Amaç: Bu çalışmada farklı eğitim düzeyindeki insanların doktorlar hakkındaki fikirlerini araştırmayı amaçladık.</p> <p>Yöntem: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastanesine başvuran farklı eğitim düzeyine sahip 60 hastaya yüz yüze görüşülerek 10 sorudan oluşan bir anket uygulandı. Elde edilen verilerin istatistiksel değerlendirmeleri SPSS ile yapıldı.</p> <p>Bulgular: Hastalar uzman olmayan bir doktorun günlük ortalama 13,3 saat çalıştığını düşünmektedir. Eğitim düzeylerine göre bakıldığında hastaların iyi bir doktordan beklentileri içerisinde tüm gruplar için iyi iletişim kurmaları öncelikliydi.</p>

	<p>Tartışma: Hastaların doktorlardan istekleri sadece tanı ve tedavi olmayıp biyopsikososyal açıdan da beklentileri vardır. Ülkemizde doktor maaşları ortalama aylık 3500-10000 arasındadır. Bu çalışmada veriler gerçek değerlerin üzerindedir. Bir uzman doktorun günlük çalışma süresi ortalama 10 saattir. Bu çalışmada hastalar yakın tahminlerde bulunmuştur. Hastaların doktorlar hakkındaki düşünceleriyle ilgili daha geniş çaplı bir çalışmanın yapılmasında fayda vardır.</p>
10	<p>DOĞUM ŞEKLİNİN GENEL SAĞLIK DURUMUNA ETKİSİ</p> <p>Melike GÜVEN, Hatice Kübra TAŞCI, M. Serkan KONCUK, Duygu LAFCI, Yakup CANIMKURBEY Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yasemin ÇAYIR (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Giriş ve Amaç: Normal doğum, 38-42 gebelik haftaları arasında, kendiliğinden başlayan rahim kasılmalarıyla, bebeğin vajinal yolla doğmasıdır. Sezaryen (C/S) ise fetüsün, pubis kemiğinin birkaç santim üzerinden yapılan kesi ile anne karın boşluğuna girilerek, rahmin açılması ve bebeğin bu şekilde doğurtulmasıdır. Son yıllarda C/S doğum sıklığı artmıştır. Bu da bebeklerin genel sağlık durumunu, özellikle akciğer gelişimini olumsuz etkilemiştir. Bu çalışmada doğum şeklinin erişkinlikte genel sağlık durumunu etkileyip etkilemediği araştırılmıştır.</p> <p>Yöntem: Çalışmamıza tıp fakültesi öğrencisi olan 96 kişi katıldı. Katılımcılara konunun amacına yönelik sorular içeren bir anket yüz-yüze görüşme tekniği ile uygulandı. Verilerin analizinde SPSS 20 kullanıldı. İstatistiki olarak anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alındı.</p> <p>Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $20,7 \pm 1,6$ yıldır. Öğrencilerin %55,2'si (n=53) erkekti. %77,1'i (n=74) normal doğum, %22,9'u (n=22) ise C/S ile dünyaya gelmişti. Sekiz kişide (%8,3) herhangi kronik hastalık vardı. Devamlı ilaç kullananların oranı %11,5'ti. Herhangi bir tıbbi operasyon geçirenlerin oranı ise %31,3'tü. Son bir yılda doktora başvurma ortalaması $3,1 \pm 3,5$ idi. Katılımcıların hastalıklara karşı dirençleri sorulduğunda iyi, orta, kötü diyenlerin oranları sırasıyla %37,5-%54,2,%8,3 oldu. Kronik hastalık taşıma durumu, hastalıklara karşı dirençli olma hali ve son bir yılda doktora başvurma oranı ile doğum şekli arasında istatistiksel olarak bir fark bulunmadı ($p > 0,05$).</p> <p>Sonuç: Literatürde sezaryen doğumun bebeğin genel sağlık durumu üzerinde olumsuz bir etki oluşturduğu bildirilmektedir. Erişkinlerde yapılan bu çalışmada doğum şeklinin genel sağlık durumuna beklenildiği kadar etkisi olmadığı görülmüştür.</p>
12	<p>GELECEĞİN DOKTORLARI TERCİHLERİNDEN MEMNUN MU?</p> <p>Tuğçe SUCİ, Koray TATLICI, Miray MADEN, Hasan O. ÖZTÜRKOĞLU, Hakan KAYA Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ümit AVŞAR (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GİRİŞ: Günümüzde üniversite tercihlerinde tıp fakülteleri popülerliğini hala korumaktadır. Başarılı öğrenciler ve aileleri meslek seçiminde tıp fakültesine öncelik vermektedirler. Buna rağmen tıp fakültesi öğrencilerinin yaptıkları tercihlerden memnun olup olmadıkları merak konusudur. Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin üniversite tercihleri, üniversite giriş puanları ve meslek seçiminden memnuniyetlerini araştırmayı amaçladık.</p> <p>YÖNTEM: Araştırmamız dört sınıftan 7 kız 7 erkek olmak üzere toplam 56 öğrenciye birebir demografik veriler ve amaca yönelik toplam 16 sorudan oluşan anket şeklinde uygulanmıştır.</p> <p>BULGULAR: Tıp fakültesini ilk girişte kazananların oranı dörtlerde %57,1'lik yüzdeyle diğer sınıflardan fazla ancak istatistiki anlamlı yoktu ($p=0,133$). Tıbbi tercihten önce diğer sınıflara göre en çok araştırma yapanlar 2. Sınıflardı (%78,6) ($p=0,069$) ve fakültelerinden en memnun bunlardı (%78,6) ($p=0,087$). "Tekrar sınava girseniz tıp fakültesini tercih eder misiniz?" sorusuna 1. Sınıflar %78,6 "evet" ile en fazla olumlu cevaplamışlardır ($p=0,098$). Dördüncü sınıfların tamamının tıp dışı uğraş ve hobileri varken, diğer sınıflarda daha azdır ($p=0,243$). "Sizce işinizin en zor tarafı nedir?" sorusuna tüm sınıflar "yoğun olması" cevabını en fazla vermekle beraber (%51,8) diğer cevaplarla aralarında istatistiki bir fark yoktu ($p=0,117$).</p> <p>TARTIŞMA: Araştırmamızda öğrencilerin %98,2'sinin ilk tercihlerinin tıp olmasının sebebini mezuniyetten sonra iş imkânının fazla olmasıdır. Tercih öncesi araştırmayı inceleyen soruya "hayır" diyenlerin fazlalığı meslek seçimini yeterince araştırmadıklarını gösteriyor. "Tıp fakültesi beklentilerinizi karşıladı mı?" sorusuna ve "Tekrar sınava girseniz tıp fakültesini tercih eder misiniz?" sorusuna 4. Sınıfların hayır cevabını verme oranının daha fazla olmasını, derslerin gittikçe zorlaşmasına, yoğun olmasına bağlayabiliriz. Sınıf mevcudunun öğretim üyelerinin ve öğrencilerin performansını olumsuz etkilediğini görüyoruz. Araştırmamıza göre öğrenciler meslek hayatlarındaki yoğunluğun işlerinin en zor tarafı olduğunu düşünüyorlar.</p> <p>SONUÇ: Araştırmamızda derslerin yıllara göre daha fazla olması, sorumlulukların ve iş yoğunluğunun artması 4. Sınıfların 1, 2, ve 3. Sınıflara göre tercihlerinden daha az memnun olmalarına sebep olmaktadır. Bu nedenle meslek seçimi öncesi iyi bir rehberlik alınması önemlidir.</p>
13	<p>HEKİME ŞİDDETE BAKIŞ AÇISI</p> <p>Dilara KORKUT, Merve ERDOĞAN, Esra ÖZOĞUL, Revza TOSUNOĞLU, Dilek ERTAŞ Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeliha CANSEVER (Tıp Eğitimi AD)</p> <p>GİRİŞ: Son yıllarda sağlık alanında şiddet ileri derecede artış göstermektedir. Yaşanan şiddet olaylarının temel nedenleri arasında; uygulanan sağlık politikaları, sağlığa erişimdeki güçlükler, sağlık hizmetinin yetersizliği, sağlık hizmetindeki her türden aksaklığın sorumlusu ve muhatabı olarak sağlık çalışanlarının gösterilmesi sayılabilir.</p> <p>AMAÇ: İnsanların hekime şiddete bakış açısını araştırmaktır.</p> <p>YÖNTEM: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesinde tedavi gören hasta ve hasta yakınlarına 20 soruluk anket uygulandı. Ankette katılımcılara; yaş, cinsiyet eğitim durumları gibi sosyo demografik özellikler yanı sıra hekime şiddete bakış açılarını değerlendiren ve hekim haklarıyla ilgili sorular soruldu. Verilen yanıtlara göre 1'den 6'ya kadar puanlandırma yapıldı. Veriler SPSS 20.0 programına girilerek ANOVA ve bağımsız gruplarda T testi kullanılarak analiz edildi.</p> <p>BULGULAR: Ankete 48'i erkek (%50,5) toplam 95 kişi katıldı. Katılımcıların yaş aralığı 15-72 arasında olup ortalaması $34,66 \pm 14,21$ idi. Katılımcılardan 70 kişi (% 73.7) şehir merkezinde yaşamaktaydı. Ayrıca 32'si (%33,7) üniversite mezunu olup 6'sı (% 6,3) okuryazar değildi. Katılımcılardan 62'sinin (% 68,4) yakın çevresinde hekim tanıdığı bulunmaktaydı. Cinsiyet ve eğitim düzeyi hekime şiddete bakış açısını etkilememekteydi. Katılımcılara yönelttiğimiz "uygulanan tedavinin başarısız olmasında tek sorumlu hekim midir, hekim</p>

	<p>yanlış tedavi uyguladığında hekime şiddet uygulanabilir mi, hekime şiddet uygulayanlara verilen ceza yeterli midir?" tarzı sorulara aldığımız yanıtlarda gruplar arasında bir fark olmadığı gözlenmiştir (p>0.05)." Hekimin hastadan saygılı davranılma ve güvenilmeyi bekleme hakkı vardır" sorusuna hekim tanıdığı olan ve hekim tanıdığı olmayanların verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir fark vardı (p=0.03). Katılımcıların yaşadıkları ortama göre " hekime şiddet uygulandığı takdirde şiddet uygulayan kişiye dava açılmalıdır" sorusuna aldığımız cevaplarda gözle görülür bir fark saptanmıştır (p=0,03). Kentsel bölgelerde yaşayan kişiler daha çok dava açılması taraftarıken kırsal bölgelerde yaşayan kişilerin bu konuda daha çekimser olduğu gözlenmiştir. Katılımcıların hekim haklarıyla ilgili bilgi sorularına verdikleri yanıtlara göre aldıkları puanlar değerlendirildiğinde sadece 3 kişi 6 tam puan ve 11 kişi 1 puan almıştı. Ayrıca katılımcılara sorulan " Hekime şiddeti azaltmaya yönelik ne gibi önlemler alınabilir?" açık uçlu sorusuna çok çarpıcı cevaplar alındı. Alınan cevaplar: Şiddet uygulayan kişinin sağlık güvencesinin bir süreliğine elinden alınması ve şiddete verilen cezanın artırılması, güvenliğin artırılması, hekim –hasta iletişiminin iyileştirilmesi, hasta ve hekim hakları konusunda eğitim verilmesi idi. SONUÇ: Hekime şiddet halkın bilinçlendirilmesi, eğitim ve iletişim becerilerinin artırılması ile önlenir. Bu konuda Milli Eğitim, İl Sağlık Müdürlüğü gibi kurumlar ve sosyal medyadan destek alınabilir.</p>																				
14	<p>AKCİĞER HASTALIKLARINA BAĞLI SOLUNUM FONKSİYON PARAMETRELERİNDEKİ DEĞİŞİMİN İNCELENMESİ</p> <p>Şüheda Singil, Maşite Nur Özdemir, Hilal İŞÇİ, Aynur Daşdan, Zehranur Tosunoğlu Danışman: Yrd. Doç. Dr. Elif Yılmazel UÇAR (Göğüs Hastalıkları AD)</p> <p>Amaç: Göğüs hastalıklarına başvuran hastalarda tanı çeşidine göre solunum fonksiyon testindeki parametrelerde farklılık olup olmadığının incelenmesi</p> <p>Materyal- Metot: Bu çalışmada Nihat Kitapçı Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Hastanesi'nde tedavi görmekte olan 50 hastanın verisi kullanıldı. Araştırmada hastanın yaş, cinsiyet, boy, kilo gibi demografik verilerinin yanı sıra; sigara alışkanlıkları ve kaç sene kullandıklarıyla ilgili sorular soruldu. Hastadan öğrenilen bu verilere ek, hastalığın tanısı(KOAH, astım, akciğer kanseri, diğer) ve hastanın bu hastalığa kaç sene sahip olduğu not edildi. Son olarak solunum fonksiyon testlerinden FVC, FEV1 ve FEV1/FVC değerleri de veri olarak kaydedildi.</p> <p>Bulgular: Araştırmamıza katılan elli kişiden 28(%56)'i kadın, 22 (%44)'si erkek hastadır, yaş ortalaması 58 , boy ortalaması 164 ve kilo ortalaması ise 75 idi. Hastalardan % 48 i sigara kullanırken, %52 si kullanmamaktaydı. Hastalardan 30'u KOAH, 11'i astım, 3'ü akciğer kanseri ve 6'sına da diğer hastalık tanısı konmuştu. Ortalama FEV1 değeri KOAH hastaları için 52,8 , astım hastaları için 74,1 akciğer kanseri hastaları için 57 ve diğer grup hastalar için 96,6 olarak bulundu. FVC değeri ise KOAH için 88,6 , astım için 93,8, akciğer kanseri için 90 ve diğer grup hastalar için 105 idi. FEV1/FVC oranı değerlendirildiğinde p <0.05 olarak bulundu.</p> <p>Sonuçlar: Elde ettiğimiz bulgular değerlendirildiğinde, hastalık tanısıyla solunum fonksiyon testi arasında fark vardır. Bu fark, KOAH hastalarında obstrüktif patoloji lehine idi.</p>																				
15	<p>TOPLUMDA AİLE HEKİMİNE BAKIŞ VE DOKTOR TERCİHLERİ</p> <p>Yunus AKDAŞ, Sema Nur ERDEM, Zühal Yağmur TÜRKOĞLU, Tuba GÖKÇE, Osman NALÇACI Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yasemin ÇAYIR (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GİRİŞ ve AMAÇ: Aile hekimi (AH), kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri ile birinci basamak teşhis, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetlerini, yaş, cinsiyet ve hastalık ayrımı yapmaksızın kapsamlı sağlık bakımı sunan hekimdir. Türkiye'de aile hekimliğinin yaklaşık otuz yıllık geçmişi olmasına rağmen, tüm ülkede aile hekimliği uygulamasına geçiş son 2-3 yılda gerçekleşmiştir. Bu çalışmada toplumun AH'ne bakışını öğrenmeyi ve sağlık hizmeti almak için tercihlerini belirlemeyi amaçladık.</p> <p>YÖNTEM: Çalışmamızda tıp fakültesi öğrencileri (n=15), diğer fakülte öğrencileri (n=15), doktorlar (n=15) ve halktan (n=15) rastgele seçilmiş toplam 60 kişiye konunun amacına yönelik sorular içeren bir anket yüz-yüze görüşme tekniği ile uygulandı. Verilerin analizinde SPSS 17 kullanıldı. İstatistiksel olarak anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak alındı.</p> <p>BULGULAR: Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 28,3±10,7 yıldır. Katılımcıların %48,3'ü (n=29) kadındır. %3,3'ünün (n=2) sosyal güvencesi yoktur. Katılımcıların %50'si aile hekimliği hakkında aile sağlığı merkezlerinden bilgi edinmişti. Aile hekimliği hakkında bilgi sahibi olmayan 10 (%16,6) kişi vardı. Katılımcıların AH'ni bilme durumunun karşılaştırılması Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre gruplar arasında AH'ni bilme durumu açısından anlamlı fark görülmedi (p>0,05). Gruplar arasında aile sağlığı merkezinden alınan hizmetlerin beğenilip beğenilmeme durumu karşılaştırıldığında arada fark olmadığı görüldü (p>0,05).</p> <p>Tablo 1. Katılımcıların AH'ni bilme durumunun karşılaştırılması</p> <table border="1" data-bbox="183 1668 954 1848"> <thead> <tr> <th>Katılımcılar</th> <th>AH biliyorum (n,%)</th> <th>AH bilmiyorum (n,%)</th> <th>p</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tıp öğrencisi</td> <td>10;66,7</td> <td>5;33,3</td> <td>0,171</td> </tr> <tr> <td>Üniversite öğrencisi</td> <td>13;86,7</td> <td>2;13,3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Doktor</td> <td>10;66,7</td> <td>5;33,3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halk</td> <td>14;93,3</td> <td>1;6,7</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Aile hekimliğinden alınan sağlık hizmetlerini mükemmel, çok iyi ve iyi olarak değerlendirenlerin oranının %70,4(n=38) iken; aile hekimliği uygulamasının devam etmesini isteyenlerin oranının ise %85 olduğu görüldü. Toplumun %43,3'ünün ilk sağlık başvurusu için AH'ni tercih ettiği görüldü.</p> <p>SONUÇ: Aile hekimliği bireylerin sağlık hizmeti almada ilk başvuru noktasını oluşturduğundan kritik bir öneme sahiptir. Bu çalışmada bireylerin aile hekimliği uygulamasından memnun olduğu ve uygulamanın devam etmesini istedikleri görülmüştür. Aynı zamanda bireylerin yarısına yakını sağlık hizmeti almak için ilk olarak AH'ni tercih etmekteydi. Bu durum aile hekimliği uygulamasının sağlık hizmetlerini karşılamada yeterli görüldüğünü göstermesi açısından önemlidir. Daha geniş çaplı çalışmalarla aile hekimliği uygulamasının sık aralıklarla değerlendirilmesi sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmak açısından faydalı olacaktır.</p>	Katılımcılar	AH biliyorum (n,%)	AH bilmiyorum (n,%)	p	Tıp öğrencisi	10;66,7	5;33,3	0,171	Üniversite öğrencisi	13;86,7	2;13,3		Doktor	10;66,7	5;33,3		Halk	14;93,3	1;6,7	
Katılımcılar	AH biliyorum (n,%)	AH bilmiyorum (n,%)	p																		
Tıp öğrencisi	10;66,7	5;33,3	0,171																		
Üniversite öğrencisi	13;86,7	2;13,3																			
Doktor	10;66,7	5;33,3																			
Halk	14;93,3	1;6,7																			

TOPLUMUMUZ ENGELLİLER İÇİN YAPILAN ÇEVRE DÜZENLEMELERİ HAKKINDA NE KADAR BİLGİ SAHİBİ?

Hasan Bera UÇAR, Eray BALCI, Ayşe Begüm ÇAKIR, Müberra KOLAK, Elif ULUSOY

Danışman: Doç. Dr. Hamit ACEMOĞLU (Tıp Eğitimi AD)

AMAÇ: Engelli olarak tanımlanan bireyleri, toplumun ayrı bir kesimi olarak niteleme yerine bütünleşmiş bir parçası olarak algılayabilmek ve çevrede de buna olanak sağlayabilmek amacıyla fiziksel çevreye ulaşılabilirliğini sağlamak gerekmektedir.1 Bu konuyla ilgili yapılması gerekenler toplumun farklı kesimlerine soruldu. Amaç engelliler için yapılan çevre düzenlemeleri hakkında toplumun bilgi düzeyinin ölçülmesidir.

YÖNTEM: Araştırmanın tipi gözlemsel-kesitseldir. Anket Erzurum halkı ve Atatürk üniversitesi öğrencilerinden rastgele seçilen 50 kişiye tıp fakültesi 2. sınıf öğrencilerinden 5 kişi tarafından yapıldı. Ankette 17 soru mevcuttur. Kişilerin yaş, cinsiyet, eğitim, sosyo-ekonomik durumlarını içeren demografik veriler kaydedildi. Veriler SPSS bilgisayar programında analiz edildi. Kategorik verilerin analizi

ki-kare testi ile yapıldı.

BULGULAR: Örneklemimiz 22'si erkek ve 28'i bayan olmak üzere 50 kişiden oluşmaktadır. Anket uygulanan kişilerin yaş ortalaması 29,96±13,32'dir. Örneklemdeki kişilerin en genci 9, en yaşlısı 63 yaşındadır. Meslek dağılımının % 28'i öğrencilerden oluşmakta ve diğer meslek grupları ise hemen hemen eşit dağılmaktadır. Eğitim düzeylerinin %54'ü üniversite, %26'sı lise %14'ü ortaöğretim ve %6'sı ilköğretim düzeyindedir.

Kaldırımlarda bulunan kılavuz çizgilerinin ne işe yaradığının bilinme oranı %60, engelli tuvaletlerinin diğer tuvaletlerden farklarının bilinme oranı %48, kabartma harflerle yazılan kitapların kimlere yönelik olarak yayımlandığının bilinme oranı ise %94'tür.

Tablo 1. Toplumumuzun Engelliler için Yapılan Çevre Düzenlemeleri Hakkındaki Bilgi Düzeyleri.

	DOĞRU n(%)	YANLIŞ n(%)	BİLMİYOR n(%)
Kaldırımlarda bulunan sarı tırtıklı çizgiler ne işe yarar?	30(60)	5(10)	15(30)
Otobüslerin orta kısmında yer alan boşlukların bırakılma sebebi nedir?	35(70)	10(20)	5(10)
Trafik ışıklarında bulunan seslendirmeler ne için yapılır?	38(76)	9(18)	3(6)
Kaldırımların başında ve sonunda bulunan rampaların işlevi nedir?	46(92)	3(6)	1(2)
Kabartma harflerle yazılmış kitaplar kimler için basılmıştır?	47(94)	1(2)	2(4)
Engelliler için tasarlanan cihazlar ve bilgisayar uygulamalarına örnek verebilir misiniz?	29(58)	0(0)	21(42)

Tablo 2. Eğitim Düzeyine göre Engelliler için Yapılan Çevre Düzenlemeleri Hakkındaki Bilgi Düzeyleri.

		Eğitim düzeyi				p
		İlköğretim	Ortaöğretim	Lise	Üniversite	
Kaldırımlarda bulunan sarı tırtıklı çizgiler ne işe yarar?	Doğru (%)	0,00	42,9	69,2	66,7	0,02
	Yanlış (%)	33,3	28,6	7,7	3,7	
Kaldırımların başında ve sonunda bulunan rampaların işlevi nedir?	Doğru (%)	66,7	71,4	92,3	100	0,01
	Yanlış (%)	33,3	28,6	0,00	0,00	
Otobüslerin orta kısmında yer alan boşlukların bırakılma sebebi nedir?	Doğru (%)	0,00	71,4	76,9	74,1	0,02
	Yanlış (%)	100	28,6	15,4	11,1	
Trafik ışıklarında bulunan seslendirmeler ne için yapılır?	Doğru (%)	33,3	71,4	61,5	88,9	0,00
	Yanlış (%)	0,00	14,3	38,5	11,1	
Kabartma harflerle yazılmış kitaplar kimler için basılmıştır?	Doğru (%)	66,7	85,7	92,3	100	0,02
	Yanlış (%)	0,00	14,3	0,00	0,00	

Cinsiyet ve meslek grupları arasında ankette yer alan sorular açısından istatistiksel bir fark yoktur ($p>0,05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ: Elde edilen bulgulara göre toplumun doğru cevap verme oranının en düşük olduğu "Engelli tuvaletlerinin diğer tuvaletlerden farkları nelerdir?" sorusuna %48, en yüksek olduğu "Kabartma harflerle yazılmış kitaplar kimler için basılmıştır?" sorusuna %94 doğru cevap alınmıştır. Bu farkın nedeni bizce kabartma harflerinin kullanım alanının yaygınlığı ve insanların bu nedenle etraflarında daha çok görmeleri örneğin ilaç kutuları üzerinde, asansör kat tuşlarında vb. birçok alanda yaygın olarak kullanılmasıdır(kaynak) bu karşın engelliler için yapılan tuvaletlerin daha yeni yeni yaygınlaşmasıdır.

Anketten önce yaptığımız araştırmalarda engelliler için yapılan birçok düzenleme, araç, gereç ve özel alanlar olduğunu gördük; ancak ilimizde bunlar mevcut olmadığından halkımızda bu bilince çok da sahip değil.

Araştırmamızın bulgularına ve analizlerimize bakarak şu sonuca varabiliriz ki toplumun farklı kesimleri arasında engelliler için yapılan çevre düzenlemeleri bilinci açısından belirgin bir fark bulamadık. Ancak fark bulamamız bu bilincin yeterli düzeyde olduğu anlamına gelmez. Engelliler için yapılan düzenlemeler ve bu bilincin artırılmasına yönelik çalışmalar yaygınlaşmalı ve toplumun her düzeyine ulaşmalıdır. Umarız yaptığımız çalışma ve bilgilendirme ile bu bilinci artırma konusunda bir katkı sağladığımızdır.

18	<p>TOPLUMDA İÇECEK TÜKETME ALIŞKANLIKLARI VE SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ</p> <p>Muaz GÜLERYÜZ, Burak GÜZEL, Yaprak S. DEVECİ, İlyas YILMAZ, Mücahit F. BALCI Danışman: Prof. Dr. Hülya AKSOY (Tıbbi Biyokimya AD)</p> <p>GİRİŞ VE AMAÇ: Yapılan bu çalışmada üniversitemizde içecek alışkanlığı ve bu alışkanlıkların sağlık üzerine nasıl etki ettiğinin araştırılması amaçlandı.</p> <p>GEREÇ VE YÖNTEM: Erzurum il merkezinde yaşayan rastgele seçilmiş 50 kişi çalışma kapsamına alındı. Kişilerin içecek tüketimi ve genel sağlık durumları ile ilgili olarak 14 sorudan oluşan genel ve özel sorular içeren bir anket oluşturuldu. Veriler SPSS paket programına girilerek analiz edildi.</p> <p>BULGULAR: Doğal içeceklerin tüm olgular tarafından düzenli olarak tüketildiği anketlerden belirlendi. Cinsiyet ve içecek tercihi arasındaki ilişkiyi incelediğimizde hem gazlı içecekler ve hem de alkollü içeceklerin tüketimi açısından cinsiyet farkının olmadığı tespit edildi. Öğrenim durumuna göre içecek tercihinde farklılığın olmadığı belirlendi. Medeni durumuna göre katılımcıların gazlı içecekleri tercih açısından fark olmadığı bulundu. Yaptığımız çalışmada aylık gelir miktarına göre içecek tüketiminin farklı olup olmadığı araştırıldığında, ne gazlı içecek ve doğal içecekler için ne de alkol için önemli bir fark saptanmadı. Katılımcıların alkol kullanımı durumuna göre yıllık hastalanma oranları farklı değildi.</p> <p>TARTIŞMA: Daha önce yapılan çalışmalarda kadın erkek arasında içecek tercihi açısından fark olduğu ortak kanıdır. Araştırmamızda içecek tercihi bakımından cinsiyet farkı olmaması, örneklemimizin yeterince büyük olmasından kaynaklanabilir. Öğrenim durumu ve içecek tercihi arasında ilişki olup olmadığını araştırdığımız bu testte sonucumuz bu iki değişken arasında bir ilişki olmadığı yönündedir. Bunun sebebi de toplumun genelinde tercih edilen içeceklerin sınırlı olması ve halkın tamamına yakını tarafından tüketilmesidir.</p> <p>Çalışmaya katılan olguların boy ve kilo ortalamaları 2010 yılı TÜİK verilerine göre Türkiye ortalamasıyla benzerlik gösterdiği belirlendi. Ayrıca katılımcıların yılda hastaneye başvurma sayıları Türkiye ortalamasının oldukça gerisinde idi.</p> <p>Yaptığımız çalışmada öğrenim durumunun içecek tercihi etkisi olup olmadığını araştırdık. Elde ettiğimiz sonuçlar herhangi bir fark olmadığı yönündeydi. Yapılan diğer araştırmaları incelediğimizde benzer sonuçlar elde edildiğini gördük.</p> <p>Sonuç olarak, gazlı içecek tüketiminin kronik hastalıklar üzerine etkili olmadığı söylenebilir. Ancak bunun doğrulanması için daha geniş kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.</p>
19	<p>ÜNİVERSİTEDEKİ YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN SORUNLARI</p> <p>Meryem KAYA, Hümevra AMİL, Hilal DİLER, Sevde Sena YILMAZ, Emre ALBAYRAK Danışman: Doç. Dr. Mücahit EMET (Acil Tıp AD)</p> <p>GİRİŞ ve AMAÇ: Yabancı öğrenciler değişik derecelerde duygusal, sosyal, akademik ve mali problemlerle yüz yüze gelmektedirler. Ayrıca zihinsel ve fiziksel rahatsızlıklara da yakalanmaktadır. Atatürk Üniversitesi'nde lisans ve yüksek lisans eğitimi yapan yabancı uyruklu öğrencilerin karşılaştıkları problemleri belirlemektir.</p> <p>MATERYAL VE METOD: Bilimsel bir çalışma olan bu araştırmanın verileri çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular aracılığı ile Atatürk Üniversitesi'nde 2013-2014 döneminde yüksek öğrenim gören yabancı öğrencilerden toplanmıştır. Örneklem için 50 kişilik yabancı uyruklu öğrenci grubu rastgele oluşturulmuştur. Araştırma yüz yüze anket yöntemi kullanılarak yapılmıştır.</p> <p>BULGULAR: Çalışmaya alınan öğrencilerin %52'si (n=26) erkek olup tüm öğrencilerin yaş ortalaması 20.9 ± 1.8 (min-max: 18-24) idi. Otuz üç kişi (%66) Türk Devletlerinden gelmekteydi. En fazla öğrenci Azerbaycan'dandı (n=19, %38). Öğrencilerin çoğunluğu Sağlık Bilimleri bölümlerindeydi (n=36, %72). Türk devletlerinden gelen öğrencilerin, diğer devletlerden gelen öğrencilere kıyasla ibadetlerini yerine getirme, sağlık hizmetlerinden yararlanma, kültür farklılığının sosyal yaşamı etkilemesi, Türk yemek kültürüne alışması, sorunları ilgili makamlara iletme açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0.05). Kız öğrenciler devlet yurtlarını erkek öğrencilere göre anlamlı olarak daha az tercih etmektedir (%28.6' e karşı %71.4; p=0.019). Erkek öğrencilerin çoğu devlet bursuyla eğitim giderlerini karşılarken (n=13, %68.4) kız öğrenciler devlet bursundan daha az yararlanmaktadır (n=6, %31.6; p=0.069).</p> <p>TARTIŞMA: Araştırmamıza göre öğrencilerin kendi ülkelerindeki ve Türkiye'deki gelenek-göreneklerin birbirine benzemesi nedeniyle öğrencilerin gelenek-görenek açısından sorun yaşamadığı belirlenmiştir (p>0.05). Türk devletlerinden gelen öğrencilerin daha az sorun yaşadıkları saptanmıştır. Bu durum Türk devletleriyle Türkiye'nin sosyal ve kültürel yaşamının benzer olduğunu ayrıca Türk halkının misafirperverliğini ve hoşgörülü bir toplum olduğunu gösterir. Cinsiyete göre devlet yurdunda kalma açısından anlamlı fark bulunmuştur. Bunun nedeni kız öğrencilerin ekonomik durumlarının daha iyi olduğunu gösteriyor olabilir.</p> <p>Sonuç olarak Erzurum Atatürk Üniversitesi'ne özellikle diğer Türk Devletlerinden daha sık öğrenci gelmektedir. Türk Devletlerinden gelen öğrencilerle diğer ülkelerden gelen öğrenciler arasında sosyokültürel açıdan fark bulunmamıştır. Yabancı kız öğrencilerin devlet yurdunda kalma ve devlet bursu alma oranları düşüktür.</p>
20	<p>SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNİN KULLANIM DURUMU VE GÜNLÜK YAŞANTIYA ETKİSİ</p> <p>Hüseyin Cem ÖZKAN, Sümeyra CEYHAN, Hüseyin Ali AKYÜZ, Ahmet BARDAKÇI, Şamil KOPTAY Danışman: Yrd. Doç. Dr. Kenan TAŞTAN (Aile Hekimliği AD)</p> <p>İnternet üzerindeki sosyal ağ siteleri tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de son yıllarda giderek popüler hale gelmiştir. Şubat 2004'te Harvard Üniversitesi öğrencisi Mark Zuckerberg tarafından geliştirilen Facebook'un toplam kullanıcı sayısı bugün tüm dünyada 300 milyonu aşmıştır ve Türkiye'de 14 milyonun üzerinde kullanıcı sayısı ile ülke sıralamasında üçüncü sırada yer almaktadır.</p> <p>Gereç ve Yöntem: İki yüz elli kişilik tıp fakültesi 2. sınıf öğrencileri çalışmamızın evrenini oluşturdu. Bu öğrenciler arasından rastgele seçilen kadın (n=21) ve erkek (n=29) toplam 50 kişilik örneklemimize önceden hazırlanan yüz yüze anket uygulandı. Bu anket, sosyal paylaşım sitelerine bağımlılık durumu, kişinin duygu durumuna etkisi, eğitim hayatına etkisi, hangi amaçlarla kullanıldığı sorularını içermektedir.</p> <p>İstatistik Analiz: Çalışmadan elde edilen verilerin değerlendirilmesi amacıyla SPSS sürüm 18 kullanıldı. Değişkenlerin gruplar</p>

	<p>arasındaki karşılaştırılmasında Chi-Square (X²) testi kullanıldı.</p> <p>Anketimize katılan 50 katılımcının büyük çoğunluğunun en az bir sosyal paylaşım sitesine üye olduğu gözlemlenmiştir. Sosyal paylaşım sitesine üye olan katılımcıların bu siteleri daha çok merak ve bilgi edinme amacıyla kullandıkları tespit edilmiştir. Bu kişilerden %26'sı kendisini bu sitelere bağımlı olarak görmektedir. Ankete katılan bireylerin %62'si sosyal paylaşım sitelerinin duygu durumunu önemli derecede etkilemediğini belirtirken, %38'i ise bu sitelerin duygu durumunu önemli derecede etkilediğini belirtmişlerdir. Ayrıca ankete katılan 50 kişinin %40'ı sosyal paylaşım sitelerini kullanma sıklığının arttığı dönemde okul başarısının olumsuz yönde etkilendiğini düşünmektedir.</p> <p>Sosyal paylaşım sitelerinin günlük hayatta kullanımının artmasıyla birlikte vazgeçilmezliği de artmaktadır. Bununla birlikte günlük yaşantıya ve sosyal ilişkilere olan etkisi artmıştır.</p> <p>Yapılan ankete göre sosyal paylaşım sitelerinin kullanımında ki sıklığa rağmen kullanıcıların çoğu kendilerinin bağımlı olmadığını düşünüyor. Katılımcılar sosyal paylaşım sitelerinin kullanım sıklığının arttığı dönemlerde okul başarısının olumsuz yönde etkilendiğini ve duygu durumları üzerine olumlu veya olumsuz her hangi bir etkisi olmadığını düşünüyor.</p> <p>Bu çalışmayla birçok konuda sosyal paylaşım sitesi kullanımının günlük yaşantı üzerine genel olarak bir etkisinin olmadığı sonucuna varılmıştır.</p>
21	<p>ÇEŞİTLİ SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKTEKİ ÖĞRENCİLERİN BARINMA KONUSUNDAKİ BEKLENTİLERİ VE PROBLEMLERİ ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Seda SAVAŞ, Murat TAYTAŞ, Meltem İNCESU, Eda GÜRBÜZ, Nur Banu TATAR Danışman: Yrd. Doç. Dr. Kenan TAŞTAN (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Amaç: Bu anket çeşitli sosyodemografik özellikteki öğrencilerin barınma konusundaki beklentileri ve problemleri arasında fark olup olmadığını tespit etmek için yapılmıştır.</p> <p>Yöntem: Araştırma Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören, ailesinin yanında konaklamayan 51 öğrenci ile bire bir görüşülerek, önceden hazırlanmış anketin uygulaması ile yapılmıştır.</p> <p>Bulgular: Katılımcıların cinsiyet dağılımı %75 bayan(n=38) %25 erkek (n=13) şeklindeydi. Bunların hepsi Atatürk Üniversitesi de okuyan öğrencilerdi. Katılımcıların "Barınmakta olduğunuz yer " sorusuna %19.6 (n=10) özel yurt, %35.3 (n=18) devlet yurdu, %37.3 (n=19) öğrenci evi, %7.8 (n=4) diğer cevabını verdi. "Barınmakta olduğunuz yerle eğitim gördüğünüz yer arasında ulaşımı nasıl sağlıyorsunuz?" sorusuna %49 (n=25) toplu taşıma, %9.8(n=5) özel araç, %41.2(n=21) yaya cevabını verdi. "Barındığınız yerin yemek imkanlarından memnun musunuz?" sorusuna %76.5(n=39)evet, %23,5(n=12) hayır cevabını verdi. "Barındığınız yerde sosyal aktiviteler var mı?" sorusuna %25.5(n=13)var, %74.5(n=38)yok cevabını verdi. "Barınma ile ilgili yaşadığınız problemler nelerdir?" sorusuna 15.7(n=8)ısınma, %7.8(n=4)yemek, %2(n=1)gürültülü ortam, %3.9(n=2)temizlik, %13.7(n=7)küçük oda, %5.9(n=3)uyumsuz oda arkadaşı, %2(n=1)internet, %3.9(n=2)idari baskı, %45.1(n=23)yok cevabını verdi. "Barınma ile ilgili beklentileriniz nelerdir?" sorusuna %3.9(n=2)sessizlik, %13.7(n=7)temiz ortam, %2(n=1)toplu taşıma, %2(n=1)düşük ücret, %7.8(n=4)sosyal aktivite, %2(n=1)sıcak su, %13.7(n=7)çalışma koşullarının rahatlığı, %2(n=1)yöneticilerin şikayetleri dikkate alması, %11.8(n=6)ortam sıcaklığının artırılması, %7.8(n=4)odadaki kişi sayısının düşürülmesi, %2(n=1)evdeki arkadaşların anlayışlı olması, %3.9(n=2)barınılan yerin eğitim yerine yakın olması, %27.5(n=14)yok cevabını verdi.</p> <p>Sonuç: Anketimize katılan öğrencilerden büyük bir çoğunluğu öğrenci evi ve devlet yurdunda kalmayı tercih etmiştir. Cinsiyet dağılımına baktığımızda ise erkekler devlet yurdunu tercih ederken bayanlar öğrenci evini tercih etmiştir. Erkek öğrencilerin bu tercihlerinde temel ihtiyaçlarının devlet tarafından hazır olarak karşılanması etkili olmuş olabilir. Bayan öğrencilerse temel ihtiyaçlarını kendilerinin kolaylıkla karşılayabilmeleri tercih sebebi olabilir.</p> <p>Öğrenciler ulaşımını yayan veya toplu taşıma aracıyla gerçekleştirmektedir. Bunda Erzurum'da ulaşımın sıkıntılı olmaması etkili olmuş olabilir.</p> <p>Katılımcılarımızın çoğunluğunun barındıkları yerle ilgili bir şikâyeti yokken, şikâyeti olanların büyük bir kısmı ısınmayla ilgili sorun yaşamaktadır. Bu konuda şehrin kış şartlarının ağır olması etkili olabilir. Öğrencilerin çoğunluğu temiz, sıcak, geniş, kalabalık olmayan, sessiz bir yaşam ortamı beklentisi içinde olduğu saptanmıştır.</p> <p>Sonuç olarak üniversite öğrencilerinin kişisel özelliklerine bağlı olarak barındıkları yerlerden farklı beklentiler içinde olmaları doğaldır. Çeşitli kültürlerde yetişmiş bireylerin barındıkları yerin sosyal ve kültürel imkânlarından memnuniyet dereceleri ve beklentileri farklılık göstermektedir.</p>
22	<p>TIP ÖĞRENCİLERİ VE UZMANLIK TERCİHLERİ</p> <p>Fatih KARATAŞ, Ali Rıza ATA, Kübra TATLISU, M. Çağrı ÖZPOLAT, Abdulkadir FIRAT Danışman: Prof. Dr. Cemal GÜNDOĞDU (Tıbbi Patoloji AD)</p> <p>GİRİŞ: Araştırma konumuzda Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 4,5 ve 6.sınıf öğrencilerinin öğrencilik dönemleri boyunca mesleki vizyonlarında görülen değişimler hakkında bilgi sağlamayı hedefliyoruz.</p> <p>AMAÇ: Tıp fakültesindeki stajyer öğrencilerin staj öncesi ve sonrası uzmanlık seçimi hakkındaki görüşlerinde herhangi bir değişme olup olmadığını araştırmak.</p> <p>YÖNTEM: Anketimiz Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 4,5 ve 6.sınıf öğrencileri arasından rastgele seçilen 50 kişiye yüz yüze uygulandı.</p> <p>BULGULAR: Katılımcıların önemli bir kısmı uzmanlık eğitimi düşünmektedir. Staj döneminde uzmanlık alanı tercihleri arasında belirgin bir fark olmamakla birlikte 4 kişi ile en fazla FTR bölümü tercih edilmiştir. Staj öncesinde öğrenciler branş tercihlerini daha çok ilgi alanlarına göre yaparken, staj sonrasında buna çevre etkisi ve maddi gelir de eklenmiştir</p> <p>TARTIŞMA: Sağlık hizmetlerinin sunulmasında özellikle birinci basamak hekimlerinin rolü oldukça büyüktür, ancak öğrencilerimizin çok azı pratisyen hekim olarak çalışmak istemektedir. Yapılan çalışmalar öğrencilerin büyük bir kısmının uzman hekim olmak istediğini göstermektedir. Uzman hekim olma isteme nedenleri içinde en sık olarak 'uzmanlıkta maddi olanaklarının daha iyi olması' yer almaktadır. Çalışmamızda staj öncesi dönemde 'ilgi alanı' ağır basarken staj döneminde ilgi alanı ve maddi gelirin birlikte etkili olduğu görülüyor. Maddi durumun, tercih sebebi olarak gösterilme oranının yüksek olması hekimlik misyonu açısından</p>

	<p>düşündürücüdür! Çalışmamızda staj öncesinde uzmanlık için ilk tercihler arasında dâhiliye ve psikiyatri bölümlerinin önde olduğu diğerlerinin ise birbirine yakın değerlerde olduğu görülmüştür. Staj döneminde ise ilk sırada FTR bölümü gösterilmiştir. Araştırmalar sonucunda FTR 'nin yıllara göre dağılımında Türkiye genelindeki üniversitelerde TUS puanının artmış olduğu görülmektedir. Uluslararası yapılan çalışmalarda tercih açısından ilk sıralarda aile hekimliği ve pratisyen hekimlik gösterilirken ülkemizde çalışmalarda aile hekimliği ve pratisyen hekimliğin alt sıralarda olması dikkat çekicidir. Çalışmamızda staj öncesi dönemde araştırma kapsamına giren erkek öğrenciler cerrahi branşlara yönelirken, kız öğrencilerinin dahili branşlara yönelmiş olduğu görülmüştür. Staj döneminde ise tam tersi durum görülmüştür. Bu bulgu literatürdeki diğer çalışmalarla uyum göstermemektedir.</p>
23	<p>BİRLİKTE Mİ AYRI MI?</p> <p>Yusuf Salim MAT, Derya SEZEN, Recep KAPLAN, Kübra ARSLAN, M. Kemal YENİDÜNYA Danışman: Yrd. Doç. Dr. Tuncer NACAR (Tıbbi Fizyoloji AD)</p> <p>GİRİŞ VE AMAÇ: Günümüzde birçok üniversite öğrencisi ailesinden ayrı ya da ailesiyle birlikte yaşamaktadır. Bu durum öğrenciler üzerinde sosyal, psikolojik ve çevre gibi birçok etkeninde etkisiyle değişik sonuçlar doğurup öğrenciler arasında çeşitli farklılıklara yol açmıştır. Ayrıca bu nedenlerin cinsiyetler üzerine etkisi de göz ardı edilemeyecek kadar ilginçtir. Bütün bu nedenlerden dolayı Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. Sınıf öğrencileri tarafından aynı fakülte öğrencilerinin yaşam koşullarındaki memnuniyetlerini öğrenmek için bu çalışma yapılmıştır.</p> <p>YÖNTEM: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 1, 2, ve 3. sınıf öğrencileri arasından 30 u kız, 30 u erkek toplam 60 öğrenciye barınma, sosyal hayat, psikolojik sorularla alakalı anket formu basit rastgele yöntemle uygulanmıştır. Seçilen kız ve erkek öğrencinin yarısı ailesi ile aynı şehirde, diğer yarısı ise ailesinden ayrı bir şehirde öğrenim görmektedir.</p> <p>BULGULAR: Uygulanan ankette yapılan ki kare testi sonuçlarına göre ailesi ile yaşayan öğrenciler bu durumdan memnun iken, ailesinin yanında yaşamayan öğrenciler bu durumdan kısmen memnundur. Ayrıca kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla memnuniyet derecesi daha fazladır. Ailesinin yanında yaşamayan öğrenciler psikolojik yönden ailesinin yanında yaşayanlara oranla daha olumsuz yönde etkilenmiştir. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla sosyal faaliyetlerinin daha çok azaldığı görüldüğü halde genel anlamda aralarında bir fark yoktur. Yine ailesinden ayrı yaşayan öğrencilerin sosyal faaliyetleri ailesinden ayrı yaşamayan öğrencilere göre daha fazla olmasına rağmen aralarında önemli bir fark yoktur. Ailesinin yanında yaşamayan öğrencilerin gece hayatı ayrı yaşamayan öğrencilere göre daha fazla arttığı halde erkek öğrenciler bu durumdan daha da olumsuz etkilenmiştir. Yapılan ankette ailesinin yanında yaşama isteğini pek çok faktör etkilemesine rağmen en etkili faktör aile bağlarını koparmak istemeyen öğrencilerin ailesinin yanında kalma isteğidir. Ailesinin yanında yaşayan öğrencilerin ailesinin yanında yaşamayan öğrencilere oranla ders çalışma düzen değişiminde daha az etkili olmuştur. Ailesinin yanında yaşayan ya da yaşamayan iki öğrenci grubu da tekrar seçme şansları olsaydı, ailesinin yanını tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Ayrıca erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla durumlarından daha az memnun oldukları görülmüştür.</p> <p>TARTIŞMA VE SONUÇ: Herhangi bir sorunu olduğunda; hemen yakınında ulaşabilecekleri bir limanlarının olması, sorumluluklarının azlığı, her an sıcak bir yuva ortamı gibi etkenlerin ailesinin yanında yaşayan ve yaşamayan öğrenciler arasında ki farkın nedenleri olduğunu düşünmekteyiz. Ancak bu durumdan en çok kız öğrenciler etkilendiği halde erkek öğrencilerle aralarında farkın olmaması da kız öğrencilerin yaşadıkları ortamlara daha çabuk uyum sağlamaları olabilir. Diğer bir yandan da bütün bu nedenlerin ailesinin yanında yaşamayan öğrencilerin psikolojilerini de olumsuz yönde etkilediğini düşünüyoruz. Bundan dolayı psikolojileri etkilenen öğrencilerin büyük çoğunluğunu kız öğrenciler oluşturmalarına rağmen erkek öğrencilerle aralarında fark olmamasının nedeni; kız öğrencilerin duygusal durumlarının çok değişken olması, yeni yaşanılan bir olayla önceki yaşanmış bir diğer olayın durumundan çabuk kurtulması ve o olayı unutması olabilir.</p> <p>Öğrencilerin ailesinin yanında yaşama isteğini pek çok faktör etkilemesine rağmen ailesinin yanında yaşayan öğrencilerin aileden kopmama isteği, ortam çekincesi, kültür farklılıkları, adaptasyon, özlem, ev işlerini yapmada zorluk ve sorumluluk üstlenmeme isteği gibi nedenlere dayanarak diğer öğrencilerle aralarında farka yol açtığı görülmüştür. Yine bütün bu problemleri ailesinin yanında yaşayan öğrenciler ailesinden destek alarak en aza indirgediği aynı zamanda da zaten kurulu bir düzenleri olduğu için ders çalışma faaliyetlerini daha az olumsuz etkilemiştir. Fakat aralarında fark olmamasını da aileden ayrı olmanın ya da olmamanın ders çalışma düzenini o kadar fazla etkilemediğini kısmen cevaplarının fazla olmasıyla görmektedir.</p> <p>Sonuç olarak ailesinin yanında yaşamayan öğrencilerin yaşadıkları olumlu durumlara rağmen, zorlukların daha baskın olması sebebiyle seçimlerinden memnun olmadıklarını düşünüyoruz. Buna rağmen ailesinin yanında öğrenim gören öğrencilerin seçimlerinden gayet memnun olması aralarında fark olmasına yol açmaktadır.</p>
24	<p>DOKTORLARIN VE HALKIN GÜNCEL SAĞLIK POLİTAKALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ FARKLI MIDIR?</p> <p>Tuba CEVİZ, Esra KURT, Burak Z. ELDEMİR, Hülya ŞAHİN, Ayşenur KAYA Danışman: Arş. Gör. Ercan ÖZYILDIRIM (Halk Sağlığı AD)</p> <p>GİRİŞ ve AMAÇ: İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde ve Dünya Sağlık Örgütü Anayasası'nda Sağlık Politikası; 'İrk, din, politik inanç ve ekonomik güç ayrıcalığı olmaksızın, herkesin olabilen en yüksek düzeyde sağlık hizmetinden yararlanma hakkı' olarak tanımlanmıştır. Sağlık politikalarının amacı sağlıklı bireylerden oluşan sağlıklı topluma ulaşmak olmalıdır.</p> <p>Amacımız doktorların ve halkın, güncel sağlık politikalarına bakış açıları arasında fark olup olmadığını araştırmak.</p> <p>GEREÇ VE YÖNTEMLER: Kesitsel türdeki çalışmamızda, anket Atatürk Araştırma Hastanesinden rastgele seçilen 25 doktora ve Erzurum halkından doktor olmayan 25 kişiye uygulandı. Bu anket kişisel özellikleri sorgulayan sorularla birlikte tam gün yasası, doktorların performansına göre ücret alması, aile hekimliği uygulaması gibi sağlık politikaları hakkında sorular içermektedir.</p> <p>BULGULAR: Halkla doktorlar arasında tam gün yasası memnuniyet durumu ve aile hekimliğinin hastanelerdeki hasta sayısının değişikliği açısından istatistiksel olarak anlamlı fark varken (p=0.000, p=0.001) performans sistemi hakkında ise anlamlı fark yoktu (P=0.391). Aile hekimliği uygulamasının hastanelerdeki hasta sayısını azalttığını düşünüyor musunuz? Halkın %72'si evet, %16'sı emin değilim, %12'si hayır cevabını verirken doktorların %24'ü evet, %16'sı emin değilim, %60'ı hayır cevabını verdi.</p> <p>Tam gün yasasıyla özel muayenehanelerin kapatılmasından memnun musunuz? Halkın %68'i evet, %28'i emin değilim, %4'ü hayır cevabını verirken doktorların %16'sı evet, %32'si emin değilim, %52'si hayır</p>

	<p>cevabını verdi.</p> <p>Doktorların performansına göre ücret almasına katılıyor musunuz? Halkın %60'ı evet, %16'sı emin değilim, %24'ü hayır cevabı verirken doktorların %52'si evet, %32'si emin değilim, %16'sı hayır cevabını verdi.</p> <p>TARTIŞMA VE SONUÇ: Çalışmamızda tam gün yasasıyla muayenehanelerin kapatılmasından halk memnun iken doktorların memnun olmadığı görüldü. Çalışmamızda doktorların ve halkın doktorların performansına göre ücret almalarına olumlu baktıkları gözlemlendi. Aile hekimliği uygulamasının hastanelerdeki hasta sayısını azalttığını düşünüyor musunuz sorusuna halk azaldığını düşünürken doktorlar azalmadığını düşünüyor.</p>
25	<p>LİSELERE GEÇİŞTE DEĞİŞEN SINAV SİSTEMİNİN İLKÖĞRETİM 8.SINIF ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN ALGISI VE BEKLENTİSİ</p> <p>Nursel BAL, Ayşegül GEDİK, Ömer SEYLAN, Ömer PINAR, Çağrı IŞIK Danışman: Prof. Dr. Bünyami ÜNAL (Histoloji ve Embriyoloji AD)</p> <p>GİRİŞ: Günümüzde değişen çeşitli sistemlerle beraber ortaöğretime geçiş sistemi de kısa süre aralıklarla değişikliğe uğramaktadır ve bu değişimler öğrencileri psikososyal yönden etkilemektedir. Eğitim sisteminde gündeme oturan bu konu hakkındaki düşünceleri netleştirmek ve okul etkininin de rolünü göz önünde bulundurarak bu anket çalışmasını düzenledik. Bu çalışmadaki amacımız değişen sınav sisteminin öğrenci psikolojisi üzerindeki etkisini, okul faktörünü göz önünde bulundurarak değerlendirmektir.</p> <p>GEREÇ VE YÖNTEM</p> <p>a) Evren: Erzurum'daki ilköğretim okulları. b) Örneklem: Hilalkent ilköğretim okulu ve Özel Aziziye İlköğretim okulu 8. sınıf öğrencileri. c) Anket: Erzurum Hilalkent ilköğretim okulu öğrencilerine ve Özel aziziye ilköğretim okulu öğrencilerine değişen sınav sistemiyle ilgili 10 sorudan oluşan anket 25'er kişilik iki gruba uygulandı. d) Anketin uygulanma şekli: Grup arkadaşlarıyla belirlediğimiz yerde, belirlediğimiz zaman diliminde toplandık. İlk önce Hilalkent ilköğretim okuluna gidip idare ile görüşüldü. Gerekli izinler alındı. Daha sonra rastgele seçilen 25 ilköğretim 8. Sınıf öğrencisine anket uygulandı. İkinci güzergah olarak Özel Aziziye ilköğretim okuluna gidilip oradaki idare ile de görüşülüp gerekli izinler alındı. Daha sonra orada da rastgele seçilen 25 ilköğretim 8.sınıf öğrencisine anket uygulandı. Daha sonra sonuçlar SPSS programında analiz edilip rapor hazırlandı. Bu çalışmamızda $p < 0.05$ için anlamlı kabul edilmiştir.</p> <p>BULGULAR: Hilalkent ilköğretim okulu ve Özel Aziziye Koleji öğrencilerinden oluşan toplam 50 kişilik bir öğrenci grubuna, liselere geçişte değişen sınav sisteminin ilköğretim öğrencileri tarafından algısı ve beklentisinin özel okul ve devlet okulu arasındaki farkının ortaya konulması amacı ile toplam 10 farklı soru sorulmuştur. Hilalkent ilköğretim okulu öğrencilerinin sorulara verdikleri yanıtlara göz atıldığında toplam 113 (%45) Evet ve 137 (%55) Hayır yanıtı alınmıştır. Bunun yanı sıra aynı sorulara Özel Aziziye Kolejinden verilen yanıtlar ise 131 (%52) Evet ve 119 (%48) Hayır şeklinde bulunmuştur. Tüm sorulara karşı verilen cevaplar değerlendirmeye alındığında, her iki okul öğrencileri arasında istatistiksel yönden anlamlı bir fark bulunamamıştır. ($p > 0,005$)</p> <p>SONUÇLAR ve TARTIŞMA: Yaptığımız çalışmaya göre öğrencilerin yarısına yakınının yeni sınav sistemi hakkında net bir bilgiye sahip olmadığını tespit ettik. Bu konuda sınava girecek öğrencilere yeterli bilgilendirme yapılmadığını düşünmekteyiz. Ayrıca öğrencilerin çoklu sınav sisteminden memnun olmadığı görülmektedir. Bunu ise öğrencilerin kendilerine yeterli zaman ayıramamasına bağlıyoruz. Güvenlik konusunda ise Milli Eğitim Bakanı "Yaptığımız çalışma, düzenleme, güncelleme, okullarımızda belli derslerde zaten yapılmakta olan yazılı sınavları denetim altına almak ve bunların daha güvenilir sorular ve cevaplar, değerlendirmeler sonucu ortaöğretime geçişte kullanılabilir notlar olmasını sağlamak." Demesine rağmen öğrenciler güvenli bir ortamın oluşturulamayacağını düşünmektedirler. Güvensizliğin nedeni ise daha önceki sınavlarda meydana gelen kopya olayları olduğunu düşünmekteyiz. Öğrencilerin büyük çoğunluğu yeni sistemle beraber dersane ve etüt merkezlerine olan ihtiyacı dile getirdi. Böylelikle mevcut başarılarını sınavda da gösterebileceklerini belirttiler. Bu da okulda verilen eğitimin sınavlarda başarılı olmak için yeterli olmadığını bir göstergesi olabilir. Ayrıca öğrencilerin büyük bir kısmı artan sınav sayılarından dolayı kendilerine yeterli zamanı ayıramadıklarını ifade ediyor ve ortaöğretime geçişte sınavsız yöntemlerin uygulanmasını istiyor. Bunu ise artan sınav sayılarının öğrenciler üzerinde oluşturduğu strese bağlayabiliriz.</p>
26	<p>ERZURUM'DA SAĞLIK OKURYAZARLIĞI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER</p> <p>Hatice KILINÇ, Sezer BİLİCİ, Merve Ayşe ATMACA, Esra KAHVECİ, Mustafa SAİN Danışman: Prof. Dr. Zekeriya AKTÜRK (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GENEL BİLGİ: Sağlık okur-yazarlığı, bireyin sağlığını iyileştirici şekilde temel sağlık bilgilerini ve hizmetlerini edinebilme, yorumlayabilme ve anlayabilme kapasitesi olarak tanımlanmaktadır.</p> <p>AMAÇ: Çalışmamızın amacı; Erzurum toplumunun sağlık okur-yazarlık düzeylerini incelemek ve sağlık okuryazarlığına etki eden faktörleri belirlemektir.</p> <p>YÖNTEM: Bu çalışmamızda Erzurum toplumu evrenimizi oluşturmuştur. Bu bağlamda seçilecek evren doğrultusunda rastgele seçilen 100 birey örneklememizi oluşturmuştur. Çalışmaya katılan bireylerin; yaş, cinsiyet, eğitim durumu, sağlık personeli tarafından verilen basılı materyalleri okuyabilme, anlayabilme dereceleri sorgulanmıştır. Eksik veri girişini önlemek amacıyla yüz yüze anket tekniği uygulanmıştır.</p> <p>BULGULAR: Anketler sonucunda alınan puanlara göre erkek ve kadınların sağlık okuryazarlığı düzeyleri arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p=0,750$). Tavan puanın 60 olduğu ankette bayan ve erkeklerin konu hakkında orta düzeyde bilgi sahibi olduğu görülmüştür. Anketlerden alınan puanlara göre katılımcıların eğitim durumlarıyla sağlık okuryazarlığı düzeyleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($p=0,000$). Üniversite mezunları ortalama 43.26 puan toplarken okuryazar olmayanların puan ortalaması 20.00 olarak belirlenmiştir.</p> <p>TARTIŞMA: Yaptığımız çalışmada anketlerden alınan puanların cinsiyete göre anlamlı fark oluşturmadığı fakat bilgi düzeyinin de çok iyi olmadığı gözlemlenmiştir. Bu durumun oluşma sebebi toplumun aynı kaynaklardan bilgi edinmeleri olabilir. Anket sonucunda eğitim düzeylerindeki farklılığın sağlık okuryazarlığını etkilediği görülmüştür. Bunun sebebi üniversite mezunlarının daha çok araştırma yapmış olmaları olabilir. Okuryazar olmayanlar ise sadece sesli kaynaklardan veya direkt sağlık personelinden</p>

	<p>bilgi alması olabilir.</p> <p>Ankete göre sağlıklı ilgili bilgilere ulaşmak için internet kullanım oranı düşük çıkmıştır. İnsanların doktordan bilgi almak istemesi bu duruma sebep oluşturmaktadır. Son olarak reçete ve prospektüs okuyup anlama konusunda katılımcıların tamamına yakını sıkıntı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun nedeninin hastaların tıp terminolojisini bilmemeleri olduğunu düşünüyoruz.</p>
27	<p>TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN KAN BAĞIŞI HAKKINDAKİ BİLGİ VE TUTUMLARI</p> <p>Sema ARİK, Hatice OFLİ, Şule YALNIZ, Murat DOĞAN, Müşerref HATİPOĞLU Danışman: Prof. Dr. Mustafa GÜL (Tıbbi Fizyoloji AD)</p> <p>GİRİŞ ve AMAÇ: Kan acil değil sürekli bir ihtiyaçtır. Kan üretilmeyen bir dokudur ve halen tek kaynağı sağlıklı bağışçılardır. Kan bağışı hem toplumsal hem kişisel açıdan çok önemlidir. Eğer kan verirse vücud yeni kan üretir ve bu vücut için yararlıdır. Her yıl binlerce insan, bir kaza ya da hastalık sonucunda kan bulamadığı için hayatını kaybetmektedir. Buna karşılık yapılan araştırmalar, yaklaşık 72 milyon insanın yaşadığı Türkiye’de yıllık kan bağış oranının, nüfusun %1’i kadar olduğunu göstermektedir. Oysaki kan bağışı, kan bekleyen binlerce insanın hayatını kurtarmanın yanı sıra, bağış yapan kişinin sağlığını da olumlu yönde etkiler (1). Günümüzde tıp ve teknoloji alanındaki tüm gelişmelere rağmen kan, kan bileşenleri ve kandan elde edilen ürünlerin yerine geçebilecek bir tedavi aracı bulunamamıştır. Kan, kaynağı insan olan ve elde edilmesi için başka alternatifleri olmayan bir tedavi aracıdır. Bu anket çalışmamızda tıp fakültesi öğrencilerinin kan bağışı konusundaki bilgi ve tutumunu değerlendirmeyi amaçladık.</p> <p>YÖNTEM: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinden rastgele seçilen 50 kişiye 15 soruluk bir anketi sınıf ortamında bire bir uyguladık. Bu veriler istatistiksel program olan SPSS programına girerek Ki-kare testi ile analiz ettik.</p> <p>BULGULAR: Yapmış olduğumuz çalışmada Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin %20’sinin kendi kan grubunu bilmediğini gördük(şekil 1). Bir seferde en fazla kaç ml kan bağışı yapılabilir sorusuna ise % 80 ‘i yanlış cevap verdi. Katılımcılarımızın %64’ü kan bağışının zorunlu olmaması taraftarı idi.</p> <p>TARTIŞMA: Öncelikle yaptığımız bu çalışma Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerini içermekte olup toplumu temsil etmemektedir.</p> <p>Kan bağışının yetersiz olmasında, insanların bu konudaki yanlış bilgi ve inanışlarının etkili olduğunu düşünüyoruz. Kan bağışı yapılmamasının en önemli nedenleri yanlış inanışlar, bilgisizlik ve duyarsızlıktır.</p> <p>Ankete katılan öğrencilerin %20’si kan grubunu bilmiyordu. Kan bağışı konusunda yapılan diğer çalışmalarla karşılaştığımızda, Bucuniene ve arkadaşlarının yaptıkları bir çalışmada, kan veren insanların çok büyük bir kısmının bir yakınının acil kana ihtiyacı olduğunda kan verdiğini, sadece çok az bir kısmının gönüllü bir şekilde acil durum olmadan da kan verdiğini sonucuna varılmıştır. Çalışmamızda öğrencilerin büyük çoğunluğu acilen kana ihtiyacı olduğunda para karşılığı alabileceğini belirtirken, yine büyük çoğunluğu bağışlanan kanların para karşılığı satılmasından endişe duyduğunu ifade etmiştir. Bu sonuç Kaya ve arkadaşlarının çalışması ile benzerlik göstermektedir.</p> <p>Ankete katılanların %20’si kan bağışında bulunmuş olmakla beraber %90’ı Türkiye’de kan bağışının yeterli olmadığını düşünmektedir. Kan bağışı zorunlu olmalı mı sorusuna verilen cevap büyük çoğunlukla hayırdı. Anketimize katılan öğrencilerin verdiği cevapların doğruluğu aldıkları eğitimle (sınıflarıyla) doğru orantılıydı.</p> <p>SONUÇ: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin çoğunluğunun kan bağışına yönelik olumlu tutum ve davranışları vardı. Ancak, bağış oranları gerekli olan seviyeden çok uzaktaydı ve kan bağışının önemi hakkında yeterli bilinç geliştirilmemişti. Bu nedenle kan bağışı konusunda öğrencileri ve halkı bilinçlendirici seminerler, konferanslar vb. çalışmalar artırılmalıdır.</p>
28	<p>TUS TERCİHLERİNDEKİ DEĞİŞİMLER VE SEBEPLERİ</p> <p>Elif NAVRUZ, Cihan Gizem YARAR, Yunus YILDIRIM, Süreyya BOZDOĞAN, Ramazan TAŞTAN Danışman: Doç. Dr. Mücahit EMET (Acil Tıp AD)</p> <p>Yaptığımız çalışmada amacımız; asistanlar ile tıp fakültesi öğrencilerinin TUS’a yönelik eğilimlerini belirlemektir. Araştırmamız Tıp Fakültesi amfileri ve Araştırma Hastanesi’nde asistanlar ve tıp öğrencilerine anket uygulanarak yapılmıştır. Anket, Tıp öğrencilerinden 28 kişi, asistanlarımızdan 32 kişi olmak üzere toplam 60 kişiye uygulanmıştır. Katılımcılarımızdan 28 öğrencinin 12 si (%20,0) 2. Sınıf öğrencisi olup geri kalan 16 öğrenci (%24,6) 1,3,4,5 ve 6. Sınıf öğrencisidir. Otuz iki asistanın ise 11 kişi(%34,4) cerrahi tıp bilimlerinde, 21 kişi (%65,6) ise dahili tıp bilimlerinde asistanlık yapmaktadır. Öğrencilerimizin hepsi uzmanlık düşünmektedir. Katılımcıların %48’i (n=29), “Seçtiğiniz/sececeğiniz branşın maddi getirisinin tercihlerinize etkisi oldu mu/ olur mu?” sorusuna “Evet” yanıtını vermiştir, maddi getirinin tercihlerinde etkili olmadığını düşünen ise 12 kişi (%20) vardır. TUS’ta alınan/alınacak puanın tercihlerini etkilediğini veya etkileyeceğini düşünenler çoğunluktadır (n=41, %68,3). Sadece %15’lik (n=9) bir grup puanlarının tercihlerinin etkilemeyeceğini belirtmiştir. Yirmi üç kişi (%38,3) seçtiği/sececeği bölümde şiddet görme oranının tercihlerini etkilediğini/ etkileyeceğini belirtirken 29 kişi bunun tercihlerinde etkili olmadığını belirtmiştir. Katılımcılardan 37 kişi (%61,7) ‘Uzmanlık seçiminizde aileye vakit ayıramama endişenizin etkisi oldu mu/ olur mu?’ sorusuna ‘Evet’ yanıtını vermiştir. Asistanlık süresinin uzmanlık seçimine etkisi araştırıldığında ise 32 kişi (%53,3) bu konunun seçimlerine etkisi olmadığını belirtmiştir. Hekimlere açılan davaların TUS’ta tercih edeceğimiz bölümü etkiledi mi / etkiler mi?’ sorusuna ise 28 kişi (%46,7) ‘Evet’ cevabını vermiştir. Katılımcılarımızın (n=34) %56,7 si sececeği branşın nöbet sıklığının tercihine etkisi olduğunu belirtmiştir.</p> <p>Tıp fakültesi öğrencileriyle asistanlar arasında yaptığımız çalışmaya göre öğrencilerin çoğunun uzmanlık düşündüğü bunun nedeninin maddi gelire ve kariyer olarak ilerleme isteğine bağlı olduğu düşünülmektedir. Bunun yanında zamanla değişen toplum şartları nedeniyle asistanlarımızın bölüm seçtikleri dönemde asistanlık süresine önem verdikleri öğrencilerin ise bundan ziyade günümüzde daha çok öne çıkan doktorlara açılan davalara ve doktora şiddete önem verdikleri görülmüştür. Araştırmamızda ne yazık ki puana göre tercih yapıldığı, bunun da sistemdeki pratiğe dayanmayan becerinin değil de bilginin ön planda olduğu bir sınavın etkisinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Katılımcıların çoğunda ise aileye vakit ayıramama endişesinin olduğu görülmüştür. TUS tercihlerinde cinsiyet faktörünün ise kadınlarda seçimi daha fazla etkilediği görülmüştür. Sebebinin ise kadınların fiziksel yapısına bağlı olduğu düşünülmektedir. Aynı zamanda Türk toplumunda kadına düşen rol dolayısıyla cinsiyetin tercihlerine etkisi fazla olmaktadır.</p> <p>Sonuç olarak asistanların ve öğrencilerin TUS a bakış açısı ve TUS tercihleri arasında önemli farklılıklar vardır.</p>

29	<p>ERZURUM İL GENELİNDE İLAÇ TÜKETİM DURUMU VE BİLİNÇLİ İLAÇ KULLANIMI</p> <p>Merve ERDOĞAN, Sinan BOZASLAN, M. Selim KARADAĞ, Çağnur CANATAN, Özge ÖCAL Danışman: Arş. Gör. Ercan ÖZYILDIRIM (Halk Sağlığı AD)</p> <p>GİRİŞ ve AMAÇ: 1985 yılında Nairobi’de yapılan DSÖ toplantısı Akılcı İlaç Kullanım çalışmaları için başlangıç sayılmaktadır. Akılcı İlaç Kullanımı, DSÖ tarafından; kişilerin klinik bulgularına ve bireysel özelliklerine göre uygun ilaca, uygun süre ve dozda, en düşük maliyette ve kolayca ulaşabilmeleri olarak tanımlanmıştır. DSÖ tahminlerine göre tüm ilaçların yarısından fazlası uygunsuz şekilde reçete edilmekte, dağıtılmakta ya da satılmaktadır.</p> <p>Ülkemizde yanlış, gereksiz, etkisiz ve yüksek maliyetli ilaç kullanımı çeşitli boyutlarda sorunlara neden olmaktadır. Çalışmamızda Erzurum il genelinde bilinçli ilaç tüketim durumunu tespit edilmesi amaçlanmıştır.</p> <p>YÖNTEM: Tanımlayıcı türdeki çalışmamız Erzurum İl genelinde Eylül 2013’de 10 farklı semtten rastgele seçilen 50 kişinin katılımıyla gerçekleşti. Hastaların yaş, cinsiyet ve ikamet ettikleri yerleri içeren demografik veriler kaydedildi. Veriler hastalarla yüz yüze görüşme şeklinde uygulanan anket aracılığıyla 2. Sınıf Tıp Fakültesinde 5 öğrenci tarafından toplandı. Veriler SPSS bilgisayar programında analiz edildi.</p> <p>BULGULAR: Araştırmaya 30’u erkek 20’si kadın olmak üzere 50 kişi katılmıştır. Katılımcılar il genelindeki çeşitli semtlerden rastgele seçilmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması 28,72’dir. Bilinçli ilaç kullanımını tespit edilmesine yönelik sorulara verilen cevapların yüzde dağılımları Tablo 1. de, cinsiyete göre evde bulundurulmuş ilaç sayı ortalamaları Grafik 1. de yer almaktadır</p> <p>TARTIŞMA ve SONUÇ: Çalışmamızda ankete katılan bireylerin %31’inin, Ankara’da yapılmış bir çalışmada ise %6.9’unun, herhangi bir sağlık sorunu ile karşılaştıklarında, hiçbir yere başvurmadan evdeki ilaçlarla kendilerini tedavi ettiği saptanmıştır(2).Aradaki büyük fark sosyoekonomik ya da bölgesel farklılıklardan kaynaklanıyor olabilir. Çalışmamızda ankete katılan bireylerin %34’ünün, GATA Halk Sağlığı AD üyelerinden Göçgeldi ve arkadaşlarının 2009 yılında yaptığı araştırmada, katılanların %61’inin evinde kullanılmayan ilaç bulundurduğu tespit edilmiştir. İlaç yan etkilerini okuma noktasında, verilerimizde %62’sinin, Göçgeldi ve arkadaşlarının yaptığı aynı çalışmada ise %24’ünün duyarlı olduğu tespit edilmiştir (3). Bu farkların ise her iki anket katılımcılarının yaş ortalaması ve cinsiyet oranlarının farklılığından olabilir.</p> <p>Akılcı ilaç kullanımı bilincinin aşılması için örgün ve yaygın eğitim olanakları kullanılmaya ve geliştirilmeye devam edilmelidir. İlaçlardan beklenen faydalara ulaşılması bu sitede mümkün olabilir(4).Doktorlar, gelen hastaları ilaç tüketim konusunda bilgilendirme yapmaları önem arz etmektedir.</p> <p>Araştırma Erzurum’um 10 semtinde, toplamda 50 kişiye yapıldığı için sonuçlar genellenemez.</p>
30	<p>KENT YAŞAMININ BİZE KAZANDIRDIKLARI VE KAYBETTİRDİKLERİ!... (ERZURUM İLİ BİR HASTANE TARAMASI ÇALIŞMASI)</p> <p>Beyza BOĞA; Cemile KIVRAK; Aslıhan AYDIN, H. İbrahim ÖZTÜRK Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman Nuri KELEŞ (Histoloji ve Embriyoloji AD)</p> <p>GİRİŞ ve AMAÇ: Psikolojik, kültürel ve beslenmeye bağlı etkenlerin köy ve şehirde yaşayan insanların sağlığı üzerine etkileri farklı olduğu bilinmektedir (1). Köylerde intrauterin yaşamdan itibaren; olumlu etkileri; şehirde yaşayan insanların sağlığının ise fiziksel ve sosyo ekonomik çevreden, ayaküstü ve sağlıksız beslenmeden olumsuz etkilendiği daha önce yapılan TEKHARF çalışmaları, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Uluslararası Standart Örgütü’nün (ISO) araştırmalarında da karşımıza çıkıyor. Ülkemizde köy ve şehirde yaşayan insanların sağlık durumlarına ilişkin Sağlık Bakanlığının bildirileri daha çok hastane verilerine dayandığından, Türkiye İstatistik Kurumu’nun verileri de sadece il ve ilçe merkezleriyle sınırlı olduğundan, kent ile kırsal kesimde yaşayanlar arasında sağlık durumları açısından fark olup olmadığı iyi bilinmemektedir. Bu amaçla özellikle Erzurum Atatürk Araştırma Hastanesine başvuran şehir merkezi ya da köylerde yaşayan hastalarımızın yaşam farklılıklarına bağlı olarak; hipertansiyon, hiperlipidemi, diyabet, kardiyovasküler hastalıklar ve psikolojik rahatsızlıklar gibi toplumda sık karşılaşılan sorunlar açısından değişkenlik gösterip göstermediğini araştırmayı hedefledik.</p> <p>YÖNTEM: Araştırmanın tipi gözlemsel- kesitseldir. Araştırma, Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesinde Eylül 2013’te Erzurum köyleri ve şehir merkezinden gelen 50 hasta ile yüz yüze ve hastane verilerine dayanarak yapıldı. Diyabet, hipertansiyon, hiperkolesterolemi, kalp rahatsızlıkları, göz ile ilgili sorunlar ve psikolojik durum verileri çalışma kapsamında değerlendirildi. Veriler SPSS bilgisayar programından analiz edildi. Kategorik verilerin analizi ki-kare testi ile yapıldı.</p> <p>BULGULAR: Anketimize katılan 50 kişiden 25 kişi köyde 25 kişi ise şehirde yaşamaktadır. Gruplar arasında köy ve şehir yaşantısı açısından istatistiksel anlamda fark gözlenmedi. Köyde ve şehirde yaşayan insanlar hipertansiyon açısından değerlendirildiğinde aralarında istatistiksel bir fark gözlenmedi. Köyde ve şehirde yaşayan insanlar hipertansiyon açısından değerlendirildiğinde aralarında istatistiksel bir fark gözlenmedi. İstatistiksel bir fark gözlenmemesine rağmen şehirde yaşayan hipertansiyonlu hasta oranı köyde yaşayan hipertansiyonlu hasta oranına göre daha fazladır. Bu oran köyde yaşayan insanlarda %24 şehirde yaşayan insanlarda ise %36’dır (p=0,424). Köyde ve şehirde yaşayan insanlar kolesterol açısından değerlendirildiğinde yine aralarında anlamlı bir fark çıkmadı. Fakat şehirde yaşayan insanlarda kolesterol hastalığı oranı daha yüksek çıktı. Bu oran şehirde %24 köyde %16’dır (p=0,480). Diyabet hastalığında da yine anlamlı bir fark bulunamadı. Burada ise köyde yaşayan insanlarda diyabet oranı yüksek çıktı. Köyde yaşayan insanlarda %12 , şehirde yaşayan insanlarda ise %8 oranında görülmektedir.(p=0,637)</p> <p>Göz rahatsızlığında köyde yaşayan insanlarla şehirde yaşayan insanlar arasında anlamlı bir fark görülmedi. Aynı zamanda köyde yaşayan insanlarla şehirde yaşayan insanlar arasında oransal bir farkta gözlenmedi. Ve bu oran hem köyde hem şehirde yaşayan insanlarda %56 olarak belirlendi (p=1). Kalp rahatsızlığında köyde yaşayan insanlarla şehirde yaşayan insanlar arasında anlamlı bir fark görülmedi. İstatistiksel bir fark gözlenmemesine rağmen köyde yaşayan insanlarda şehirde yaşayan insanlara göre kalp hastalığı oranı daha fazladır. Bu oran köyde yaşayan insanlarda %32, şehirde yaşayan insanlarda ise %12’dir (p=0,088). Psikolojik sorunlar açısından değerlendirdiğimizde köyde yaşayan insanlar ve şehirde yaşayan insanlar arasında yine anlamlı bir fark çıkmadı. Şehirde yaşayan insanların köyde yaşayan insanlara göre psikolojik sorunları daha fazladır. Bu oran köyde yaşayan insanlarda %24 şehirde yaşayan insanlarda ise %32 olarak belirlendi(p=0,529).</p> <p>TARTIŞMA: Anketimize göre, değerlendirdiğimiz parametrelerin köy ve şehir yaşantısı açısından istatistiksel anlamda fark</p>

	<p>göstermemesine rağmen, köyde yaşayan insanlarda şehirde yaşayan insanlara göre hipertansiyon (köy:%24-şehir:%36), hiperkolesterolemi (köy:%16-şehir:%24), psikolojik sorunlara ait (köy:%24-şehir:%32) parametre oranlarının düşük olduğu görüldü. Bu durumdan farklı olarak kalp rahatsızlıkları (köy:%32-şehir:%12) ve diyabet (köy:%12-şehir:%8) parametreleri açısından ise oranlarının yüksek olduğu görüldü. Göz rahatsızlığı (köy:%14-şehir:%14) parametresinde ise verilerimiz köy ve şehir yaşantısı bakımından eşit çıktı. Şehir hayatının getirdiği iş yükü, teknolojiye bağlı sosyal yalnızlık, trafik sorunları gibi kentleşme ile ilgili parametrelerin insanlar üzerinde psikolojik sorunlara yol açtığı ve aynı zamanda kentleşmeye bağlı değişen yemek alışkanlıklarının ve hareketsizliğin hipertansiyon ve hiperkolesterolemi riskini artırdığı bir çok çalışmada gösterildi. Çalışma bulgularımız Erzurum'da kentleşmenin artmasına bağlı olarak insanlarda hipertansiyon, hiperkolesterolemi ve psikolojik sorunların artışına sebep olabileceğini düşündürdü.</p>
31	<p>YENİ DOĞANDA BESLENME FARKININ İLERİKİ YAŞAMDA FİZİKSEL GELİŞİME ETKİLERİ</p> <p>Tarık AKKUŞ, Batuhan TAVEL, Arzu DEMİR, Elvin KAZANCIOĞLU, Tahsin KUTLU Danışman: Yrd. Doç. Dr. Tuncer NACAR (Tıbbi Fizyoloji AD)</p> <p>Genel Bilgi: Bebek, ilk 6 ay sadece anne sütü ile beslenmelidir. Anne sütü, çocuğun ilk 6 ay içinde tüm besin öğeleri ihtiyacını karşılayarak istenilen büyüme ve gelişmeyi sağlar.6 aydan sonra gerek annenin süt salgısının gittikçe azalması, gerekse bebeğin ağırlık kazanarak büyümesi, bebeğin gereksinimlerinin karşılanamamasına neden olur. Bu nedenle, ek(tamamlayıcı) besinlere 6. aydan sonra başlanmalı, anne sütü de verilmeye devam edilmeli ve emzirme 2 yaşına kadar sürdürülmelidir (1). Anne sütünün yararları: -Bebeğin vücut ve ruh sağlığı için en uygun besindir. -Her zaman taze ve mikropsuzdur. -Daima hazırdir, ekonomiktir. -Bağışıklık öğelerini içerir ve hastalıklardan korur. -Hormonlar ve büyüme etmenleri içerir. - Çocukluk ve yetişkinlik çağında görülen bazı kronik hastalıkların oluşma riskini azaltır. Ek besin ise bebeğe anne sütüne ek olarak verilen besindir. Bu dönemde hangi besinlerin; - Ne miktarda, - Ne zaman verileceği önemlidir. Ayrıca ek besinler, anne sütü kadar temiz değildir. Bebek, anne sütünden aldığı koruyucu maddeleri, ek besinlerden alamayacağı için bağışıklık sistemi etkilenir. Amaç: Yeni doğanlarda beslenme farkının kişinin ileriki yaşamındaki fiziksel etkilerini incelemek için anket hazırladık. Yöntem: 18-40 yaş arası yetişkinleri evren olarak seçtik. Bu evren içinden çevremizdeki insanları örneklem olarak seçtik. 29 bay 21 bayan olmak üzere örneklemimizi oluşturduk. Anket çevremizdeki insanlarla yüz yüze görüşülerek yapıldı. Sorular cevaplanırken ailelerinden bilgi almalarını rica ettik. Anket yapılırken 14 soru sorduk. Sonuçları değerlendirirken ANOVA ve KORELASYON testlerini uyguladık (2). Tartışma: Araştırmamızın sonucuna göre anne sütü alanların almayanlara ya da yeteri kadar almayanlara oranla daha gelişmiş fiziksel özelliklere sahip olduklarını gözlemledik. Fakat anne sütü alıp almamanın ideal boya ulaşmaya etkisi olmadığını gözlemledik. Aynı zamanda anne sütünün kemik gelişimine olumlu katkısı olduğunu gözlemledik. Kırık ve çıkık oluşumunu önlediğini ancak diş çürüklerini önlemediğini tespit ettik. Çünkü diş sağlığında kişisel bakım anne sütüne oranla daha etkilidir. Anne sütü bağışıklık öğelerini içerir ve hastalıklardan korur ayrıca hormonlar ve büyüme etmenleri içerir. Çocukluk ve yetişkinlik çağında görülen bazı kronik hastalıkların oluşma riskini azaltır. Araştırmamızın evreni daha büyük olsaydı, muhtemelen gerçeğe daha yakın sonuçlar elde edebilirdik.</p>
32	<p>DİYABET HAKKINDA HASTA VE HASTA YAKINLARININ BİLGİ DÜZEYİ ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Aylin CANAVAR, Ayşenur DAMAR, Betül YENİAY, Halil İbrahim GÜNGÖR , Aylin TOPLU Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ümit AVŞAR (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GİRİŞ: Diyabet, vücutta pankreasın yeterli miktarda insülin üretememesi ya da ürettiği insülinin etkili bir şekilde kullanılamaması durumunda gelişen ve ömür boyu süren bir hastalıktır. Diyabet hastalarda 2 şekilde görülür. Bunlar tip 1 ve tip 2 diyabetir. Tip 1 diyabet insülin üretiminin durmasıyla oluşur. Genetik eğilimli bir hastalıktır. Tip 2 diyabet ise genetik eğilimli olmakla birlikte kişinin beslenmesine ve fiziksel aktivitesine de bağlıdır. Diyabeti olmayan bir bireyin kan şekeri düzeyi açlık halinde 120 mg/dl, tokluk halinde (yemeğe başladıktan iki saat sonra) 140 mg/dl'nin üstüne çıkmamalıdır. Bir de pek bilinmeyen pre-diyabet(gizli şeker) kavramı vardır. Bu normal glikoz toleransı üst sınırı ile bilinen diyabet arasındaki bir süreçtir. Hastalığı ilerlemiş olanlar enjeksiyon yolu ile insülin takviyesi yapmak durumundadırlar. Bu insülin iğnesi kol, bacak, karın ve kalçaya yapılabilir. İnsülin emilimi için en ideal bölge ise karındır. AMAÇ: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastanesi Endokrinoloji bölümünde yatan diyabetik hasta ve yakınlarının, diyabet hakkındaki bilgi düzeylerini ölçmeyi, hasta ve hasta yakınları arasında bilgi bakımından farklılıkları incelemeyi amaçladık. YÖNTEM: Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi Endokrinoloji bölümündeki hasta ve yakınları ile yüz yüze görüşerek önceden hazırlanmış olduğumuz, demografik veriler, diyabetin tanı kriterleri ve "Diyabeti Durduralım" kampanyası hakkındaki 22 soruluk anketimizi uyguladık. Sonuçları SPSS kullanarak bilgisayar ortamına aktardık. Anketimize 50 kişiyi örneklem olarak seçtik. %50'si hasta, %50'si hasta yakınıydı. BULGULAR: Çalışmada hastaların %64'ünün, hasta yakınlarının ise %52'sinin en az bir diyabet hastası akrabası olduğu belirlendi. Başka bir sonuçta ise rutin kontrol sıklığının yılda 2 olduğunu düşünenlerin hastaların %24'ü ,hasta yakınlarının %16'sı olduğunu görüldü. Pre-diyabeti bilenler, katılımcıların %30'unu oluşturuyordu. Açlık kan şekeri değerleri sorumuza doğru cevabı verenler örneklem %44'ü idi(50 mg/dl ile 110 mg/dl arası). Diyabetin kesin tedavisi olup olmadığını sorusuna "Yoktur"u seçip doğru yanıtlayanlar ise örneklem %64'lük kısmıydı. Yarı hasta, yarı hasta yakınlarıydı. Farklı bir soruda "Diyabette günlük ekmek tüketiminin birden fazla olmaması gerekir" i seçenler örneklemimizin %80'ini</p>

	<p>oluşturuyordu. İnsülin iğnesinin hangi bölgeye yapıldığını bilenler örneklemimizin %72'sini oluşturmaktadır. T.C. Cumhurbaşkanlığınca uygulanan "Diyabet'i Durduralım" Projesinden örneklemimizin %80'inin haberi olmadığı görüldü. Diyabet çeşitlerini ise katılımcıların sadece %20'lik bir kesimi bildi(%14'ü hasta yakınları). 'İnsülin bağımlılık yapar mı?' sorusuna ise katılımcıların %50'si 'Yapar.' cevabını vermiştir (%26'sı hastadır.)</p> <p>Örnekleminizin %20'si diyabetin kısırılık yaptığını düşünmektedir. Diyabetin yaşlı hastalığı olduğuna inananlar ise katılımcıların %10 kadardı.</p> <p>TARTIŞMA: Çalışmamızın sonucunda hasta ve hasta yakınlarının konular hakkındaki bilgi düzeyleri birbirlerine yakın görüldü. Bunun bir sebebi de kamuya sunulan bilgilerin kısıtlı olmasıdır. Hasta ve yakınlarının çoğunluğunun akrabalarından en az bir kişinin diyabet tanılı olduğunu bulduk. Bu, hastalığın genetik eğilimli olduğunu gösterir. Katılımcıların, "Diyabetin kesin tedavisi olmamasına" rağmen "Kesin tedavisinin olduğu" seçeneğini yoğunlukla seçmeleri bir bilgi eksikliğine veya bilinçaltında yatan hastalıktan kurtulma isteğine bağlı olabilir. Ayrıca çoğu araştırmaya gerek duymadan muayene sürecinde edinilebilir diyabet hakkındaki temel bilgilerin bilinmediğini veya yanlış bilindiğini gördük. Bunun nedeninin Türkiye'de hekimlerin hastanın bilgilendirme hakkını yeteri kadar dikkate almamalarından da kaynaklandığını düşünmekteyiz. Bir başka sebebi de hekimin hastaya ayırabildiği zamanın sınırlı olması olabilir. Ek olarak basın, internet, komşu, arkadaş gibi konunun uzman olmayan kişiler tarafından paylaşılan bilgi kirliliğinin yoğun şekilde etkilediği de görülmüştür</p> <p>SONUÇ: Anketimize verilen yanıtlarda iki grup arasında bilgi düzeyi olarak anlamlı bir fark yoktu.</p>
33	<p>SAĞLIK BAKANLIĞI MERKEZİ HASTANE RANDEVU SİSTEMİNE HASTALARIN BAKIŞI NASILDIR?</p> <p>Hilal AK, Kayıhan BAKIR, Onur AKTAŞ, Muhammet Emre ESEN, Ersin TOPRAK, Yasin BOSTANCI</p> <p>Danışman: Arş. Gör. Dr. Eda KURAN (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GİRİŞ: Hastane Randevu Merkezi, Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında vatandaşlarımızın sağlık hizmetine daha kolay erişiminin sağlanması ve hastanelerimizin daha etkin ve verimli şekilde hizmet sunabilmesi için geliştirilmiş bir projedir. Bu amaçla 2009 yılında başlatılan çalışmalar tamamlanarak 2011 yılında hizmetin ülke genelinde yaygınlaşması sağlanmıştır(1).</p> <p>AMAÇ: MHRS hakkında hastalarımızın ne kadar bilgi sahibi olduğu ve bu sistemin hastalar tarafından ne derece etkin kullanıldığı hakkında fikir sahibi olmaktır.</p> <p>YÖNTEM: Araştırma kesitsel olarak yapılmıştır(2). Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi hastalarını evren olarak seçtik, buradan rastgele seçmiş olduğumuz 50 hastayı örneklem olarak kullandık. Çalışmamızda anket yöntemini kullandık ve anketimizde rastgele seçilen hastalara toplam 12 soru sorduk.</p> <p>BULGULAR: Araştırmaya 50 kişi katıldı . Katılımcıların 29'u erkek, 21'i bayandı. Hastaların %72'si şu anki sistemden memnundu.</p> <p>MHRS üzerinde hastaların öğrenim durumunun çok etkili olmadığı görüldü. Hastaların 37'sinin MHRS 'yi bildiği gözlemlenmiştir.</p> <p>Katılımcıların sadece %12 'sinin MHRS online üyeliği vardır.</p> <p>Yapılan araştırmaya göre katılımcıların genel fikrinin sistemin geliştirilmesinden yana olduğu görülmüştür.</p> <p>TARTIŞMA VE SONUÇ: Merkezi hastane randevu sistemi 2009 yılında uygulamaya konulmasına rağmen şu an hala yeterince bilinmemekte ve kullanılmamaktadır. Bu sistemin daha çok kırsal kesimde yaşayan insanlar tarafından pek bilinmediğini gördük. Kentte yaşayanlarda ise bilmelerine rağmen yeterince kullanılmadığını saptadık. Pek çok hasta randevularını istedikleri zamanda alamamaktan şikayetçiydi. Hastalarımızın bir kısmı da çağrı merkezlerinin tamamen ücretsiz olmasından yanaydılar. Değişen eğitim durumunun hastaların randevu alma şekli üzerinde pek bir etkisi olmadığını gördük. Bu sistemi kullanarak randevu alan hastaların bir kısmının ise randevu zamanında muayene olamadıklarını saptadı.</p> <p>Peki sistem nasıl daha iyi olabilir? Öncelikle sistem daha iyi tanımlanabilir. Televizyonda reklam ve bilgilendirme daha çok olabilir. Sistemin iyi yönleri daha çok öne çıkarılabilir. ALO 182 çağrı merkezleri tamamıyla ücretsiz hale getirilebilir. Bütün bunlar bize gösteriyor ki sistem henüz istenilen düzeyde değildir ve geliştirilebilir.</p>
34	<p>TIP FAKÜLTESİNE İSTEYEREK YA DA İSTEMEYEREK GELEN ÖĞRENCİLERİN TUS KAZANIM DURUMLARI ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Mert ARSLAN, Nur Demet YELEN, Necla KÜÇÜK, Erhan AYDEMİR, Necip Fazıl SADAN</p> <p>Danışman: Arş. Gör. Dr. Eda KURAN (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GİRİŞ: Ülkemizde her yıl binlerce öğrenci hayatının dönüm noktası olarak görülen üniversite sınavına giriyor. Ve bu öğrencilerin çoğunun hayali olarak bilinen Tıp Fakültesi, aslında kimilerinin de istemeden bulunduğu bir yerdir. Bu durum hayatlarının ileri ki sınavı TUS için ne derece önemlidir? AMAÇ: Her yıl Tıp fakültesine binlerce öğrenci kendi isteğiyle veya rızası olmadan gelmektedir. Verdikleri bu kararın gelecekte öğrencilerin başarılarını nasıl etkilediğine bakıp, gelecek nesillere kariyer seçimi konusunda yardımcı olmak ve toplum tarafından tartışılan bir konuya açıklık getirmek için böyle bir araştırma yapmaya amaçladık.</p> <p>BULGULAR :Araştırmamıza katılan 60 kişinin 43'ünü erkekler,17'sini kadınlar oluşturmaktadır. Bu bireylerin %60'ı dahili bilimler,%30'u cerrahi bilimler,%10'u temel bilimler de ihtisas yapmaktadır. TUS tercihlerini yaparken %71,7 için hastane faktörü önemlidir. Tıp fakültesine gelme isteği farklı olan grupların TUS puanı arasında fark bulunmamıştır. ANOVA testi ile Tıp fakültesine gelme isteği farklı olan grupların Tıp fakültesini kaçınıcı girişte kazanmaları arasında fark bulunmuştur(p=0,024 , p<0,005). Tıp fakültesine gelme isteği farklı olan grupların TUS'ı kaçınıcı sınavda kazanmaları arasında fark olduğu bulunmuştur(p=0,015 , p<0,05).</p> <p>TARTIŞMA VE SONUÇ: Yaptığımız araştırma sonucu olarak; Tıp fakültesini kazananların mezun olduğu lise türü büyük oranda Düz lise ve Anadolu lisesidir ve bu gelenlerin çoğu çok isteyerek tıp fakültesine gelmesine rağmen %15'i hiç istemeyerek gelmiştir. Tercih edenlerin yarısında aile baskısının etkili olduğu görülmüştür. Tıp fakültesini kazanma isteğine göre sınavı kazanma süreleri arasında istatistiksel olarak önemli fark olduğu bulundu. Tıp fakültesini kazanma isteğine göre TUS'a girme sayıları ortalamaları arasında önemli fark olduğu bulundu.</p>

35	<p>TIP FAKÜLTESİNDE FARKLI UZMANLIK ALANLARINDA GÖREV YAPAN HEKİMLERİN SOSYAL HAYATA BAKIŞ AÇILARI</p> <p>Kerem ÖZGÜ, Hatice KAYAHAN, Atahan TURAN, Muhammed CEREN, Ömer TAŞKIN Danışman: Prof. Dr. Hülya AKSOY (Tıbbi Biyokimya AD)</p> <p>GİRİŞ: Kişilerin sosyal hayatını etkileyen faktörlerin başında mesleki durumları gelmektedir. Tıp fakültesi mezunlarının sorumluluk ve iş yüklerinin diğer mesleklere göre genel anlamda fazla olması nedeni ile sosyal yaşantıları sınırlıdır. Ayrıca hekimlerin seçtikleri uzmanlık alanları da sosyal hayatlarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir.</p> <p>Çalışmamızın amacı farklı branşlardaki doktorların sosyal yaşamlarını yeterli bulup bulmadıkları ve buldukları durumdan memnun olup olmadıklarını araştırmaktır</p> <p>GEREÇ VE YÖNTEM: 2013 yılında Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastanesinde çalışan en az uzman düzeyindeki hekimlerden farklı uzmanlık alanlarında görev yapan 51 kişi çalışma kapsamına alındı. Hekimlerin sosyal hayatlarında yeterli zamanın olması, bu zamanı kullanma şekilleriyle ilgili soruları içeren bir anket oluşturuldu. Anket katılımcılara yüz yüze uygulanarak elde edilen veriler SPSS veri paket programına girilerek analiz edildi.</p> <p>SONUÇ: Hekimlerimiz çok fazla mesai yaptıklarından dolayı yeterince kendilerine ve ailelerine vakit ayıramamaktadırlar. Genel sonuçta baktığımızda hekimlerimizin sosyal hayata daha fazla katılabilmeyi istedikleri görüldü. Genellikle temel tıp bilimlerindeki hekimlerin sosyal aktiviteye diğer branşlardaki hekimlere göre daha fazla katılabildiği belirlendi.</p> <p>Cerrahi bilimlerdeki hekimler mesai ve nöbetlerle birlikte sosyal hayata katılabilmeyi diğer tıp dallarındaki hekimlere göre daha çok istemektedirler. Bunun nedeni cerrahi bölümlerdeki hekimlerin ağır geçen nöbetleri ve yorucu iş hayatının olmasıdır.</p> <p>Bu çalışmada seçilen prelinik bölümlerin sosyal aktivitelere katılabilme açısından cerrahi tıp bilimlerine göre daha fazla avantajlı olduğu gösterilmiştir.</p> <p>Beklentilerinin az olması nedeni ile, genel olarak tüm branşlardaki hekimlerimizin mesleğe başladıktan sonra sosyal aktivitelerini yerine getirebilmeleri açısından karşılandığı görüldü. Bazı hekimlerimiz umdukları sosyal hayata kıyasla yaşadıkları sosyal hayatın beklediklerinden kötü olduğunu bildirdiler. Yoğun çalışma saatleri iş stresi ve üst üste ilişkilerinin getirdiği gerginlik bu duruma sebebiyet vermektedir.</p> <p>Hekimlerimizin neredeyse yarısından fazlası şu anki sosyal hayatından memnun değillerdi. Ayrıca sosyal hayatın daha iyi olması için aldıkları ücretin yeterli olmadığı fikri hakimdi. Aynı zamanda emekli olma isteğinin hekimlerimizde genel olarak bulunmadığı belirlendi. Daha çok cerrahi branşlarda çalışan hekimlerin emekli olmayı düşündüğü tespit edildi. Her ne kadar bütün branşların kendilerine göre büyük zorlukları olsa da çoğu hekimlerimiz bu kutsal mesleğe sahip çıkmaktadırlar.</p>
36	<p>TIP FAKÜLTESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</p> <p>Enes Ramazan EREN, Gökhan OLCUN, Mesut AKKOŞ, Saide ELPAZE, Samet USTA Danışman: Arş. Gör. Yasemin Nur MAKAS (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GİRİŞ VE AMAÇ: Ülkemizin eğitim sisteminde öğrencilerin en çok arzu ettiği ve tercih ettiği bölümlerden bir tanesi tıp fakülteleridir. Dolayısıyla tıp fakültelerine yerleşen öğrenciler genelde ülkenin en çok çalışan ve en zeki öğrencileridir. Ancak ortaöğretimde kendi okullarının üst tabakasını oluşturan bu öğrenciler tıp fakültesini kazandıktan sonra kendi başarılarında değişiklikler görülmektedir. Biz bu çalışmamızda bu değişimin nedenlerini irdeledik ve öğrencilere çözüm seçenekleri sunmayı çalıştık.</p> <p>YÖNTEM: Atatürk Üniversitesi Türkçe ve İngilizce Tıp Fakültesinde okuyan 1. 2. ve 3. sınıf öğrencilerinden rastgele 103 kişi seçtik. Tıp Fakültesi öğrencilerinin sorunlarına yönelik 15 soru hazırladık. Birinci sınıftan başlamak üzere üst sınıflarda dâhil olmakla birlikte rastgele seçtiğimiz öğrencilerin kültürel sosyal ekonomik ve eğitim açısından sorunlarını tespit etmek amacıyla anketlerimizi dağıttık. Sonrasında grup arkadaşlarımızla anket sonuçlarını ve sorunların çözüm önerilerini kategorize etmeye çalıştık.</p> <p>Çalışmadan elde edilen verilerin değerlendirilmesi amacıyla SPSS sürüm 18 kullanıldı. Değişkenlerin gruplar arasındaki karşılaştırılmasında Chi-Square (X²) testi kullanıldı.</p> <p>BULGULAR: Ankete 44'ü kız, 59'u erkek olmak üzere 103 kişi katılmıştır. Bunların 73'ü Türkçe 30'u İngilizce bölümünde okumaktadır. Toplamda 1. Sınıflardan 35, 2. Sınıflardan 36, 3. Sınıflardan 32 kişi katılmıştır. Katılımcılar genel olarak kitap kullanımına olumlu tepki vermiştir. Katılımcıların çoğu Fakülteye ulaşmada sıkıntı çekmemektedir. Katılımcıların çoğunluğu öğretim görevlilerine ulaşabilmede sorun yaşamaktadır. Katılımcıların çok büyük bir kısmı fakülteadaki sosyal aktivitelerden memnun değil veya yetersiz bulmaktadır.</p> <p>TARTIŞMA VE SONUÇ: Öğrencilerin fakülteye ulaşmada sıkıntı yaşamamalarının öğrenci yurtlarının kampüs içinde yer alması ve otobüs seferlerinin sık olması olabilir. Bölümlere bakıldığında İngilizce bölümünün öğretim görevlilerine daha rahat ulaşabildiği görülmüştür. Bunun sebebi İngilizce bölümünün morfoloji binasında eğitim yapması dolayısıyla hocalara daha yakın olmasından kaynaklanabilir. 3. Sınıf öğrencileri öğretim üyelerine daha rahat ulaşmaktadırlar. Bunun sebebi hocaları tanımış olmanın verdiği güven ve öğretim üyelerini nerede bulabileceklerini bilmelerinden kaynaklanıyor olabilir.</p> <p>Sonuç olarak fakültemizdeki öğrencilerimizin çeşitli konularda memnun olmadıkları ortaya çıkmıştır. Gerek üniversite yönetiminin gerekse de fakülte yönetimini öğrencilerin sorunları hakkında daha duyarlı olması ve bu sorunların ortadan kaldırılması için çalışmalar yapması gerekmektedir.</p>
37	<p>RENKLERİN İNSANLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ</p> <p>Şule ÇIRAKOĞLU, Kevser Rukiye AKGÜN, Ebru ÇİÇEK, Mine Cansu KARA, Damlanur KILIÇ Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeliha CANSEVER (Tıp Eğitimi AD)</p> <p>AMAÇ: Renklerin insanlar üzerindeki fizyolojik ve psikolojik etkisini araştırmaktır.</p> <p>GİRİŞ: Duyularımızla algılarımızın %80'i görsel uyarıdır ve gün ışığında görsellerin tümü renk anlamına gelir. Yüzyıllardır renklerin insan yaşamındaki yeri ve önemi bilinmektedir. Uzmanların belirttiğine göre renklerin psikolojik ve fizyolojik etkileri yanında; ticari faaliyetler ve giyim sektörü gibi birçok alanda da etkileri bulunmaktadır.</p> <p>YÖNTEM: Anket; sosyo demografik özellikler ve günlük hayattaki renk tercihlerini içeren toplam 12 sorudan oluşmaktaydı.</p> <p>Toplumun tüm kesiminden rasgele seçtiğimiz gönüllü 75 kişiye yüz yüze uygulandı. Veriler SPSS 20.0 programına girilerek analiz</p>

	<p>edildi. Verilerde ki-kare testi ve frekans dağılımı uygulandı.</p> <p>BULGULAR: Katılımcıların 41'ini (% 54,7) bayanlar oluşturmaktaydı. Yaş aralığı 8-78 olup ortalama 27,7±13,3 idi. Uygulama sırasında anketi uyguladığımız kişilere bonbon ikram edilerek o günkü renk seçimleri belirlendi. Renklerin; insan üzerindeki sağlık, psikoloji, alışveriş, üretim, zihinsel ve fiziksel performans gibi konularda etkisi olduğunu düşünenlerle iş ve günlük hayattaki kıyafetlerin renk seçimi arasında anlamlı bir fark bulunmadı(Ki-kare:3,524 p:0,060). Cinsiyete göre renkleri sevme açısından istatistiksel olarak bir fark yoktu (Ki-kare=16,262, p=0,132) .Bu bulgu literatürle uyuşmakta olup her iki cinsin de en çok tercih ettiği renk mavi idi .</p> <p>İç ve dış mekânlarda renk seçimi ile iştah üzerinde ortamın renginin etkisi (Ki-kare:3,614 p:0,729) ve Kişilerin sevdiği renkler ve seçtikleri bonbon arasında anlamlı bir fark bulunmadı(Ki-kare :27,952 p:0,111).</p> <p>TARTIŞMA: Renkler insan fizyolojisini ve duygularını da etkilediği için dünya hakkında edindiğimiz objektif bilgilerden daha fazla anlam ifade etmektedir. Geçmişten günümüze renklere değişik anlamlar yüklenmiştir. Literatürde bazı renklerin genel olarak anlam ve etkileri şöyledir:</p> <p>Siyah: Gücün ve hırslın timsalidir.</p> <p>Turuncu: Sosyalliği çağırıştırır. Turuncu obje olduğundan fazla görünür.</p> <p>Sarı: Çarpıcıdır, canlıdır. Geçiciliği sembolize eder</p> <p>Kırmızı: En dikkat çekici renk olmasıyla beraber kalp atışlarını hızlandıran iştah açıcı bir renktir. Bu yüzden Fastfood zincirlerinde bu renkler tercih edilmesine karşın bu çalışmada kişilerin iç dış mekan renk seçiminde farkı bulunmadı.</p> <p>SONUÇ: Renk konusunda daha geniş kitleye yönelik araştırma yapılmalı ve insanlar bilinçlendirilmelidir.</p>
39	<p>KADINLARIN DOĞUM ŞEKLİ TERCİHLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER</p> <p>Gülsüm ÖZÇELİK, Merve GÜLBAHAR, Emine KARAHAN, Ziya MİRZAEV, Nahida VELİHANOVA Danışman: Arş. Gör. Dr. Abdulkadir KAYA (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Amaç: Çalışmamızda kadınların doğum şekli tercihlerini ve etkileyen faktörleri incelemeyi amaçladık.</p> <p>Yöntem: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastanesi'ne muayeneye için başvuran hastalardan doğum yapmış 50 kadın rastgele seçildi. Hastalara kadınların doğum şekli tercihlerini ve etkileyen faktörleri sorgulayan 16 soruluk anket uygulandı. Elde edilen verilerin istatistiksel değerlendirmeleri SPSS ile yapıldı.</p> <p>Bulgular: Katılımcıların tamamına yakını evliydi (n=48, %96). Katılımcıların ortalama yaşı 36.7±7.1, ortalama çocuk sayısı 2.7±1.2, ilk doğumu yapma yaşı ortalaması 22.2±3.6 dir. Katılımcıların % 58'i (n=29) ilk doğumlarını sezaryen olarak yapmışlardı. Katılımcıların bakılan doğumlarının % 46 'sı (n=23) normal doğum iken, % 54'ü (n=27) ise sezaryen doğumdu. Katılımcıların sezaryen doğumu tercih sebeplerinin başında anne ve bebek sağlığı gelmekte iken, bunu doktor önerisi, normal doğum korkusu ve sezaryen rahatlığı izlemekteydi</p> <p>Tartışma: Bu çalışmada sezaryen doğumu tercih eden hastaların özellikle anne ve çocuk sağlığı açısından böyle bir seçim yaptıkları görülmüş. Çalışmamızda sezaryen doğum oranının oldukça yüksek görülmesinin sebebi bu çalışmanın üçüncü basamak bir sağlık merkezinde yapılmış olması olabilir. Kadınlar anne ve bebek sağlığı için sezaryen doğumun daha iyi olacağını düşünmektedir. Bu nedenle hastalara doğum şekillerinin riskleri ve faydaları ile ilgili eğitimlerin verilmesi gerekmektedir.</p>
38	<p>SAĞLIK ÇALIŞANLARININ OMURGA SAĞLIĞIYLA İLGİLİ BİLGİ VE TUTUMLARI ARASINDA FARK VAR MIDIR?</p> <p>Samiye DEMİREZEN, Murat YILDIRIM, Osman TECİR, Ayşegül KAMACI, Derya Ece BAŞKAYA Danışman: Arş. Gör. Yasemin Nur MAKAS (Aile Hekimliği AD)</p> <p>GİRİŞ ve AMAÇ: Omurga; vücudu dik tutan, destekleyen en önemli kolon görevini görür. Ayrıca esnek disk yapılarıyla vücudun istenildiği şekilde eğilip bükülmesine, harekete katılmasına da yardım eder Uzun süre masa ve bilgisayar başında çalışanlarda önce duruş bozukluğuna bağlı kas ağrıları ile kas spazmları görülürken, geç kalındığında ise bu sorun boyun veya bel fitiğine kadar ilerleyebilir. Gelişen teknolojiyle birlikte bilgisayar kullanımının giderek artması, işe bağlı bel veya boyun fitiği gibi omurga sorunlarında belirgin artışa yol açmaktadır. Öyle ki günümüzde bilgisayar kullananların yarısından fazlası omurgaya bağlı hastalıklardan yakınmaktadır. Oysa alınacak basit önlemlerle omurgayı sağlıklı tutmak mümkündür. Bu çalışmanın amacı tıp fakültesindeki erkek ve kız öğrencilerin omurga sağlığı kontrolü için yapılan bazı ölçümlerle karşılaştırmak.</p> <p>YÖNTEM: Araştırmanın örneklemini tıp fakültesinden rastgele seçilen öğrencilerdir. Araştırmacılar araştırmayı Atatürk Üniversitesi Tıp fakültesi amfileri ve Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi'nde uygulamışlardır. Ölçümler birebir, metre kullanılarak yapılmıştır. Çalışmadan elde edilen verilerin değerlendirilmesi amacıyla SPSS sürüm 18 kullanıldı. Değişkenlerin gruplar arasındaki karşılaştırılmasında Chi-Square (X2) testi kullanıldı.</p> <p>BULGULAR: Erkekler ve kızlar arasındaki lomber lateral fleksiyon farkının oluşmasındaki 2 grup arasındaki boy farkıdır. Ölçümlerdeki uzunluk farkı 2 grubun anatomik olarak kafa yapılarının farklı olması olabilir.</p> <p>TARTIŞMA VE SONUÇ: Araştırma sonucunda kızlar ve erkeklerin omurga sağlığı ile ilgili ölçümlerde anlamlı farklılıklar tespit edildi. Bu farklılıkların sebepleri: erkeklerin spora ilgisinin daha fazla oluşu ve daha hareketli olmaları, kızların erkeklere oranla daha ağır çanta taşımaları ve yüksek topuklu ayakkabı giymeleri olabilir. Araştırmacılar olarak araştırmaya başlamadan göğüs ekspansiyonu ölçümünün erkeklerde sigara içme oranına bağlı olarak daha az çıkacağını bekliyorduk fakat değerler gayet normaldi.</p>
40	<p>ÇEŞİTLİ GRUPLARDA GÜNLÜK KALORİ VE BESİN TÜKETİMİ DURUMLARI AÇISINDAN FARK VAR MIDIR?</p> <p>Tuğçe TAŞKAN, Ayşenur OKUTUCU, Vüsal MEMMEDLİ, Talha KÜÇÜKOĞLU Danışman: Doç. Dr. Samet KAPAKİN (Anatomi AD)</p> <p>GİRİŞ: İnsanlar sosyal, kültürel ve yaşadıkları ortam, yaşları ve cinsiyetleri yönünden çeşitlilik göstermektedir. Bu durum da kişilerin beslenmeleri üzerinde farklılıklara yol açar. Vücudumuzun tüm besin maddelerine ihtiyacı vardır. Tek taraflı beslenmek yani sadece protein veya karbonhidratla beslenmek yanlıştır. Dengeli beslenerek vitaminler, mineraller ve lifler gibi önemli besin maddelerinden de almış oluruz. Her insanın enerji gereksinimi farklıdır. Bu farklılıklara çeşitli faktörler katkıda bulunur. Beden ölçüsü; metabolizma,</p>

	<p>yaş, cinsiyet, etkinlik düzeyleri ve genetik faktörlerin hepsi bir kişinin kesin enerji ihtiyaçlarını belirlemede etkili olan faktörlerdir. MATERYAL-METOD: 2013 yılında Erzurum ilinde rastgele seçilmiş 20 bayan, 20 erkek toplam 40 kişiye anket uygulandı. Bu ankette bireylerin bir gün boyunca tükettiği tüm besinlerin bilgilerini içeren sorular soruldu. Alınan cevaplar Atatürk Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Sağlıklı Yaşam Polikliniğinde kalori tayini ve besin analizi amacıyla kullanılan Beslenme Bilgi Sistemi (BeBis) isimli programa kaydedildi. Elde edilen sonuçlar değerlendirilmeye tabi tutuldu. Sonuçların değerlendirilmesinde SPSS programı kullanıldı. Karşılaştırmalarda bağımsız örnekleme t testi kullanıldı. $p < 0.05$ anlamlı kabul edildi.</p> <p>SONUÇ: Bayan ve erkek katılımcılar günlük alınan kalori bakımından karşılaştırıldığında anlamlı fark olmadığı görülmüştür ($p:0,926$). Bayan ve erkek katılımcılar günlük alınan protein bakımından karşılaştırıldığında anlamlı fark görülmemiştir ($p:0,881$). Bayan ve erkek katılımcılar günlük alınan karbonhidrat bakımından karşılaştırıldığında anlamlı fark olmadığı görülmüştür ($p:0,973$). Bayan ve erkek katılımcılar günlük alınan mineraller (Na; K; Ca; Mg) bakımından karşılaştırıldığında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.</p> <p>TARTIŞMA: Günlük alınan kalori ve besin miktarı açısından erkeklerin bayanlara göre daha fazla kalori ve besin tükettiği toplumca düşünülmektedir ve bazı çalışmalarda gösterilmiştir. Erkeklerle kadınlar arasında, bedensel ve duygusal yönlerden bazı farklılıklar vardır. Bedensel farklılıklar, renk, tüy, boy, ses, cinsiyet bezleri gibi özelliklerde, duygusal farklılıklar ise güç ve enerji isteği gibi özelliklerde toplanmıştır.</p> <p>Toplumda bilinen bu düşüncenin doğruluğunu araştırmak için yaptığımız araştırmada elde ettiğimiz sonuçların toplumdaki düşünceyle uyuşmadığını gördük</p> <p>Çalışmamıza katılanlar genel olarak üniversite öğrencisi olduğu için okulda ve yurttta yedikleri yemeklerin ortak olması alınan kalori ve besin miktarı açısından önemli farkların ortaya çıkmamasına neden olmuş olabilir.</p> <p>Sınav dönemindeki bayan öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla stres yapıp yedikleri yemek miktarını artırmasına ve erkeklerle eşit kaloriler almasına neden olmuş olabilir.</p>
41	<p>TIP EĞİTİMİ İLE İLAÇ BİLGİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ</p> <p>Semra DEMİRTAŞ, Ramazan YILDIZHAN, Çağrı EREN, Muhammet Berat ALKAN, Muhammed Fatih AKAR Danışman: Doç. Dr. Orhan ATEŞ (Göz Hastalıkları AD)</p> <p>Giriş: İlaç, canlı hücre üzerinde meydana getirdiği tesir ile bir hastalığın teşhisini, iyileştirilmesi veya semptomlarının azaltılması amacıyla tedavisini veya bu hastalıktan korunmayı mümkün kılan, canlılara değişik uygulama yöntemleri ile verilen doğal, yarı sentetik veya sentetik kimyasal preparatlardır. Anketimizde de Tıp fakültesine başlayan bir öğrencinin mezuniyetine kadar geçen sürede ilaç bilgisinde bir gelişme olup olmadığını sorguladık.</p> <p>Materyal- Metot: Çalışmamız Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi 1., 2., 3., 4. ve 5. sınıf öğrencileri arasında 2013 yılı Ekim ayında yapılmış gözlemsel kesit sel bir araştırmadır. Bahsi geçen her sınıftan rastgele 20 şer öğrenci seçilmiş ve toplamda 100 öğrenciye anket dağıtılarak cevap vermeleri istenmiştir. Katılımcılar öncelikle yaş, cinsiyet gibi sosyodemografik özelliklerine dair kısımları doldurmuştur. Ardından "Kronik hastalığınız var mı?", "Geçirdiğiniz önemli ameliyat var mı?", "Kullanmakta olduğunuz sürekli ilaç var mı?" ve "Yakın çevrenizde sağlık çalışanı var mı?" sorularını evet/hayır olarak cevaplamışlardır. Bu sorular tıp eğitimi sırasında katılımcıların olası ekstra ilaç bilgisi kazanımlarını öğrenmeye yöneliktir. Katılımcılar daha sonra ağrı kesici, antibiyotikler, diyabet, üst solunum yolu enfeksiyonları, antidepresan ve dermatoloji kategorilerindeki bildikleri ilaçların isimlerini listelemişlerdir. İlaç bilgisinin bu şekilde kategorilere bölünmesinin amacı hangi tip ilaçların katılımcılar arasında daha çok bilindiğini öğrenmeye yöneliktir. Elde edilen veriler SPSS programına girilerek analiz edilmiştir. Sınıflar arasında ilaç bilgisinin karşılaştırılması t testi kullanılarak yapılmıştır.</p> <p>Bulgular: Ağrı kesici bilgisinde hiçbir sınıf arasında farklılık olmadığını tespit ettik. Antibiyotikler için 4. Sınıfta girilen farmakoloji stajı gözle görülür bir şekilde bilgi farkını ortaya çıkardı. Diyabet ilaçlarında her sınıfta artan bir bilgi birikimi olduğu saptandı. ÜSYE ilaçlarında beklenmeyen bir durum ortaya çıkarak 2. ve 4. Sınıflar arasında bilgi farkı olduğu öğrenildi. Antidepresan ilaçlarında da antibiyotikler gibi 4. Sınıfta girilen farmakoloji stajı gözle görülür bir şekilde bilgi farkı olduğunu ortaya çıkardı. Dermatoloji ilaçlarında ise sınıflar arasında hiçbir şekilde farkın olmadığını tespit ettik.</p> <p>Sonuçlar: Elde ettiğimiz bulgular değerlendirildiğinde, genel olarak farmakoloji stajının ilaç bilgisine etki ettiği, ancak bunun yanı sıra öğrencilerin yaşam tarzları, hastalıkları ve hastalarla yakınlıklarıyla da bilgi farkının ortaya çıktığını gözlemledik.</p>
42	<p>RİSK !!! TIP FAKÜLTESİ VE EDEBİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ ARASINDA RİSKLİ DAVRANIŞLAR AÇISINDAN FARK VAR MIDIR?</p> <p>Bahadır KARAGÖZ, Betül GÜLEBENZER, Büşra BODUR, Elif GÖĞÜS, Mustafa Mert AŞIK Danışman: Yrd. Doç. Dr. Recep DEMİR (Nöroloji AD)</p> <p>GENEL BİLGİ: Riskli davranışlar toplumda kötü sonuçlar açığa çıkartır. Özellikle öğrenciler arasında daha yaygın olan riskli davranışlar istenmeyen sonuçlara sebebiyet verebilmektedir. Tıp fakültesi ve diğer fakülteler arasında yapılan anketimizde riskli davranışlara dikkat çekildi . Aşağıda bir örneğini verdiğimiz riskli davranış da fakülteler arasındaki farkı gözler önüne serdik..</p> <p>BULGULAR: Katılımcılardan aldığımız verileri ki kare testinde birbirleriyle karşılaştırdık.</p> <p>TARTIŞMA: 50 kişi üzerinde yapılan ankete katılanların 25'i bayan 25'i erkektir. 18-25 yaş aralığında olan örneklemimizin yaş ortalaması 20,74'tur.</p> <p>Tıp fakültesi ve diğer fakülte öğrencilerinin sigara içmeleri arasında fark bulunmamaktadır bunun sebebi sigaranın üniversiteye gelmeden kazanılmış bir alışkanlık olmasıdır. Bu yüzden tıp fakültesi ile diğer fakülteler arasında bu konuda kayda değer bir fark bulunamamıştır.</p> <p>'Araç içinde emniyet kemeri kullanır mısınız?' Bu sorumuza tıp fakültesi öğrencilerinin 14'ü evet derken diğer fakülte öğrencilerinin 18'i evet demiştir. Buna rağmen fakülteler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bunun sebebini hiç bir fakültenin bu konuda yeterince eğitim vermemiş olmasına bağlıyoruz.</p> <p>Gruplar arasında düzenli olarak sebze meyve tüketme yönünden fark var mıdır? Bu soruya tıp fakültesi öğrencilerin 12'si evet</p>

	<p>derken diğer fakülte öğrencilerinin 20'si evet cevabını vermiştir. $p=0,048$ olduğu için anlamlı bir fark bulunmaktadır. SONUÇ: Tıp fakültesi öğrencileri daha bilinçli olmasına rağmen bunu kendi hayatında uygulamadığını gördük. Sağlık bölümlerinde okuyan öğrencilerin okuduğu bölümlerle hayat tarzlarının bağdaşmadığını gördük. Sonuç olarak hangi bölümde olunursa olunsun insanların riskli davranışlara bakış açısı kendi hayat Tarzları, yetiştiği çevre yaşadığı koşullarla alakalıdır.</p>
43	<p>ACİL SERVİSE BAŞVURAN HASTALARIN HASTALIK ALGILARI</p> <p>Ayşe İrem YILDIRIM, Uğur Can İZLEMEK, M. Yusuf GÖGEBAKAN, Umut Can ÜRÜN, Rabia Sena KOÇ Danışman: Doç. Dr. Mücahit EMET (Acil Tıp AD)</p> <p>GİRİŞ: Bu anket çalışmasıyla hastaların ve doktorların hastalık algılarını ölçmeye amaçladık. YÖNTEM: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Yetişkin Acile başvuran rastgele seçilen hastalar ve bu hastaları muayene eden acilde staj yapan intern doktorlar olmak üzere toplam 60 hasta (54 yetişkin 6 çocuk) ve 10 intern doktora 13 sorudan oluşan anket 25-27 Eylül 2013 tarihleri arasında iki gün süreyle uygulandı. Çocuklar anketi doldurmakta zorlandıklarında ebeveynlerinden yardım alındı. BULGU: Anketimize katılan 60 hastanın yaş ortalaması $38,5 \pm 18,7$ (min-max: 3-76) olup %58,3'ü (n=35) bayan, %41,7'si (n=25) erkekti. Hastaların 12'si (%20) okur-yazar değil, 26'si(%43,3) ilkokul-ortaokul, 22'si(%36,7) lise-üniversite mezunudur. Hastalar kendilerini doktorların değerlendirmesine kıyasla anlamlı olarak çok daha ciddi hasta hissetmektedir (%35'e karşı %23,8 $p=0,001$). Hastalardan 43'ü (%71,7) doktorunun yaklaşımını ilgili, 8'i (%13,3) orta, 9'u (%15) ise ilgisiz bulmuştur. Hastalar eğitim düzeyleri arttıkça anlamlı olarak doktorlarının yeterli süreyi ayırdığını düşünmemektedirler (okuryazar değil %100 ilk-orta okul %84,6 lise ve üstü %54,5 $p=0,005$). Hastaların 28'i (%46,3) kendisine verilen bilgiyi açıklayıcı bulmuş iken geri kalan 32 (%53,3) kişi ise verilen bilgiyi yeterli bulmamıştır. Hastalardan 10'u (%16,7) kendisini muayene eden doktorun asistan ya da uzman olmasının kendisi için fark etmeyeceğini belirtmiştir. 60 hastadan 14'ü (%23,3) doktorun, kendisine yeterli süreyi ayırmadığını düşünürken geri kalan 46 hasta (%76,7) kendisine yeterli sürenin ayrıldığını düşünmüştür. Cinsiyete göre algı düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur. Hastalardan 5'inin (%8,3) durumu, kendisini muayene eden doktor tarafından çok ciddi olarak, 37'sinin (%61,7) durumu orta, geri kalan 18'inin (%30) durumu ise hafif olarak belirtilmiştir. Doktorlar hastaların eğitim düzeyleri arttıkça hastalara anlamlı olarak yeterli bilgiyi verdiklerini düşünmektedirler (okuryazar değil %66,7 ilk-orta okul %69,2 lise ve üstü %95,5 $p=0,049$). TARTIŞMA: Sonuç olarak acil servise başvuran hastalar doktorlara göre kendilerini olduklarından daha 'ciddi hasta' olarak değerlendirmektedirler. Hastaların eğitim durumu hem kendilerinin bilgi alma algılarını, hem de doktorların bilgi verme oranlarını etkilemektedir. Bu da acil servislerdeki şiddet olaylarının ve yoğunluğun nedenini anlamada bize yol gösterici olabilir.</p>
44	<p>TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİNİN İŞ YOĞUNLUKLARI VE MEMNUNİYETLERİ AÇISINDAN FARK VAR MIDIR?</p> <p>Murat AKPINAR, Merve ÖZ, Bilge H.KARAAVCI, Ekin MERİÇ, Ayşe CEHRİ Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman Nuri KELEŞ (Histoloji ve Embriyoloji AD)</p> <p>Genel Bilgi: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki öğretim üyelerimizin iş yoğunlukları ve memnuniyetleri arasındaki farkı araştırdık. Bu araştırmayı yaparken üç farklı bölümde ve farklı branşlarda bulunan hocalarımıza anketimizi uyguladık. Öğretim üyelerimiz çalışma saatlerini, derse girme saatlerin, makale sayılarını, kongre sayılarını, ücret memnuniyetlerini sorarak karşılaştırmamızı yaptık. Amaç: Farklı bölümlerde çalışmanın ,cinsiyetin, haftalık ders saatinin , görev süresinin, mevkiinin iş yoğunluğuna ve memnuniyete etkisini öğrenmek. Yöntem: Evren Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyeleri, Örneklem 50 Öğretim üyesi, Anketimiz 13 sorudan oluşmaktadır. Uygulama: Anketimiz açık uçlu ve seçenekli sorulardan oluşmaktadır. Kendi aramızda gruplara ayrılarak Atatürk üniversitesi tıp fakültesi araştırma hastanesinde ve temel bilimler binasındaki toplam 50 öğretim üyesine anketimizi tek tek uyguladık. TARTIŞMA: Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden farklı branşlardan rastgele seçilmiş 50 öğretim üyesine uyguladığımız anketimiz sonucunda öğretim üyelerinin iş yoğunluklarının ve memnuniyetlerinin sorulan değişkenlere göre farklı olduğunu gördük. Anketimizde erkek öğretim üyelerinin iş yoğunluğunun daha fazla olduğunu gördük bunu bayanların aile içerisindeki sorumluluğunun daha fazla olmasına bağlıyoruz. Bir başka testimizde ise temel bilimlerdeki öğretim üyelerinin branş değiştirmeyi daha fazla düşündüğünü gördük bunu mesleklerinde heyecan olmamasına bağlıyoruz. Bunun yanı sıra cerrahi bilimlerdeki öğretim üyelerinin içinde çalıştığı branştan memnun olmayan yoktur, bunu aktif olarak çalışmalarına bağlıyoruz. Ayrıca cerrahi bilimlerdeki öğretim üyeleri diğer bölümlere göre kazandığı paranın daha yetersiz olduğunu düşünmektedir. Yaptıkları ağır ameliyatlara rağmen açılan milyonluk ve sık davalar(3)doktorları korkutuyor.</p>
46	<p>HATALI TIBBİ UYGULAMALARLA İLGİLİ HASTA GÖRÜŞLERİ</p> <p>Ayşenur SAYIN, Ekrem EFE, Murat DEMİRCİOĞLU, Zihni ÇAGIN Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Talip ŞENER (Adli Tıp AD)</p> <p>GİRİŞ: Hatalı tıbbi uygulama, Türk Tabipler Birliğince yayımlanan Tıbbi Uygulama Hataları Bildirgesi'nde "tıbbi uygulamadaki bilgi-beceri eksikliği ya da ihmal sonucu hizmet sunulan kişi sağlığında zarar" olarak tanımlanmaktadır. Hatalı tıbbi uygulama insan sağlığına zarar verdiği için azaltılması hatta mümkünse en aza indirilmesi gerekmektedir. AMAÇ: Doktorlar, her geçen gün daha da artan sayıda hatalı tıbbi uygulama iddiaları ile karşı karşıya gelmektedir. Bu durum doktor adayı olan biz 2. sınıf öğrencilerinin dikkatini çekti. Biz de bu konudan yola çıkarak 'hastaların hatalı tıbbi uygulamalara karşı görüşleri nelerdir?' sorusunu cevaplandırmaya çalıştık. Bu araştırmada hastaların, hatalı tıbbi uygulamalara karşı görüşlerinin cinsiyetlerine ve eğitim durumlarına göre değişip değişmediğini belirlemeyi amaçladık.</p>

	<p>YÖNTEM: Gözlemsel ve kesitsel bir çalışma olarak Erzurum Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesinde yatarak ya da poliklinikte ayakta tedavi gören ve rastgele seçilen 17 kız\33 erkek 50 hastaya hatalı tıbbi uygulama hakkında 10 soruluk bir anket uygulandı. Anket soruları anketörler tarafından farklı cinsiyet ve eğitim durumundaki hastalara yüz yüze dolduruldu. Veriler SPSS sistemine girilip kategorik değişkenlerde Chi-Square ve Student-t testi kullanılarak analiz edildi. $p < 0.05$ altı değerler istatistiksel olarak anlamlı olarak kabul edildi.</p> <p>BULGULAR: Hatalı bir tıbbi uygulama görüldüğünde hukuki sürecin çok yavaş işlenmesini; erkek hastaların %42 si , bayan hastaların ise %47 si haklarını aramada engel olarak görmüştür.</p> <p>Doktorun yapabileceği bir hatadan dolayı hastalardan öğrenim görmeyenlerin %81'i, ilk okul mezunlarının %100' ü, ortaokul mezunlarının %74' ü lise mezunlarının %64'ü üniversite mezunlarının da %82' si muayene olmaktan çekindiğini belirtmiştir (GRAFİK:2)($p=0;283$).</p> <p>'Hatalı tıbbi müdahaleye maruz kaldığınızda hakkınızı arar mısınız?' Sorusuna hastalardan üniversite mezunlarının %38'i lise mezunlarının %27'si, ortaokul mezunlarının %15'i, ilkököl mezunlarının %10 unu, öğrenim durumu olmayanların %10' u 'evet' cevabını vermiştir (GRAFİK:3)($p=0,088$).</p> <p>Tartışma ve sonuç</p> <p>Çalışmamızda eğitim gruplarına ve cinsiyete göre hatalı tıbbi uygulama karşısında hastaların tutumları arasında farklılık olmadığı saptandı. Günümüzde medyada sağlık konusunun sürekli işlenmesi ve herkesin ulaşılabilirliğinin artması bize göre eğitim seviyesine göre olması beklenen farklı hasta tutumlarının ortadan kalkmasında etkili olduğu düşünülmüştür. SABİM verilerine göre daha çok erkek hastaların şikayette bulunduğu belirlenmiş, ancak çalışmamızda cinsiyetin farka bir etkisinin olmadığını bulunmuştur. Bu SABİM'i arayanların hastanın kendisi olmayıp bir yakının olmasından kaynaklanmış olabilir.</p>
48	<p>TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ YAPMA PROFİLLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER Süreyya YAZICIOĞLU, Merve TATIR, Zeynep Nur IŞLAK, Ömer Faruk GEÇİN, Tuğba MUMCU Danışman: Prof. Dr. Bünyami ÜNAL (Histoloji ve Embriyoloji AD)</p> <p>Genel bilgi: Spor yaparak stresle başa çıkmak mümkündür. Sporun iki açıdan yararı vardır. Hem vücutta değişikliklere neden olur, hem de psikolojik yönden destek verir.</p> <p>7'den 70'e herkesin sağlıklı yaşaması için gerekli olan spor, ruh sağlığı açısından yaş gruplarını farklı boyutta etkiliyor. Spor, çocuk ve gençlerde mutluluk, öfkeyi kontrol edebilme, saldırganlığı frenlemeye yardımcı oluyor.</p> <p>Spor yapan erişkinler, günlük hayatın stresini attıklarını ruh ve beden sağlığını daha uzun yıllar koruyabilirler. Spor, orta yaşta başlayan kalp ve tansiyon hastalıklarına yakalanma riskini azaltmakta, sigara ve alkolden uzaklaştırdığı için yaşlanmayı geciktirmektedir. Günlük hayatın monotonluğundan uzaklaşan orta yaşlılar, sıkıntı ve öfkelerini sporla attıkları için daha sağlıklı evlilikler yürütür ve gelecek nesillere örnek anne ve babalar olur. En önemlisi de dinç ve dinamik görünürler.</p> <p>Tıp öğrencileri yorucu, yoğun, stresli bir öğrenim süreci geçirmektedir. Bu süreçte çeşitli hobiler, spor gibi etkinliklerle biraz olsun kendilerini bu stresten uzaklaştırmaya çalışırlar.</p> <p>Amaç: Tıp fakültesi öğrencilerinin beden eğitimi yapma profillerini ve etkileyen faktörlerini cinsiyete, yaşa, sınıfa göre araştırmak, aktif olarak yaptıkları veya yapmak istediği sporları öğrenmek, spor yapmayı hangi şartların etkilediğini, hangi amaçla spor yaptıklarını ve üniversiteden spor adına beklentilerini araştırmak.</p> <p>Yöntem: Evren: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri , Örneklem: 50 öğrenci rastgele seçilecek, Anket: 50 kişiye yapılacak Uygulama: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinden rastgele seçilen 50 kişiye amfi, kantin, laboratuvar, hastane, bahçe, yurt vb. yerlerde hazırlanan 13 soruluk anket uygulanacak. Bu kişilerden alınan cevaplar SPSS programı ile analiz edilerek bulgulara ulaşılacak ve elde edilen bulgular bir sunum ile öğrencilere aktarılacak.</p> <p>Tartışma: Tıp fakültesi öğrencileri zaman sıkıntısı ve iklim koşullarından dolayı spor yapamadıklarını belirttiler. Cinsiyet faktörü açısından spor yapma konusunda bir fark görülmüştür. Ayrıca üniversitemizden başta ücretsiz kurslar olmak üzere çeşitli beklentileri bulunmaktadır. Bu konuda üniversitemize büyük görev düşmektedir.</p>
49	<p>TIP FAKÜLTESİ 1. VE 6. SINIFLAR ARASINDA OTİZM BİLİNCİ (BİLGİ VE TUTUMU) AÇISINDAN FARK VAR MIDIR? Merve ALTAŞ, Ufukay UÇAR, Utkun MORAN, Adem KÖKSAL, Kübra KARADAĞ Danışman: Prof. Dr. Mustafa GÜL (Tıbbi Fizyoloji AD)</p> <p>GİRİŞ ve AMAÇ: Otizm yaşamın ilk üç yılı içinde ortaya çıkan ve yaşam boyu devam eden, sosyal etkileşim, sözel ve sözel olmayan iletişimde problemler, tekrarlayıcı davranış ve kısıtlı ilgi alanları ile kendini gösteren, karmaşık gelişimsel bir bozukluktur(1). Günümüzde her 100 çocuktan birini etkilediği bilinen ve pek çok ailenin hayatının altüst olmasına yol açan Otizm hastalığı hakkında bilgi sahibi olunması büyük önem arz etmektedir(2). Sadece ailelerin bu konuda hassas olmaları Otizmli bireylerin yaşamını yeterince kolaylaştırmamaktadır. Toplumun bu konuda bilinçlenmesi hasta bireylerin yaşamını daha kolay bir hale getirir. Genellikle tek başlarına yapabilecekleri işlerle uğraşırlar, diğer çocukların oyunlarına katılmazlar. Sızdıran nesnelere geliştirdikleri bağlanma, insanlara geliştirdikleri bağlanmadan daha belirgindir (3). Çevredeki olaylara ve insanlara karşı ilgisizlik otizmin tamamlayıcı niteliklerindedir. Bu sebeple otizmli bireylerin iletişimsel ve duygusal problemlerinin çözülmesinde farklı deneyimler kazanmalarını desteklemek çok önemlidir(4).Yapılan araştırmalarda 1965-2012 yılları arasında dünyada görülen otizm vakalarında önemli bir artış olduğu saptanmıştır(5). Bu çalışmada otizm bilinci hakkında 1. ve 6. sınıflar arasında fark olup olmadığını öğrenmek amaçlandı.</p> <p>YÖNTEM: 1. ve 6. sınıf tıp fakültesi öğrencilerine yönelik bu konu hakkında bilgilerini ölçebilecek bir anket hazırlandı. Anketimiz 15 sorudan oluşmaktaydı ve 1. sınıf amfilerinde 1. sınıflara ve hastanede staj yapmakta olan 6. sınıflara bu anket uygulandı. Anketimiz 25 tane 1. sınıf 25 tane 6. sınıf öğrencisine doldurtuldu. Bu veriler istatistiksel program olan SPSS programına girilerek Ki-kare testi ile analiz edildi.</p> <p>BULGULAR: Çalışmamızda otizm bilinci hakkında 1. ve 6. sınıflar arasında bu konuda verilmiş bir seminer veya eğitime katılma açısından bir fark olduğunu 6. sınıfların çoğunun eğitime katılmış olduğu görüldü. Ayrıca otizme hangisi neden olmaz sorusuna 1. sınıfların %52 sinin doğru cevap verdiği 6. sınıfların %20 sinin doğru cevap verdiği görüldü. Aşağıdakilerden hangisi otizmli bir hastada sıkça birlikte görülen psikopatolojilerden değildir sorusuna 1. Sınıflar 4(%16) ü 6. Sınıfların 8(%32) i doğru yanıt vermiştir. Bu soruda da 6. sınıflar daha başarılıdır ve fark vardır. Diğer sorularda anlamlı bir fark olmadığını istatistiksel verilere göre ortaya çıkmıştır.</p>

	<p>TARTIŞMA: Yaptığımız araştırmada otizm bilinci ile ilgili 1. ve 6. sınıflar arasında 3 soruda anlamlı fark varken, diğer 10 soruda anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu durumda tıp eğitiminin otizm bilincinin kazanılmasında yetersiz olduğunu; intern hekimlerin bile hemen hemen sosyal yaşamda karşılaştıkları kadar bilgiye sahip olduklarını söyleyebiliriz. Bazı sonuçlarda 1. sınıfların daha başarılı olmasının; yakın dönemde sosyal yaşamda otizmle ilgili daha fazla bilgi, tanıtım ve örnekle karşılaşılmasından ve 6. sınıfların bu konuda aldıkları eğitimlerin yetersiz olmasından kaynaklandığını söyleyebiliriz. Tıp fakültesine yeni başlayan ve bitirmek üzere olan öğrencilerin bile otizm konusunda bu kadar bilinçsiz olması tıp eğitiminin otizm konusunda yetersiz olmasına ek olarak toplumun her bölümünde bireylerin, özellikle anne babaların, bilinçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Erken dönemde başlanılan eğitim ve uygulamalarla otizmliler daha kolay ve başarılı bir şekilde topluma kazandırıldığı görülmektedir. Her hastalıkta olduğu gibi erken teşhis otizmde de çok önemlidir.</p> <p>SONUÇ: Araştırma sonucunda otizm bilinci hakkında 1. ve 6. sınıflar arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Bu sonuçlar bize bu durumun 6. sınıfların bu konuda aldıkları eğitimlerin yetersiz olduğunu düşündürmektedir.</p>												
51	<p>TUS'U KAZANANLARIN TUS DERSHANELERİNE, TUS'A VE TIPTA UZMANLIK EĞİTİMİNE BAKIŞ AÇILARI Bahar GÜLMEZ, Cennet YILMAZ, Büşra Nur AKBAŞ, Tuğba ATILMIŞ, Aysun KELEŞOĞLU, Nurhan BOZTOPRAK, Bahadır KARAGÖZ, Abdulveli MARANBABA, Burak BİLEN Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Erdem SAĞSÖZ (Biyofizik AD)</p> <p>TUS Türkiye’de tıp fakültesi mezunlarının uzmanlık eğitimi için gereken branş seçme sınavıdır. Her yıl eylül ve nisan aylarında olmak üzere yılda 2 kez yapılmaktadır. ÖSYM’nin Türkiye geneli için Ankara, İstanbul ve İzmir’de yapılan bir sınavdır. Sınav, Tıbbi Yabancı Dil Sınavı ve Bilim Sınavı olmak üzere 2 basamaktan oluşmaktadır. TUS’ a her dönem ortalama 10-12 bin civarında doktor başvuru yapılmaktadır. TUS’ ta açılan kadro sayısı her dönem için ortalama 2000-3500 arasında değişmektedir. Şu anda 120 temel bilimlerden 120 klinik bilimlerden olmak üzere toplamda 240 soru sorulmaktadır.</p> <p>Evrenimiz 2000 yılından sonra TUS ‘u kazanan Erzurum’daki uzman ve asistan hekimlerdir. Örneklem 30 erkek 20 bayan olmak üzere toplam 50 kişiden oluşmaktadır.19 soruluk anketimiz öğrenciler tarafından basit ve rastgele seçilen katılımcılara bire bir görüşme Katılımcıların; %62’si(n=31) sınava hazırlanırken ailesi ile yaşamışlardır.%32’si(n=16) ise öğrenci evini tercih etmiştir. %66’sı(n=33) TUS dershanesine giderken %34’ü(n=17) gitmemiştir. %58’i(n=29) TUS dershanesine öğrenciyken gitmemiştir. %94’ü tekrar sınava girmeyi düşünmemektedir. %68’i TUS ’un etkili ve yeterli bir sınav olmadığını düşünmektedir. %36’sı TUS’u kazanmada 6 yıl tıp eğitiminin katkısının orta düzeyde olduğunu düşünmektedir. Geri kalanların büyük çoğunluğu eşit dağılım söz konusudur. %62’si TUS’u pratisyen hekim iken kazanmışlardır.%28’i ise öğrenci iken TUS da başarıya ulaşmışlardır. %60’ı puan kaygısı ile bölümünü seçmemişlerdir. %62’sinin sınavı kazandığı dönemdeki medeni hali bekarıdır. TUS puanı ortalaması 58,95±5,6 bulundu</p> <p>Katılımcılar TUS dershanesine ortalama 1 yıldan az gitmişlerdir Cinsiyete göre TUS puanının dağılımı karşılaştırıldı. Erkeklerin TUS puanı ortalaması 58,4 iken kadınların TUS puanı ortalaması 59,7 bulunmuştur. Aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (p=0,397).</p> <p>Araştırmamıza göre katılımcıların %62 si sınavı kazandığı dönemde bekarıdır. Bunun sebebinin evliliğin getirdiği sorumlulukların sınava hazırlık sürecini olumsuz etkilediğini düşünmekteyiz. Araştırmamıza göre katılımcıların %94’ü yeni dönemde TUS sorularının verilmemesini doğru bulmuyor. Bunun sebebinin katılımcıların hazırlık sürecinde soruların örnek teşkil etmesini istemelerine bağlıyoruz.</p>												
54	<p>ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRENCİLERİ ARASINDA SPSS KULLANIMI VE TERMİNOLOJİ BİLGİSİ BAKIMINDAN FARKLARIN TESPİT EDİLMESİ Selver SARIASLAN, Enes AKTAŞ, Ali ATEŞ, Sait ÇOKÇA, Taner HACIOSMANOĞLU Danışman: Arş. Gör. Dr. Özlem ÖZER (Aile Hekimliği)</p> <p>Giriş ve Amaç: Bilimsel bir araştırmanın anlaşılır bir sistematik ile sunulması için SPSS programının kullanımı ve istatistiksel terminolojinin bilinmesi oldukça önemlidir. Bu anket, öğrenci, öğretim üyeleri arasında SPSS kullanımı ve terminoloji bilgisini ölçmek için hazırlanmıştır.</p> <p>Yöntem : Araştırma, 2013 Eylül ayı içerisinde Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Araştırma Hastanesi’nde 1,2,3,4-6. sınıfların her birinden 10 öğrenci ve 10 öğretim üyesi ile yapıldı. Toplamda 50 kişi rastgele seçildi. Veriler SPSS programına aktarılarak analiz edildi. Hipotez testi olarak Ki kare analizi yapıldı.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Gruplar</th> <th>Başarı Oranı (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.sınıf</td> <td>33%</td> </tr> <tr> <td>2.sınıf</td> <td>63%</td> </tr> <tr> <td>3.sınıf</td> <td>54%</td> </tr> <tr> <td>4.-6.sınıf</td> <td>55%</td> </tr> <tr> <td>Öğretim üyesi</td> <td>62%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Tablo 1. Grupların soruları doğru cevaplama oranı. Bulgular: Katılımcıların 28’i erkek (%56), 22’si kadın (%44) idi. Katılımcıların yaşları 18-51 yaşları arasında değişmekte ve yaş ortalamaları % 24,86 idi. Yapılan anket sonuçlarına göre 1.sınıf öğrencilerinin başarı oranı ile diğer sınıf öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin başarı oranı arasında ciddi fark varken (p<0.05), diğer gruplar arasında istatistiksel olarak önemli bir fark yoktur (p>0.05). 2. sınıf öğrencilerinin soruları doğru cevaplama oranının, öğretim üyelerinden yüksek olması da çarpıcı bir sonuçtur.(Tablo 1).</p>	Gruplar	Başarı Oranı (%)	1.sınıf	33%	2.sınıf	63%	3.sınıf	54%	4.-6.sınıf	55%	Öğretim üyesi	62%
Gruplar	Başarı Oranı (%)												
1.sınıf	33%												
2.sınıf	63%												
3.sınıf	54%												
4.-6.sınıf	55%												
Öğretim üyesi	62%												

	<p>Tartışma ve Sonuç : Biyoistatistik ve SPSS uygulamasının, bilinmesi bilimsel makalelerin yazımında oldukça önemli olduğunu düşünüyoruz. SPSS kullanımı ve terminoloji bilgisi bakımından gruplar arası farklılığı ortaya koymak amacıyla yaptığımız araştırma sonucunda Tıp Fakültesi 1. Sınıf öğrencileri ve diğer gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı değerlendirilebilecek bir fark olduğu fakat diğer grupların kendi arasında anlamlı sayılabilecek bir fark olmadığı sonucuna vardık. Bu durumun sebebi Tıp Fakültesi 1. Sınıf ta eğitim gören öğrencilerin biyoistatistik eğitimi almaması, diğer grupların almış olması olabilir.</p>																		
55	<p>SAĞLIK ÇALIŞANLARININ NÖBET ÖNCESİ VE SONRASI VİTAL BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ Betül ÇETİNKAYA, Enes CANSIZ, Okancan YILMAZ, Abdullah Süha AKÇA, Serdar BAKIR Danışman: Arş. Gör. Dr. Özlem ÖZER (Aile Hekimliği AD)</p> <p>Giriş ve Amaç: Vücut sıcaklığı, nabız, solunum ve kan basıncı yaşam bulgularının temel göstergelerindedir. Çevre sıcaklığı, fiziksel aktivite, uyku düzeni ve hastalık hali gibi birçok fizyolojik faktör, yaşam bulgularında normal değerlerden sapmalara neden olur. Bu anket, çeşitli sağlık çalışanları arasında nöbet öncesi ve sonrası vital bulguların arasında fark olup olmadığını araştırmak amacıyla hazırlanmıştır.</p> <p>Yöntem : Araştırma 2013 Eylül ayı içerisinde Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Araştırma Hastanesinde bulunan temel, dahili ve cerrahi branşlarda çalışmakta olan asistan doktor, intern doktor ve hemşirelerden rastgele seçilen 51 kişi ile 18:00 (nöbet başlangıç) ve 08:00 (nöbet bitiş) saatlerinde anket uygulanarak yapıldı. Anket verileri SPSS programına aktarılarak analiz edildi. Hipotez testi olarak ANOVA testi ve Ki kare analizi yapıldı.</p> <p>Bulgular: Katılımcıların 24'ü (%47,1) erkek ve 27'si (%52,9) kadın idi. Yine katılımcıların temel bilimlerde çalışan sayısının 2 (%3,9) ile en az, dahili bilimlerde çalışan kişi sayısının 26 (%51,0) ile en fazla olduğu görülmüştür. Ve çalışmaya katılan intern doktor sayısının 10 (%19,6) ile en az, hemşire sayısının 23 (%45,1) ile en fazla olduğu görülmüştür. Yapılan anket sonuçlarına göre nöbet öncesi ve sonrası diyastolik kan basıncı değerleri arasında bir fark olduğu ortaya çıkmıştır. Nöbet öncesi diyastolik kan basıncı ve nöbet sonrası diyastolik kan basıncı arasındaki karşılaştırmada p değeri 0,039 çıkmıştır. ($p < 0,05$) (Tablo 1)</p> <p>Ortalama değerler</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vital bulgular</th> <th>Önceki</th> <th>Sonraki</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SKB</td> <td>~128</td> <td>~130</td> </tr> <tr> <td>DKB</td> <td>~80</td> <td>~85</td> </tr> <tr> <td>NS</td> <td>~80</td> <td>~80</td> </tr> <tr> <td>SS</td> <td>~15</td> <td>~15</td> </tr> <tr> <td>AD</td> <td>~35</td> <td>~35</td> </tr> </tbody> </table> <p>SKB: Sistolik kan basıncı, DKB: Diastolik kan basıncı, NS: Nabız sayısı, SS: Solunum sayısı, AD: Ateş derecesi</p> <p>Tartışma ve Sonuç: Sağlık personeli normal çalışma saatleri ve günleri dışında çalışmak durumunda kalan, yaşamsal tehdidi bulunan görev ve sorumluluklara sahip, zamanla yarışan, farklı teknolojilerin kullanıldığı, yoğun stres ve baskı altında çalışan bir gruptur. Nöbet öncesi ve sonrası vital bulgular değerlendirildiğinde cerrahi branşlarda, temel ve dahili branşlara oranla daha anlamlı değişim olduğu görüldü. Bazı meslek gruplarında yapılan benzer çalışmalarda görüldüğü gibi gece nöbeti tutanlarda, tutmayanlara göre uzun vadede kardiyovasküler hastalıkların görülme riski ve buna bağlı mortalite oranları daha fazladır. Bizim çalışmamızda da nöbet sonrası ölçümlerde özellikle sistolik-diyastolik kan basınçlarında anlamlı ölçüde artış gözlenmiştir.</p>	Vital bulgular	Önceki	Sonraki	SKB	~128	~130	DKB	~80	~85	NS	~80	~80	SS	~15	~15	AD	~35	~35
Vital bulgular	Önceki	Sonraki																	
SKB	~128	~130																	
DKB	~80	~85																	
NS	~80	~80																	
SS	~15	~15																	
AD	~35	~35																	
56	<p>FARKLI TOPLUM GRUPLARININ GEBELİK SONLANDIRILMASIYLA İLGİLİ ETİK ALGISI Belda Tuğba ÇETİN, Kevser ERDOĞAN, Özge COŞAR, Büşra ÜNAL, Sema GELDİ Danışman: Prof. Dr. Fatih AKÇAY (Tıbbi Biyokimya AD)</p> <p>GİRİŞ: Gebelik sonlandırması rahim içindeki ceninin tıbbi müdahale ile alınmasıdır. Devlet 2827 sayılı kanun ve 510 sayılı tüzükle, kadınlara isteğe bağlı gebeliklerini sonlandırabilecekleri yasayı hazırladı. Bu yasaya göre kadınlar, 10. gebelik haftasına kadar gebeliklerini kürtaj ile sonlandırabilmektedirler. İşlem hekim ve hasta arasında gizli kalmaktadır. Anne sağlığını tehdit eden durumlarda, ciddi hastalık mevcudiyetinde veya başka nedenlerden dolayı tedavi amaçlı kürtaj (terapötik kürtaj) uygulamaları vardır. Bu araştırma; farklı toplum kesimlerinin gebelik sonlandırılmasıyla ilgili etik algılarının anket aracılığıyla değerlendirilmesini amaçlamaktadır.</p> <p>GEREÇ VE YÖNTEM: Bu araştırma Atatürk Üniversitesi temel, dahili ve cerrahi branşlarda çalışan sağlık personelleri, tıp fakültesi öğrencileri ve sağlık çalışanları dışındaki toplumun diğer kesimlerinden oluşan 50 kişilik bir grup üzerinde yürütüldü (25 bay, 25 bayan). Anketörler aracılığıyla rastgele seçilen katılımcılarla yüz yüze görüşülerek önceden hazırlanan demografik bilgiler, cinsiyet, meslek grubu, dini yükümlülükleri yerine getirme gibi kişisel soruların bulunduğu ancak asıl olarak gebelik sonlandırılmasına ilişkin 16 sorudan oluşan anket uygulandı.</p> <p>SONUÇ: Erkek ve kadın grupları arasında gebeliğin sonlandırılmasındaki etik algıda istatistiksel olarak bir fark bulunamadı ($p > 0,05$). Katılımcıların %52'si kürtajı bireysel bir hak olarak görmemiştir. %96'sı anne sağlığı söz konusu olduğunda, %72'si tecavüz durumlarında, %28'i ise bebeğin engelli olması durumunda kürtajı doğru bulmuştur.</p> <p>TARTIŞMA: Bu çalışmada halkın kürtaja bakış açısı, kürtajın değerlendirilmesinde cinsiyetler arası bir fark olup olmadığı, hangi durumlarda kürtaja daha ılımlı bakılabileceği araştırıldı.</p> <p>Araştırmamızda; katılımcıların %52'si kürtajı bireysel bir hak olarak görmemiştir. %96'sı anne sağlığı söz konusu olduğunda, %72'si tecavüz durumlarında, %28'i ise bebeğin engelli olması durumunda kürtajı doğru bulmuştur. Benzer bir araştırma olan, Dicle Üniversitesi'nin Diyarbakır'da yaptığı kürtaja bakış konulu ankette ise; katılımcıların, %62,5'i kürtajı bir hak olarak görmemiş ve</p>																		

	<p>kürtaj yasağını doğru bulmuştur. %64,3'ü anne sağlığı söz konusu olduğunda, %15,8'i tecavüz durumlarında, %7,4'ü bebeğin engelli olması durumunda kürtajı doğru bulmuştur. Bu araştırmayla bizim araştırmamız arasındaki farkın bölgesel kaynaklı olabileceğini düşünmekteyiz. Araştırmamızda; erkek katılımcıların %64'ü kadın katılımcıların ise %72'si kürtajı cinayet olarak gördüklerini söylemiştir. Bu konudaki diğer bir çalışma olan, araştırma şirketi Youth Research'in 74 ilde 3100 katılımcıyla yaptığı kürtaj anketine göre; erkek katılımcıların %38,5'i kadın katılımcıların ise %28,7'si kürtajı cinayet olarak gördüklerini söylemiştir. Araştırmamızı kısıtlı katılımcı sayısı ile yapmış olduğumuzdan ve bu katılımcılar da aynı çevrede, benzer değer yargılarıyla yettiğinden dolayı anketimizde istatistiksel bir fark görülmedi ve diğer araştırmalarla paralellik bulunmadı. Bu çalışma, Erzurum halkının kürtajı bireysel bir hak olarak görmediğini, kürtajı cinayet olarak ele aldığını gösterebilir. Ancak anne sağlığı, tecavüz gibi durumlarda kürtaja ılımlı baktıkları söylenebilir</p>
57	<p>DOĞUM MEVSİMİ VEYA KAN GRUBU İLE HASTALIKLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ Rabia KİLİNÇ, Numan BULUT, Merve ERDOĞAN, Zeynep GÜRBÜZ, Burak SADIKHACIOĞLU Danışman: Yrd. Doç. Dr. Memet IŞIK (Aile Hekimliği AD)</p> <p>AMAÇ: "Kan grubu veya doğum mevsimi ile hastalık grupları arasındaki ilişki var mıdır?" sorusuna cevap bulmak amacıyla yapılmıştır.</p> <p>GEREÇ ve YÖNTEM: Bu araştırma Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesinde yatan 100 hastayla yüz yüze görüşülerek önceden hazırlanan ve demografik bilgiler, doğum mevsimi, kan grubu, şu andaki hastalığının ne olduğu gibi soruları içeren bir anket uygulanarak yapılmıştır.</p> <p>SONUÇLAR: Araştırma neticesinde A-kan grubuna sahip olanların ve kış mevsiminde doğanların yüksek bir yüzdeye sahip olduğu görülmektedir. Araştırma sonucuna göre kardiyovasküler sistem hastalıklarının A kan grubuna sahip kişilerde, gastrointestinal sistem hastalıklarının da O kan grubuna sahip kişilerde daha yaygın olduğu gözlemlenmiştir (V=68,573, p=,000). Hastalık grupları ile doğum mevsimi arasında istatistiksel olarak bir ilişki olmadığı ortaya çıkmıştır. (V=22,379, p=,378)</p> <p>TARTIŞMA: Bazı araştırmalarda doğum ayı ve mevsiminin yaşam süresi ve kalitesini etkilediği sonucuna varılmıştır. Örneğin sonbaharda doğan insanların ilkbaharda doğanlara nazaran daha uzun yaşadığı tespit edilmiştir. Başka bir araştırmada ise doğum ayı ile hastalık türlerinin arasında bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Bunun nedenleri iklim özellikleri, ilk karşılaşılacak hastalıklar, çevre koşulları olarak düşünülebilir. Örneğin sonbahar ve kış mevsimlerinde oksijenin azlığı ve hava kirliliğinin fazla olması kalbin daha fazla çalışıp bebeklik döneminde zorlanmasına sebep olabilir. Kan gruplarıyla ilgili yapılan önceki çalışmalarda ise kan gruplarının hastalık türlerine etki ettiği görülmüştür. Örneğin A kan grubunun bazı hastalıklarda yakalanma riskini arttırdığı tespit edilmiştir. Bazı çalışmalar da kanser türleriyle kan grupları arasında bir bağ olduğu ortaya çıkmasına rağmen aksini gösteren çalışmalar da vardır.</p>
60	<p>LAKTOZ İNTOLEANSI BELİRTİLERİNİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ARASINDAKİ YAYGINLIĞI VE COĞRAFİ BÖLGE VE CİNSİYET İLE İLİŞKİSİ Fulya ÖZMEN, Hüseyin SAVAŞ, Ulvi CABBARLI, Yasaman MAHMOUDİ Danışman: Doç. Dr. Abdulkadir YILDIRIM (Tıbbi Biyokimya AD)</p> <p>GİRİŞ: 'Laktöz intoleransı' kişilerin semptomlarıyla karşılaşsa bile fazla önemsemediği, bu nedenle herhangi bir hekime başvurmadığı hatta çoğu kişinin adını bile duymadığı bir hastalık olarak karşımıza çıkmaktadır. Laktöz sütte bulunan disakarit yapısında bir şekerdir. Sütteki laktöz sindirim sistemine girdiğinde ince barsak yüzeyinde bulunan ve laktaz adı verilen bir enzim yardımı ile parçalanarak glikoz ve galaktoza ayrılır. Laktaz enziminin eksikliği ya da tam işlev görmemesi durumunda ince bağırsakta laktöz birikir ve böylece ozmotik yük ve gaz oluşumu artar. Bu durumda laktöz intoleransından söz edilir.</p> <p>Temel anlamda Laktöz intoleransı süt ve süt ürünlerini sindirememek ya da bunda güçlük yaşamak anlamına gelir.</p> <p>AMAÇ: Bu çalışmada toplumumuzda Laktöz intoleransı'nın üniversite öğrencileri arasındaki yaygınlığını belirlemek, cinsiyetle ve yaşanan coğrafi bölge ile görülme sıklığının ilişkisinin varlığını araştırmak amaçlanmıştır.</p> <p>YÖNTEM: Evren: Bu çalışmada kullanılan anket Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerine uygulanmıştır.</p> <p>Örnekleme Sayısı: Anket 96 öğrenciye uygulanmıştır. Örnekleme Seçimi: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi İngilizce ve Türkçe Tıp 1., 2. ve 3. Sınıf öğrencilerinden randomize olarak seçilmiştir. Anket soruları katılımcılar tarafından okunup cevaplandırılmıştır.</p> <p>BULGULAR: Katılımcıların %60,4'ü bayan, %39,6'sı erkektir. Ankete katılanların %8,3'ü Akdeniz, %55,2'si Doğu Anadolu, %4,2'si Ege, %3,1'i Güneydoğu Anadolu, %6,3'ü İç Anadolu, %10,4'ü Karadeniz, %12,5'i Marmara Bölgesi'ndendir. Katılımcıların 94,8'i süt ve süt ürünleri tüketmektedir. Laktöz intoleransı'nda en sık görülen semptomlarla (Karın ağrısı, ishal, gaz, şişkinlik, mide bulantısı) karşılaşma durumu sorgulanmıştır. Ankete katılanların %70,8 ile çoğunluğunun süt ve süt ürünleri tükettikten sonra hiçbir şikayetle karşılaşmadığı anlaşılmaktadır. Buna göre süt ve süt ürünleri tükettikten sonra en çok görülen şikayetin %52,6 ile şişkinlik olduğu saptanmıştır. Rahatsızlıklarla karşılaşan kişilerin çoğunluğunun (%92,7) rahatsızlıklarını fazla önemsemeyerek doktora başvurmadığı anlaşılmaktadır. Katılımcıların %62,1'sinin karşılaştıkları şikayetlere tükettikleri ürünlerdeki laktözün neden olabileceğini bilmelerine rağmen %71,6'sının ürünlerdeki laktöz varlığını sorgulamadıkları görülmektedir. Bayan katılımcıların %24,1'i, erkek katılımcıların %35,1'i rahatsızlıkla karşılaşmış olmasına rağmen p değerine baktığımızda aralarında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Chi-Square testinde yaşanan bölgeler ve şikayetlerle karşılaşma durumu karşılaştırıldığında p değerine göre bölgeler arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir.</p> <p>TARTIŞMA: Yaptığımız literatür incelemesinde görebildiğimiz kadarıyla çalışmamıza temel oluşturan Laktöz intoleransı'nın cinsiyetle ve Türkiye'nin coğrafi bölgeleriyle ilişkisi konusunda yeterli araştırma bulunmamaktadır. Bunun yanında dünyada Laktöz intoleransı'nın genetiğe ve coğrafi bölgelere bağlı dağılımı ile ilgili birçok araştırma bulunmaktadır. Toleransta dünya üzerindeki etnik gruplara bağlı olarak farklılıklar görüldüğü ortaya çıkmıştır. Bu hastalığın Asya ve Afrika kıtalarında daha yaygın olduğu görülmektedir. Ayrıca hastalığın yaş ilerledikçe daha sık görüldüğü çalışmalarda belirtilmektedir. Bu durumun nedeni olarak da ince bağırsaktaki laktaz enzimi miktarının yaşa ve geçirilen birtakım rahatsızlıklara (Ör:İnce bağırsak ile ilgili hastalıklar) bağlı olarak azalması söz edilmektedir. Araştırmamız üniversite öğrencilerini kapsadığı için yaşa bağlı dağılım çalışmamızda yer almamaktadır. SONUÇ: Uygulanan anketlerin sonuçları SPSS'te değerlendirildiğinde Laktöz intoleransının görülmesi bakımından kadınlar ve erkekler arasında belirgin bir farkın olmadığı görülmüştür. Aynı zamanda yaşanan bölgenin de bu hastalığın görülme sıklığı konusunda önemli olmadığı ortaya çıkmıştır.</p>

